

naš čas

titovo velenje, 16. marca 1989
številka 10 (966), cena 2.000 dinarjev

IZ VSEBINE:

3. Delo — največja dobrina
4. Še dolgo brez telovadnice?
6. Gradnja CATV Levi breg
9. Po poti najboljših

In club

Pred spremembo republiške ustave

Z zadnjo sejo sveta za družbeno politični sistem pri predsedstvu OK SZDL Velenje smo začeli razprave o republiških ustavnih spremembah tudi v občini Velenje. Članom sveta se je pridružil tokrat tudi predstavnik republiške konference SZDL Geza Bačić.

Konkretna pripombe na

predlagane amandmaje bodo člani sveta oblikovali pri temeljiti javni obravnavi, že tokrat pa so opozorili na nekatere pomanjkljivosti. Predvsem je treba v republiško ustavo, so poudarili, vnesti vse tiste rešitve, ki so bile v našem okolju oblikovane že ob razpravah zvezne ustave, vendar niso bile osvojene.

Pred hitrostjo sprejemanja dopolnil mora imeti prednost vsebina, četudi bi bilo treba zaradi tega zamakniti pomladanske volitve, ki naj bi jih izpeljali po določitvah nove ustave. Nikakor si namreč ne smemo dovoliti, da bi zaradi neusklajenosti in naglice sami sebi preprečili uresničevanje novih rešitev oziroma sprememb.

Iz predlaganih sprememb slovenske ustave mnogo premalo veje tržna ekonomija, podjetništvo, podjetja še vedno ostajajo v preveliki meri socialne ustanove.

Čeprav občani že dolgo zahtevajo racionalizacijo interesnih skupnosti, manj družbene režije, tega v predlaganih amandmajih še ni dovolj čutili. Nesprejemljiva je gotovo tudi republiška nadzorna funkcija, medtem ko nadzora v obratni smeri ni predvidena. Vse to spominja na razprave ob spremembi zvezne ustave, kjer je bila prisotna težnja po centralizaciji.

Mnogo konkretnije je treba tudi opredeliti zahteve po uresničevanju sprejetih usmeritev, saj nas je ravno neuresničevanje dogovorjenega pripeljalo v trenutno težko stanje.

M. Zakošek

OK ZSMS Velenje

Seja, ki to ni bila

Belili smo si glavo, kaj in kako poročati s petkove seje občinske konference ZSMS Velenje, saj je bila seja vse prej kot to oziroma kakršna naj bi bila seja najvišjega organa neke družbenopolitične organizacije. Odločili smo se, da bomo »dogodek« opisali po vrsti.

Začelo se je z nesklepnostjo. Očitno se nekateri člani predsedstva občinske konference ZSMS svoji slabi navadi tudi tokrat niso mogli odreči, čeprav so bile na dnevnem redu takšne točke kot so sprejem zaključnega računa, mladinska politična šola in letna konferenca z nadomestnimi volitvami. Končen koncept bi znala biti zanimiva tudi predstavitev dejavnosti in prizadevanj delavcev delovne organizacije Era in njene osnovne organizacije ZSMS, katere gostje so redki člani predsedstva tokrat bili. S svojo neudeležbo dovolj zgovorno potrjujejo, kako presneto malo jim je mar že za izpolnjevanje družbenopolitičnih dolžnosti (pred izvolitvijo so menili sicer drugače), kaj šele za uresničevanje sprejetih nalog.

Neresnost, vsaj za nas, se je nato nadaljevala pri obravnavi zapisnika prejšnje seje. Sporna je bila namreč neuresničena pobuda o organiziranju javne tribune s Slobodan

danom Miloševićem v našem mestu. Po besedah predsednika velenjske mladine ostaja za sedaj le še pri pobudi zaradi neprimernih razmer v državi. Ko se bodo te kolikotliko umirile, naj bi občinska konferenca ZSMS slednjo tudi izpeljala. Pa se s takšno obrazložitvijo nekateri niso strinjali, ampak se vprašali, koga se boje in kdaj bo za organiziranje te javne tribune primeren čas. Kakšnega sklepa o tem vprašanju seveda zaradi nesklepnosti niso mogli sprejeti oziroma je predsednik razpravo sklenil: v redu. Kar zahtevate, bomo uresničili.

Tudi zaključnega računa zaradi preskromne udeležbe niso sprejeli. Niti ne komentirali dejstva, da je od približno osmih starih milijard iz proračuna občinske konference ZSMS Velenje namenila le četrtino sredstev za funkcionalne stroške, preostalo pa za osebne dohodke zaposlenih. (dalje na 3. strani)

34. balkanski kros

Enako kot pred petnajstimi leti so velenjski atletski delavci bili tudi v nedeljo zadovoljni. Tudi 34. balkansko prvenstvo v krosu so takorekoč brezhibno pripravili in zato prejeli pohvale od vseh. Gotovo lahko zapišemo prepričanje, da bomo v Titovem Velenju videli tudi svetovno tovrstno prvenstvo, o čemer že na tistem razmišljajo. Denarnega tveganja pri tem ni, saj si tekmovalci vse stroške krijejo sami, velik delež prihodka pa seveda prinesejo tudi velike televizijske hiše z reklamami. Na posnetku Staneta Vovka najbolj zanimiv, za Jugoslovane pa tudi najbolj uspešen tek na nedeljskem krosu, tek mladink, v katerem je odlična Snežana Pajkić pritekla naši reprezentanci edino posamično zlato medaljo. Svoj mednarodni nastop pa je v tem teku krstila tudi mlada obetavna atletinja Natalija Mraz (na sredini za številko 19).

Korenite spremembe v komunalnem gospodarstvu

Med ekonomskimi in socialnimi cilji

O nujnosti sprememb na področju stanovanjsko komunalnega gospodarstva smo tudi na straneh našega tednika že veliko pisali, tokrat pa namenimo pozornost sklopom, ki so jih o tem sprejeli delegati na zadnji seji občinske skupščine.

»V občini Velenje hočemo s korenitimi spremembami dosežati odnose v gospodarstvu z družbenimi stanovanji preprečiti nadaljnje propadanje stanovanjskega fonda in obnoviti dotrajana stanovanja. V medsebojni soodvisnosti s poslovnimi rezultati občinskega gospodarstva in v skladu s splošno ravnanje osebnega standarda prebivalstva bomo zagotavljali stanovanjski in komunalni standard, kakršnega smo podedovali od načrtovalcev in graditeljev sodobnega Velenja. Do leta 2000 bomo postopoma odpravili veliko pomanjkanje stanovanj in s tem odprli življenjske perspektive mladim generacijam,« so med drugim poudarili delegati ter podpirali uvajanje tržnih zakonitosti v gospodarstvo s stanovanjskim fondom in s komunalnimi dobrinami.

mi. To seveda pomeni, da so se zavzeli za realno ceno stanarin, ki bo vključevala tržno določeno ceno vzdrževanja stanovanj in amortizacijo, ki je potrebna za obnavljanje in za nadomeščanje dotrajanih stanovanjskega fonda. Podobno velja za cene komunalne oskrbe, ki mora vključevati stroške vzdrževanja obratovalne pripravljenosti komunalnih sistemov in sredstva za zagotavljanje potrebnih oskrbovalnih zmogljivosti. Dogovorili so se, da bodo uporabniki stanovanj in komunalnih dobrin prosto na trgu izbirali izvajalce za celotno razširjeno reprodukcijo in za vse vzdrževalne storitve, razen tistih, ki so potrebne za trajno in nemoteno

no dobavo vode in toplotne energije, za odvajanje odpadkov in odvoz smeti ter za druge življenjsko nujne dejavnosti v stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu.

Da bomo vse to lahko dosegli, je potrebno temeljito razdelati metode za uresničevanje pogojev, ki bodo potrebni za doseganje prej opisanih zastavljenih ciljev, ob tem pa je treba zastaviti projekt nove socialne politike, saj brez njega nikakor ne bo mogoče doseči zelenega.

Nemudoma bo treba v občini urediti tudi lastninske odnose v stanovanjskem gospodarstvu, omogočiti lastnikom ekonomsko gospodarjenje z njimi (po načelu dobrega gospodarja), zagotoviti lastnikom stanovanj sodelovanje v upravljanju s komunalnimi dobrinami, v deležu, ki ustreza nji-

hovi lastnini, diferencirati cene stanarin in komunalnih dobrin, tako da bo stimulirana varčnost ter sankcionirati neracionalno porabo...

Na seji so delegati občinske skupščine poudarili, da se zavajajo, da se s sprejetimi cilji in programom izvršnega sveta uveljavljajo v stanovanjskem in komunalnem gospodarstvu velike sistemske spremembe v razporejanju in v uporabi družbenih in privatnih sredstev. Vse v občini so pozvali, da program dosledno uresničujemo, vendar pa z dinamiko, ki bo rezultat nenehnega ocenjevanja in upoštevanja nezgibnega ravnotežja med ekonomskimi in socialnimi cilji in pogoji za uresničitev zastavljene programa.

(mz)

Gorenje Elektrokovinska oprema

Večja proizvodnja, novi izdelki

V prvih dveh mesecih letos so v Gorenju Elektrokovinska oprema, podobno kot v celotnem poslovnem sistemu Gorenje, zahtevne naloge. Pri enakem številu zaposlenih v neposredni proizvodnji namreč želijo povečati, v primerjavi z letom 1988, proizvodnjo za 34 %, prodajo za 35 %, produktivnost pa za 8 %. Prizadevali pa si bodo ob tem še posebej, da izboljšajo oziroma povečajo ekonomičnost, rentabilnost in akumulativnost poslovanja. Računajo, da bodo povečali proizvodnjo pohištvenega okovja za 60 %, elektrokomponev za gospodinjstve aparate za 30 % in drugih izdelkov za 5 %. Za doseg željenih ciljev sprejemajo vrsto ukrepov, posodobili bodo tehnologijo, prerazporedili delavce, veliko pa si obetajo tudi od pravočasne planiranja in boljše izkoristka delovnega časa.

Ena od pomembnih nalog delavcev Gorenja Elektrokovinska oprema bo razvoj in osvajanje proizvodnje novih komponent. Le-te bodo razvijali sami, s sodelovanjem z uporabniki komponent oziroma s prenosom znanja in tehnologij iz tujine. Prednostna naloga letošnjega leta je razvoj programa elektromehaničnih, elektro in elektronskih komponent za potrebe delovne organizacije Gorenje Gospodinjstviški aparati. Računajo na osvojitve proizvodnje 8 novih komponent, ki bodo rezultat lastnega razvoja oziroma sodelovanja z drugimi.

Med novostmi velja omeniti iz družine pohištvenega okovja nove odlične sponke in kroglična vodila, popestrili pa bodo tudi program drobnega okovja, prav tako pa tudi program mehanskih komponent. Pri slednjem velja omeniti nov tečaj zamrzovalne skrinje in nov tečaj pokrova štedilnika. Začeli pa bodo tudi s proizvodnjo amortizerjev za pralne stroje.

Gorenje Elektrokovinska oprema se aktivno vključuje tudi v razvoj programa novega bivalnega okovja v domu »Inteligentni dom«.

In še na nekaj kaže opozoriti: v tej Gorenjevi delovni organizaciji si prizadevajo, da bi bistveno izboljšali izobrazbeno sestavo zaposlenih. V novem šolskem letu bodo podelili večje število štipendij, in to izključno za tehnične usmeritve od IV. do VII. stopnje, zaposlovali bodo nove strokovnjake, spodbujali pa bodo tudi izobraževanje ob delu.

(an)

Slabo zasedene nočitvene zmogljivosti

Lani smo imeli v občini Velenje 82.799 nočitev, od tega 70.578 domačin in 12.221 tujih gostov. Kljub skromnim nočitvenim zmogljivostim v občini, so bile te povprečno zasedene le 37 odstotno. Na takšno stanje nedvomno vpliva slaba kvaliteta nočitvenih zmogljivosti, verjetno pa tudi prešibke aktivnosti na področju pridobivanja gostov.

Mi smo za model

formula

Elkroj

Je res v praksi povsem drugače?

Že smo hoteli zagnati vik in krik, ko smo dobili v roke informacijo o pregledih pred zaposlitvijo, ki jih je opravil dispanzer za medicino dela in športa Zdravstvenega centra Velenje za nekatere delovne organizacije. Opremil pa so jo tudi z naslednjim komentarjem: »Čeprav so podatki zbrani le za tri mesece (december 1988, januar in februar 1989) že sami, brez komentarja, dovolj povedo!«

Toda, namesto nas so »zagнали« vik in krik nekateri predsedniki delavskih svetov. Njihove nejevolje niso povzročili podatki, ampak prav prej zapisane besede. Komentar zdravstvenih delavcev so opremili takole: za temi številkami se skriva še marsikaj drugega, da gre za reorganizacije in vsaka taka zadeva potegne za sabo zdravniški pregled, da so to samo pregledi, ki še ne pomenijo zaposlitve, ... Rezultati naj bi bili v praksi povsem drugačni.

Pa pogledimo nekatere zbrane podatke: decembra lani in v letosnjih dveh mesecih naj bi našo združeno delo zaposlilo 265 delavcev, od tega iz drugih republik 71. Med delovnimi or-

Naša tema

ganizacijami naj bi prednjačilo Gorenje, in sicer 73 zaposlitev, 57 naj bi jih našlo delo na Rudniku lignita Velenje, 15 v ostalih Rekovi delovnih organizacijah, itd. Pa vse to še ne bi bilo prehudu, če ne bi bilo med 265 zaposlenimi v omenjenem obdobju kar 102 nekvalificirani delavci, trije polkvalificirani, 78 kvalificiranih, ... in 17 z visoko izobrazbo. Visoko izobraženih kadrov naj bi zaposlila največ na rudniku, največ ne-kvalificiranih pa v Gorenju (39).

Statistika je že res večkrat pokazala, da so številke eno,

dejansko stanje pa povsem drugo. Vendar imamo na tem področju kaj slabe izkušnje iz preteklih let. Ob obravnavi takšnih dobronamernih opozoril smo namreč kar prevečkrat slišali, da je stanje popolnoma drugačno. Ob koncu leta pa se je prav tako velikokrat pokazalo, da so bila tudi takšna opozorila dokaj točna. Zavajanje in zapiranje pred dejstvi se do- slej še nikoli ni izkazalo za dobro. Prej nasprotno.

Komu torej verjeti? Raje bomo verjeli tistim, ki prej omenjenim podatkom oporekajo in izražajo nejevoljo ob takšnih informacijah, ki samo burijo duhove in nič drugega. Njihovim mnenjem pa bomo rade volje prikimali tudi mi. Vendar šele ob koncu leta, ko bo resničnost njihovih zatrjevanj in dokazovanj potrdila tudi praksa oziroma zaposlitvena gibanja in struktura novo zaposlenih delavcev.

(tap)

Celjsko območje

Osem organizacij — polovica izvoza

Medtem ko pogosteje podrobneje poročamo o gospodarstvu in domačih občinah — velenjski in moziški — je zanimivo pogledati tudi gospodarske uspehe in neuspehe ostalih občin celjskega območja. Natančnih podatkov za lansko leto še ni, prvi pa kažejo, da v šestih občinah, ki sodijo v okvir celjske medobčinske gospodarske zbornice, z uspehi ne morejo biti najbolj zadovoljni. Proizvodnja je res padla le za dva odstotka (malo manj kot v republiki), toda manjši je izvoz, izgube pa so se zvečale skoraj za 500 odstotkov.

Od 30 proizvodnih panog so zvečali proizvodnjo le v trinajstih; najbolj pri izdelavi repro-

dukcijskega materiala, največji padec pa so zaznali pri izdelavi sredstev za delo. Pri vsem tem se pozna tudi zastarelost proizvodnih sredstev in seveda programov ter s tem prepočasno prilagajanje zahtevam trga. Tudi v prodajo na tuje se ni uvrstilo kaj dosti novih organizacij. Izvoz še vedno sloni na »tradicionalnih« izvoznikih, ki imajo tudi dolgoročne izvozne posle. Tako je osem organizacij (Unior, železarna Štore, Cinkarna, Steklarna Rogaska Slatina, Emo, Aero in Konus) izvozilo polovico vsega, kar so iz teh šestih občin prodali na tuje. Izvozili so sicer za 10 odstotkov več kot leto poprej, kar pa je še vedno precej manj kot je

republiški izvozni dosežek. Najbolj se je zmanjšal izvoz na kliniško območje, na konvertibilno pa se je zvečal za 14 odstotkov. Kljub temu, da se je lani precej zvečal uvoz, beležijo na tem območju še vedno ugodno pokritost uvoza z izvozom — največji presežek beležijo v občini Slovenske Konjice: tu so zabeležili kar polovico vsega presežke teh šestih občin. Sicer pa je lani najbolj porasel izvoz v šmarnski občini — za 43 odstotkov, najmanj pa v celjski — le za 4 odstotke.

Drugačen pogled pa je na razpredelnico izgub — tu je namreč celjska občina v veliki prednosti. V šestih občinah so lani »prigospodarili« 71 milijard izgube, od tega pa kar 73 odstotkov v celjski občini. Tu so porasle kar osemkrat, v vseh šestih občinah pa za skoraj petkrat. Največ izgube so zabeležili v Emu in sicer za 22 milijard (izrekli so ukrep družbenega varstva), v železarni 13,5 milijarde (še vedno čutijo posledice izpada proizvodnje iz preteklih let zaradi

okvar), Metki 10 milijard (ta delovna organizacija je tudi pod varstvom), v Elektru 6, Hmezdovi mlekarni Arja vas 4,9, Alposu Sentjur 2,4, žalski Strojni 2,5, šempetrski kemiji Aera 1,7 in tako dalje. Od vse izgube je je 16 odstotkov nekriti in sicer v Emu 5 milijard, Mlekarni 3,1 in Metki 1,5 milijarde.

V teh šestih občinah beležijo v marsikateri organizaciji tudi slabše tako imenovane kakovostne kazalce gospodarjenja. Rezultat vsega tega skupaj pa je seveda tudi padec realnih osebnih dohodkov. Tudi ti so namreč padli bolj kot v povprečju v Sloveniji in sicer za okoli 18 odstotkov.

(—fk)

O aktualnih zadevah

Pretekli teden sta celjsko območje obiskala predsednik jugoslovanskih sindikatov Marjan Orožen in predsednik slovenske frontne organizacije Jože Smole. Tako razprava sindikalnih delavcev v Sentjurju, kot frontnikov v soboto v Celju sta v glavnem izvenel v obravnavi sedanjih aktualnih dogajanj pri nas.

Med Orožnovim obiskom v Sentjurju (udeležili so se ga tudi predsedniki občinskih sindikalnih organizacij iz regije) so seveda spregovorili tudi o »novem« sindikatu — to je takem sindikatu, ki bo res organizacija delavcev in ki bo za kontrolo družbe in ne delavcev. Tudi Marjan Orožen je poudaril, da mora postati to samostojna organizacija.

Jože Smole pa je sodeloval na delovnem posvetu celjske organizacije socialistične zveze. Pri tem je ponovno poudaril, da slovensko vodstvo vztraja pri zavrnitvi Šolčeve pobe, da bi 25. marca pripravili miting v Ljubljani. Prav tako pa je tudi dejal, da niso v ničemer spremenili odnos do vsega, kar so izrekli na zborovanju v Cankarjevem domu.

(—fk)

emona ekspres

Mitingi, parole in črne gradnje

Piše: VINKO VASLE

Beograjska Politika me že deset dni »prepričuje«, da sem izjavo za mir in proti uvedbi izrednega stanja podpisal pod pritiskom. To dokazuje tudi dopisovanje nekakšnega mag. Zorana Miloševića iz Maribora, ki ve, da so Štjerci morali tisto pisanje podpisati, če ne so sledili pritiski iz okolja — kakšni, (ne)znani avtor ne opisuje. Po njem so bili pritiskov deležni zlasti vsi Neslovenci, ki za kosovske rudarje niso hoteli dati denarja in ki niso hoteli podpisati »tistega pamfleta« piše Milošević, ki ni v sorodu s Slobodanom. Mu je pa blizu po idejah.

Zdaj sem šel samokritično vase in ugotovil, da so name res pritiskali. Zdi se mi celo, da sta me k podpisu prisilila dva uniformirana tovariša, ena četa vojakov in milijon tistih, ki so v Beogradu kričali, da hočejo na Kosovo in to z orožjem. Da bo stvar jasna: seveda sem izjavo podpisal pod pritiskom, ampak tistih iz Beograda, ker se mi je rahlo dozdevalo, da so me že z dosedanjimi mitingi po ožji in širši Srbiji prepričali v svoje namere in ker meni do mitingov ni — poleg tega pa moram še krepko delati in mi šefi kar naprej gledajo pod prste (da bi jih človek najraje zidiferenciral) — sem sprejel enostavnejšo varianto.

Ne vem pa, ali smo Slovenci tako topoumni ali kaj, da ne sprevidimo vseh prednosti mitingov: najprej ti ni treba na delo, kar je že samo po sebi čudovito; poleg tega pa teče delovni staž in če ima človek še to srečo, da je pripravljen nositi kakšen transparent in kričati, dobi še sok, sendvič in par milijonov na roko. S tega vidika sem neznosno prista mitingov, ker pravzaprav utrjujejo našo usmeritev v tržno gospodarstvo, še več — v komunizem. Samo v njem je namreč mogoča delitev po potrebah, ne pa po delu. Osebnem sprevidu, da gre v takšnih primerih za novo vrsto mitingaškega socializma, kjer se negujejo bratstvo in enotnost (recimo z vpitjem: Slovenija laže, Smole — dolé, hočemo orožje) in se tako zmanjšujejo naše izgube. Ker imamo namreč tudi takšne tovarne, ki, če delajo, proizvajajo izgube, če pa ne delajo, je pa tako in tako vseeno.

Ker vsak dan preberem ves neslovenski tisk (odlično berem tudi cirilico in sem na to ponosen), javno izjavljam, da sem kolegom novinarjem iz Beograda in Novega Sada zeleno zavisten: samo »Cankarjev dom« napišejo, in že imajo velečlanek, če ne kar dober komentar. Samo v Politiki je v desetih dneh izšlo 38 komentarjev in člankov na temo dogajanja v Cankarjevem domu! Ko sem sam nekoč v ustvarjalni tiski napisal dva komentarja zapored o naši agrarni politiki, me je urednik takoj razkrinkal in mi ni objavil niti enega!

(mkp)

Savinjsko-šaleška naveza

Ko teče voda v grlo?

Tudi s pregovori je tako: naj-lpše zvenijo, ko sploh niso resnični. Ni še dolgo tega, ko smo naštevali kraje na našem območju, kjer jim je močno tekla voda v grlo — zaradi močne suše. In tedaj so se sestajali tudi predstavniki raznih občin in iskali možne rešitve, da bi si zagotovili nove možne rešitve, da se pipe v bodočnosti ne bi več tako osušile. Seveda, saj nekaj velikih rešitev je, treba bi bilo le uskladiti interese, se pogovoriti, sestiti skupaj in pretehtati načrte... No potem so se vode spet nabrale, devi napolnile in razmišljanja so marsikje postala drugačna.

Seveda: težko je, če bi nekatere nekaj dobili, drugi pa izgubili. Da bi namreč odjezali Celjane, Žalčane in Sentjurčane bi moralo nekaj polj v moziški občini plavati. Seveda po enem od pripravljenih projektov. Seveda je

čisto človeško, da prizadeti želijo drugo rešitev — in ta je še cenejša po vrhu. Da bi namreč iz Savinjske bogatili podtalnico v Medlogu pri Celju. Le eno lepoto napaka ima ta rešitev. To namreč, da je podtalnica že tako obogatena z nitrati, da je tudi večje količine vode iz Savinje ne bi dovolj razredčile. Tako močno namreč, da bi jo lahko ljudje mirno pili. Zdaj namreč iz teh vodnjakov v Medlogu priteka taka voda, da so že uradno pripočeli in opozorila, naj je dojenčkom nikakor ne dajejo. Celjski vodovodni sistem je sicer povezan (medloški del in voda in Vitanja), vendar pravega mešanja ni in ves zahodni del Celja dejansko pije dodobra obogateno vodo.

Zaradi tega so seveda jasne želje Celjanov, da dobijo dober dolgotrajen vir pitne vode; enake

potrebe imajo v Sentjurju in Žalcu, nekako bolj vmes pri potrebah so menda Velenjčani, najmanj pa so seveda zagreti Mozirjani. Pa seveda ta program dolgoročne oskrbe precejšnjega dela celjskega območja z zdravno pitno vodo velja resnično za dolgoročno. Nekateri želijo, da bi bil tako dolgoročen, da bi nanj kar pozabili in tudi sprostili nekatera zaviralca za nemoten razvoj posameznih predelov.

In kot je že značilno za naše območje se kljub načelnim stališčem o celostnem urejanju te problematike posamezna okolja odločajo za svoje rešitve. Po pravili: pomagaj si sam... je to seveda zelo prav, seveda pa to ni prav, če to pomeni le posamične kratkoročne rešitve.

In najslabše bi bilo, če bi ta čas niti ne zavarovali možnih vodnih virov za trajnejšo oskrbo. Saj vemo, kako je z zdravljenjem ekoloških obolenj.

(frk)

Obrambno usposabljanje v občini Mozirje

Poskrbeti za več zanimivih tem in oblik

Usposabljanje delovnih ljudi in občanov za naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozastite v občini Mozirje v lanskem letu je zajemalo tudi predavanja o materialni in zdravstveni oskrbi v primeru naravnih nesreč ali vojne. Ta predavanja je oddelek za ljudsko obrambo opravil v decembru na 15 učnih mestih v vseh krajevnih skupnostih in v 31 skupinah slušateljev. Po zbranih podatkih se je usposabljanje udeležilo 1.700 družinskih skupnosti od 3.600 vabljenih, kar pomeni 47 odstotkov. Udeležba se je v primerjavi s prejšnjim ciklusom predavanja zmanjšala za 9 odstotkov, predvsem na račun slabše udeležbe v večjih krajih.

Ne glede na to ugotavljajo, da so bila predavanja tokrat bolj zanimiva in privlačna, glede za zanimivo temo pa so imeli lažje delo tudi predavatelji, ki so enotnega mnenja, da je treba tudi v prihodnje poskrbeti za takšna po-

dročja in oblike, ki ljudi pritegnejo, da z zanimanjem sledijo in sodelujejo. Dodatno olajšanje je tudi uporaba video tehnike in drugih pripomočkov, za kar bodo poskrbeli tudi v prihodnje. Predavatelji posebej poudarjajo, da so ljudje izredno dobro sprejeli kratko, sproščeno in praktično predavanje o požarni varnosti, ki je sledilo osrednji temi in takšne oblike s področja družbene samozastite morajo zagotoviti tudi v prihodnje. Tudi zaradi tega, da bi zaustavili upadanje števil poslušalcev in zagotovili

večjo stopnjo usposobljenosti delovnih ljudi in občanov.

Omeniti velja, da so lani med drugim izvedli tudi teoretični del usposabljanja jeder pripadnikov narodne zaščite v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, ki se ga je udeležilo 430 pripadnikov. Praktični del bo na vrsti letos, pri tej obliki usposabljanja pa so sodelovali oddelek za ljudsko obrambo, občinski štab teritorialne obrambe in postaja milice Mozirje.

j. p.

Rekli so:

Drago Sulek, predsednik skupščine občine Velenje na seji predsednikov delavskih svetov in zborov delavcev delovnih organizacij občine Velenje: »Kultura podjetja je več kot strategija razvoja neke delovne organizacije. Pove namreč, kako se bo delovna organizacija v nekem okolju obnašala, kakšno je in mora biti zadovolj-

stvo delavcev v njej... Skratka, vključuje veliko več kot strategija. Kultura podjetja ne pomeni odkritje Amerike. Brez razvite slednje ni napredka. In program Q je bolj kultura kot filozofija naše družbenopolitične skupnosti.«

»Cilj prehoda na ekonomske stanarine ni ta, da bi ljudje plačali več, ampak hotenja po izgradnji več stanovanj s sredstvi, izbranimi s stanarinami.«

Nezadovoljni s prometnim režimom na Stanetovi cesti

Prenese ta cesta tovorni in avtobusni promet?

S prometno ureditvijo Stanetove ceste v Titovem Velenju so že nekaj časa nezadovoljni tisti, ki ob njej živijo: ozka je in večjih obremenitev ne dopušča. Na njej se poleg osebnega, odvija tudi živahen tovorni in potniški promet. Ker je vozišče ozko, je včasih na njem problematično že normalno srečanje dveh osebnih vozil, kaj šele recimo dveh tovornih.

Stanovanci ob Stanetovi so s svojimi problemi že seznanjali tako krajevno skupnost Šmartno kot tudi Skupščino občine Velenje, zbirali podpise in za ureditev prometnega režima po tej cesti oblikovali sami nekaj predlogov.

Med drugim so predlagali, da se hitrost vožnje po vsej Stanetovi ulici omeji na 40 kilometrov na uro, da je odsek ceste med križiščem pri hiši Urtelj in med križiščem z Gubčovo ali Jerihovo enosmeren, predlagali so — iz smeri bivšega rudarskega doma proti naselju Šmartno. Pred obema križiščema pa naj bi postavili ustrezne prometne znake, pred

hišo Urtelj iz smeri Šmartna pa še znak — obvezna smer — proti kiosku. Cesta proti kiosku pa naj se zaradi, so zapisali, pričakovane večjega prometa po možnosti razširi po vsej dolžini, o čemer pa bi se bilo treba dogovoriti tudi s krajevno skupnostjo Denski breg.

Predlagali so ukinitve tovornega in avtobusnega prometa po Stanetovi cesti. Tak predlog so stanovanci ob Stanetovi podali že pred dvema letoma.

Danes pa javno sprašujejo in terjajo tudi javen odgovor:

Kdo je dal predlog za ukinitve prometa po Kajuhovi cesti in preusmeritev na Stanetovo? Je Stanetova cesta brez rekonstrukcije sposobna za tovorni promet, brez omejitve tonaže? Zakaj pristojni organi na pobudo, ki so jo zapisali in jo posredovali že pred dvema letoma, še vedno niso ničesar ukrenili? Obenem pa še vedno zahtevajo prepoved tovornega prometa po tej cesti. Jim bo kdo odgovoril?

naš čas

»NAŠ ČAS«, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Velenje, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Františka Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; od 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstrednik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstić-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih. Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, Cesta Františka Foita 10, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izdaja je 2.000 izvodov. Mesečna naročnina 7.150 dinarjev, trimesčna naročnina za individualne naročnike 21.450 dinarjev, trimesčna naročnina za tujino 36.450 dinarjev.

Žiro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: ČGP Večer Maribor.

Ne naročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1984 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

OK ZSMS Velenje

Seja, ki ni bila seja

(Nadaljevanje s 1. strani)
Neresnost je, vsaj po našem mnenju, dosegla svoj višek pri obravnavi operativnega programa zadolžitve pri organiziranju tretje mladinske politične šole v Zrečah.

Namesto, da bi teden dni pred izvedbo te izobraževalne oblike samo preverjali, ali drži vse dogovorjeno, je razprava pokazala, da so dogovorjeni le datum, kraj in teme ter potrjena udeležba le nekaterih gostov-uvodničarjev. Le malo je manjkalo, da ene od prednostnih nalog, sprejete na programsko-volilni seji občinske konference ZSMS Velenje pred slabim letom, te 17. in 18. marca ne bi pripravili. Predsednik velenjske mladine je ob koncu razprave o tem vprašanju dejal: mladinska politična šola bo, namesto moderatorjev iz vrst čla-

nov predsedstva pa bomo izbrali ljudi, ki bodo na njej voljni sodelovati.

Ob poslušanju vsega prej omenjenega se človek nehoti vpraša, kaj se dogaja z mladinsko organizacijo, mladimi-nosilci novih idej? Znova lahko ugotovljamo, da ni prave volje, ne pripravljenosti, niti ne demokratičnega dialoga. Že res, da se jim ne obeta lepa prihodnost, ampak trd boj za obstanek, pa vendarle. Tako kot sta kramp in lopata prežvečeli obliki brigadirskega dela, tako preživela je očitno tudi organizacija, ki jo združujejo politične organizacije. Mladi sicer sami ugotavljajo, da klasična mladinska organizacija — torej takšne kot je danes — ni nikomur več potrebna. Žal, je to mnogo premalo. Prav tako ni povsem na mestu iskanje vzrokov za to v

ukalupljeni ustavni sistemski ureditvi. Po prenovi v vrstah zveze komunistov, SZDL, je te gotovo potrebna tudi ZSMS. Vendar mora prenova biti korenita. Temeljiti pa mora na takšnih programih, ki bodo mladinsko organizacijo oziroma kakšno drugačno obliko povezanosti mladih postavila na trdna tla. Tega pa se člani ob razmišljanju o tem vprašanju očitno še premalo zavedajo.

Naj sklenemo poročilo s petkovke, nesklepne in torej formalne seje predsedstva občinske konference ZSMS Velenje z ugotovitvijo enega njenega člana — seja je bila mučna. Po skoraj dveurnem prej prenehanju kot demokratičnem dialogu je, zopet po mnenju nekaterih članov, edino njeno konstruktivno delo bila pobuda o ustanovitvi debatnega kluba s točno določenim datumom, temo in sedežem v Stiskarici. Kot smo slišali, se bo občinska konferenca, ki je takšna kot so osnovne organizacije, ki jo tvorijo, tudi s to »pozabavala«.

(top)

Občinski odbor rdečega križa Velenje

Prednost solidarnostnim akcijam

Motiv tistih, ki delajo pri Rdečem križu, je človekoljubnost, skrb za sočloveka v takšni ali drugačni stiski — bodisi z organiziranjem zbiralnih akcij obutve, obleke in posteljnine, denarnimi prispevki ali krvodajalskimi akcijami. Priznati moramo, da je bilo vsega prej omenjenega v preteklem letu v naši občini veliko. Da pri tem posebej ne omenjamo drugih področij delovanja človekoljubne organizacije.

Levi delež pri znova uspešno uresničnem obsežnem programu občinskega odbora Rdečega križa Velenje v preteklem letu je treba pripisati nad vse vestnim aktivistom na terenu. Brez slednjih se gotovo 27 načrtovanih in dveh izrednih krvodajalskih akcij ne bi udeležilo 4375 občanov, kar je 11 odstotkov vsega prebivalstva v občini; ne tako uspešno izpeljane solidarnostne akcije za pomoč prizadetim v Armeniji, »Solidarnost na delu«, na katerih so občani pokazali dokaj veliko človekoljubja; ne

tako dobro obiskanih seminarjev, zdravstvenih predavanj in še bi lahko naštevali. Nenazadnje pa je treba omeniti še mlade člane Rdečega križa na osnovnih šolah, ki po svoji pridnosti pri izvajanju sosedskih pomoči, v raznih zbiralnih akcijah redko najdemo sebi enake med vrstniki. Poleg prizadevanj na področju zdravstvene vzgoje in izobraževanja, krvodajalstva, solidarnosti in socialne varnosti, dejavnosti mladih članov je treba dodati še skrb za preprečevanje nesreč pri delu, na cesti, ... Na 34 tečajih se je lani urilo več kot 990 občanov.

Zavidljive uspehe pa je občinska organizacija Rdečega križa Velenje dosegla še na organizacijskem področju pri tesnejšem sodelovanju z organizacijami združenega dela, ustanavljanju človekoljubnih organizacij v samem mestu Titovem Velenju, ... Bistvenih novosti v letošnjem delovnem programu Rdečega križa Velenje ni. Pravijo namreč, da že tako pestrega in obsežnega delovnega programa ne morejo širiti, ampak bodo pripravili več akcij na posameznih področjih. Ob vse težjih socialnih raz-

merah bodo imele seveda vso prednost zbiralne akcije — teh tako denarnih kot materialnih naj bi organizirali več kot leto prej. Na področju zdravstvene vzgoje in izobraževanja so programe že lani po svojih najboljših močeh prilagodili željam in zahtevam občanov v krajevnih skupnostih ter delovnih organizacijah. Tudi letos bo tako.

Že nekaj časa so na sejah predsedstva občinske človekoljubne organizacije aktualne postaje Rdečega križa, ki naj bi jih ustanovili v nekaterih krajevnih skupnostih Šaleške doline. Že lani so izdelali zanje programe, organizirali seminar za tiste, ki bi to dejavnost opravljali. Kot vse kaže, bodo to akcijo prav v tem mesecu »pravili v življenje«. Seveda si vsi, ki delajo v Rdečem križu želijo, da bi se 29 načrtovanih krvodajalskih akcij tudi letos udeležilo vsaj toliko občanov kot preteklo leto. Ob tem pa tudi to, da bi se klicom na pomoč precej boljše odzvali volilni delavci v naši občini.

Več skrbi pa nameravajo nameniti tudi mladim in varstvu okolja.

(top)

Krajske zasnove območja ugreznin RLV

Kakšna bo jutri naša dolina (4)

Opazmo je, da največje deleže površin v ugrezninskem polju obvladujejo največje kmetije. Tako je v lasti kmetij z več kot 5 ha obdelovalnih zemljišč kar 61,96 % površin, nadaljnjih 14,40 % imajo kmetije v velikosti 3—5 ha ter 10,12 % kmetije z 2—3 ha obdelovalne zemlje. Na vse ostale manjše kategorije odpade skupaj samo 13,52 % površin, od tega skoraj polovico na kategorijo 1—2 ha.

Kar 71,80 % zemljišč v območju ugrezninskega polja pripada zaščitenim kmetijam. Gre za zemljišča v izmeri 237 ha obdelovalnih površin, katerih namembnosti naj ne bi spreminjali ali pa bi bilo nujno potrebno zagotoviti ustrezna nadomestila.

Preostala zemljišča so v lasti kmetij, ki niso zaščiteni (27,41 %) ali pa gospodinjstev, ki jih zaradi majhnosti ne moremo obravnavati kot kmetije (0,79 %).

Značilna za naše razmere je pretirana obremenjenost s kmetijsko mehanizacijo, kar je posledica drobnolastniške, individualistične miselnosti in nezaupljivosti našega kmeta ter nedomišljene kmetijske politike. Pri tem tudi območje ugrezninskega polja ni izjema.

96 ali 61,5 % kmetij ima zagotovljenega naslednika, v 33 ali 14,9 % primerih je naslednik še mlad in še ne ve, kako se bo odločil, v 7 gospodinjstvih je mlad gospodar, tako da se ne razmišlja o nasledniku, 20 pa je gospodinjstvo brez naslednika (12,8 %).

Z ozirom na starostno strukturo je opazno, da se vprašanje nasledstva z ostarevanjem zaostre, tako je v skupini ostarelih gospodinjstev že več kot polovico brez zagotovljenega naslednika, nadpovprečna deleža pa sta tudi pri zrelih in starajočih gospodinjstvih. Zanimivo je, da je kar pet kmetij v največjem velikostnem razredu brez zagotovljenega prevzemnika.

Na osnovi velikostnih razredov lastništva znotraj ugrezninskega polja, smo na podlagi potreb po zagotavljanju nadomestnih zemljišč izoblikovali naslednjih 6 tipov gospodinjstev:

1. pod 0,5 ha skupnih obdelovalnih površin,
2. pod 1 ha skupnih obdelovalnih površin,
3. pod 3 ha skupnih obdelovalnih površin, od tega manj kot 0,5 ha na ugrezninskem polju,
4. pod 3 ha skupnih obdelovalnih površin, od tega več kot 0,5 ha na ugrezninskem polju,
5. nad 3 ha skupnih obdelovalnih površin, od tega manj kot 0,5 ha na ugrezninskem polju,
6. nad 3 ha skupnih obdelovalnih površin, od tega več kot 0,5 ha na ugrezninskem polju.

Ker kot nujno pri potrebnosti za zagotavljanje nadomestnih zemljišč jemljemo vsaj 3 ha veliko kmetijo, ki ima najmanj 0,5 ha obdelovalnih površin na območju ugrezninskega polja, je razumljivo, da je pravzaprav potrebno iskati nadomestna zemljišča samo za šesto kategorijo. Le-ta po posejstvu glavnino ali 76,34 zemljišč. Izraženo v hektarih je ustreza številka 499, od tega 285 ha obdelovalnih oziroma 481 ha produktivnih zemljišč.

Skušali smo ugotoviti tudi, koliko je tistih zemljišč, za katere pod nobenim pogojem ne bi bilo potrebno iskati nadomestil, saj so posamezni zemljiško-posesni elementi neustrezni. Pri tem imamo v mislih predvsem naslednje tri skupine:

- neustrezno socioekonomsko strukturo (čista nekmetijska gospodinjstva);
- neustrezno starostno strukturo (ostarela gospodinjstva);
- neurejeno problematiko nasledstva (brez prevzemnika).

Seveda so možne tudi medsebojne kombinacije, ki stopnjo neustreznosti samo še dodatno stopnjujejo.

Rezultati kažejo, da ni potrebno iskati nadomestil za 92,5 ha obdelovalnih površin, 137 ha

produktivnih zemljišč in 150 ha skupnih zemljišč, to je za slabih 10 % celotne površine ugrezninskega polja. V strukturi zasebnega sektorja znaša delež skupnih površin 19,2 %, produktivnih zemljišč 18,6 % in obdelovalnih površin 20,9 %.

Po rezultatih ankete se skoraj natančno polovica gospodinjstev (49,8 %) opredeljuje za vrnitev na rekultivirano območje. Tovrstna ugotovitev obvezuje, da je potrebno rekultivacijo kar najbolj dovršeno izpeljati, pri čemer je potrebno misliti tudi na potrebe kmetijstva in znotraj njega zasebnega sektorja.

Kot druga najpogostejše izražene možnosti se navaja preselitev in kmetovanje v podobnih naravnih razmerah v drugih občinah (14 %). V poštev prihajajo predvsem občine Čalec, Mozirje in Slovenj Gradec, vendar bo potrebno pri tem najti dogovor o prostih zemljiških potencialih s kmetijskimi zemljiškimi skupnostmi v prizadetih občinah.

Za manjša kmečka gospodinjstva z bolj neagrarnim značajem, a iz vseh starostnih skupin, je sprejemljiva tudi možnost preselitev in kmetovanja (po delu) v višjih predelih občine Velenje (9,1 %).

(dalje)

Povzetek pripravila:
Mira Sajko, dipl. geogr.

Inovacije Rek

Več kot 5 milijard prihrankov

Pred nedavnim so se sestali novatorji Rudarsko elektroenergetskega kombinata Franc Leskošek Luka. Tokrat že šestnajstič. Nad sto prisotnih delavcev se je seznanilo z rezultati množične inventivne dejavnosti v letu 1988, ki so spodbudili. Inovacijski dohodek je dosegel že nad 5,01 milijarde dinarjev, kar je dvakrat več kot celotna realizacija najmanjših delovne organizacije s šestdesetimi zaposlenimi. Največji prihranek v višini nad 700 milijonov dinarjev je omogočil predlog Marjana Potočnika iz šoštanjskih termoelektrarn.

Posebne plakete je prejelo 9 delavcev in dva rudniška tozda. Marjan Ferš iz Maribora pa je prisotne seznanil s pravo zaščito inovacij.

M. Žolnir

Ekonomski in tehnološki presežki

Delo — največja dobrina

Vse preveč govorimo o boljšem in uspešnejšem gospodarjenju na vseh področjih, ne da bi istočasno povedali, da to lahko dosežemo le in edino tako, da bomo z boljšo tehniko in zlasti z manj zaposlenimi napravili oziroma ustvarjali čim več! To preprosto pomeni nič več zaposlovanja za vsako ceno temveč čim manj zaposlovanja »za nižjo ceno«. To lahko storimo le na tak način, da zaposluje močim več strokovnih in visokostrokovnih ljudi in vedno manj nekvalificirane delovne sile. Celo več — tudi tisti, ki delo že imajo, se bodo morali dodatno izobraževati, če bodo hoteli slediti razvoju in s tem zahtevam dela oziroma njihovega delovnega mesta. Zavedati se je treba, da smo ravno planiranje izobraževanja odraslih doslej vse preveč prepuščali spontanemu izražanju potreb posameznika ali posameznim združenjem. Sedaj se že vedno bolj uveljavlja potreba po stalnem doživljenjskem izobraževanju, ki tako v svoje okvire vključuje izobraževanje mladih in odraslih. K temu nas napotuje tudi znani narodni izrek: »ne za šolo, za življenje se učimo!«.

Ker se bomo ne samo v državi kot celoti, kot tudi v naši republiki, še zlasti pa v naši občini vse pogostejše srečevali s problemom presežkov delavcev, lahko bi rekli zlasti »neproduktivnih ali rezijskih« delavcev, tako v administraciji, kot tudi v neposredni proizvodnji, je prav, da v tem in v naslednjih sestavkih, ki jih bomo objavljali, seznanimo vse, kako bomo morali pristopati k razreševanju teh problemov, ki bodo nedvomno boleči za vsakega posameznika, za delovno okolje, pa tudi za našo širšo delovno oziroma družbeno skupnost. Žal bodo nastali problemi tudi opozorili, da smo v naših okoljih ravnali premalo premišljeno, sploh pa ne kaj dosti kadrovskega načrtovalno pri dosedanjem zaposlovanju. Ta obravnava pa bo morala pokazati tudi na to, da tisti, ki so tako ali drugače prišli do upokojitve in imajo urejen svoj »status preživetja«, ne bodo smeli več razmišljati o tem, da se dodatno zaposlijo, češ saj so še mladi, ko je jasno, da na vsako delo, delovno mesto in položaj vendar čaka na stotine mladih, tudi strokovno usposobljenih ljudi. Za tiste mlade, ki pa jim učenje in dodatno pridobivanje znanja, zlasti novih strokovnih izkušenj ni po godu, pa ni več možnosti za zaposlitev v rudniku ali na kmetih, češ »če je butast pa je vsaj močan in za knapa ali paura bo že«!

Tudi v našem okolju bo ukinitve tržno nezanimivih in razvojno neperspektivnih programov ter zlasti uvajanje nove tehnologije odkrilo sedaj še dokaj skrite probleme podzaposlenosti. Zato so sindikati že začeli opozarjati, da je o tem treba razmišljati v vsaki samoupravni sredini, ne pa se tolažiti s tem, da »nas to pač ne bo prizadelo«. Potrebno je takoj dograditi ustrezno sistemsko in normativno ureditev ter zagotoviti materialne pogoje

za produktivno prezaposlovanje dela delavcev, katerih delo zaradi ekonomskih ali tehnoloških pogojev postaja nepotrebno. Vemo pa, da se to pri marsikateri DO že dogaja, a žal nimajo nič zapisanega, kako v tej stiski ravnati. Tako res obstaja tudi pri nas bojazen, da bi utegnili prihajati do stihijskega prehajanja podzaposlenosti v odprto nezaposlenost, kar utegne pripeljati do socialne in materialne varnosti delavcev, do socialnih in političnih pretresov ali celo do pojavov, ko delavec postane nosilec odpora proti uvajanju novih tehnologij in napredka!

Naša ustava je res zagotovila vsakemu državljanu pravico do dela, vsakdo si tudi svobodno izbira poklic in zaposlitev. Vemo pa, da so te ustavne svoboščine vendarle vezane na gospodarske in druge možnosti in zmožnosti in čim smo se odločili, da bomo svoje moči merili na svobodnem trgu je tudi delo in delovno razmerje moralo računati s tem, da se bo tehtalo po znanem načelu »koliko znaš toliko veljaš«. Prej je ustava zagotavljala, da delavec ne more izgubiti dela v temeljni organizaciji, če je zaradi tehnoloških ali drugih izboljšav njegovo delo postalo nepotrebno. Zdaj nam nova določila ustave tega že ne morejo več zagotoviti. Tako se »odvečnemu delavcu« sedaj zagotavljajo pravice do dela na drug način in ne samo z zagotovitvijo drugega ustreznega dela. Tako bo zlasti zakon tisti, ki bo lahko določil tudi druge pravice iz dela. To pa pomeni, da bo lahko delavcu, ob zagotovitvi socialne varnosti, delovno razmerje prenehalo. Gotovo bo kaj več o tem določal novi zvezni zakon o delovnih razmerjih, ki sicer s težavo prihaja na dan v pravo barvo, ki bo gotovo pomenila »zelelo luč« za takzv. trg delovne sile, kjer bo verjetno tudi moralo veljati pravilo ponudbe in povpraševanja.

Ker je ob vsem tem gotovo nujno potrebno, da tudi v naši dolini poiščemo sistemske rešitve in zlasti uredimo normativne podlage za opredeljevanje in reševanje ekonomskih in tehnoloških presežkov delavcev je namen teh sestavkov tudi v tem, da nakažejo smeri za izvedbo teh problemov v posameznih samoupravnih okoljih!

Zakonska ureditev zagotavljanja varstva zaposlitve delavcev, katerih delo v tozdi ni več potrebno, napotuje na ureditev določenih vprašanj v samoupravnih splošnih aktih. Sodna praksa sodišč združenega dela zahteva, da se v samoupravnem splošnem aktu predvidijo kriteriji in pogoji ugotavljanja tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev. Ker bo o teh kriterijih govor v posebnem sestavku naj tu samo navedemo, da so delavci dolžni, kriterije in pogoje za določitev delavcev katerih delo ni več potrebno, urediti v samoupravnem splošnem aktu. V konkretnem primeru bi to bilo najbolje urediti v samoupravnem splošnem ak-

tu, ki ureja delovno razmerje. Nekateri pa so te zadeve uredili v posebnem pravilniku o ugotavljanju tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev. Doslej je tudi veljala razlaga, da je potrebno osnovna načela vnesti v samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo. Z uveljavitvijo zakona o podjetjih pa bo vse te osnove gotovo potrebno urediti v statutu, ki se edini sprejema na referendumu. V posebnem pravilniku pa lahko delavski svet nato določi, kako se ugotavlja ekonomski in tehnološki višek, določa način razreševanja presežka delavcev (prerazporejanje, prekvalifikacija, dokvalifikacija, adaptacija delavcev, profesionalna readaptacija itd) ter končno utrdi kriterije za ugotavljanje ekonomskega in tehnološkega viška.

Gotovo pa bo potrebno v takem aktu tudi določiti (ali pa v posebnem pravilniku) osnove in merila za določitev nadomestila osebnega dohodka delavca, katerega delo ni več potrebno. Tu bo nastopilo več situacij: čakanje na razporeditev na delo v drugo tozdo/podjetje, čakanje na dokvalifikacijo in prekvalifikacijo ter nadomestilo za čas čakanja na zaposlitev po uspešno opravljeni dokvalifikaciji oz. prekvalifikaciji.

Če oziroma ko bo tozdo/podjetje imelo vse to zapisano, bo lahko proučila posebna komisija kolikšno število in katere poimenske delavce bomo v bodoče potrebovali za sprejeto programsko izvajanje svoje dejavnosti, pa tudi poimenski seznam tistih delavcev, katerih delo v bodoče ne bo več potrebno. Za te delavce pa bo seveda potrebno skrbno proučiti na kak način bo razrešen njihov položaj v bodoče. Vse to bo potrebno povezovati s pomembno vlogo sindikata, ki mora slediti svojim težavam po prenovi; pa tudi pravočasno in sprtno ter dosledno obveščanje vseh delavcev mora dobiti svoje mesto, ko vemo, da bo za vsakega, ki se bo našel na taki listi tak dogodek stresnega značaja. Vendar o vsem tem, zlasti pa o tem, da se mora v razreševanje teh problemov vključevati tudi širša družbena skupnost, kaj več prihodnjic. A že sedaj se je vredno zamisliti: ali bom tudi jaz na tej listi, kaj bom storil, da rešim ali izboljšam moj položaj z dodatnim izobraževanjem, z prezaposlitvijo glede na moj osnovni poklic, ali ne bi morda prevzel ali začel s kako obrtno dejavnostjo, ali ni morda čas, da razmislim o predčasni upokojitvi itd. Vse bolj namreč postaja res, da je le vsak človek sam svoje sreče kovač. Ožja ali širša družbena skupnost pa mu lahko pri tem le pomaga, a samo toliko, kolikor je to sploh mogoče, kar pa je nedvomno odvisno tudi od tega kolikor smo oziroma kolikor bomo vsi skupaj prispevali v različne sklade za pomoč brezposelnim in sploh za vse kar imenujemo socialna oziroma družbena pomoč!

Občinski komite ZKS Mozirje

Nedeljena podpora slovenskemu vodstvu

Vmes so bile denimo seje komitejev za SLO, posvet s sekretarji osnovnih organizacij in direktorji delovnih organizacij, ki so ga namenili tudi že prisotnim in domnevnim motnjam v gospodarskem sodelovanju s srbskimi partnerji. Rečeno je bilo tudi, da so izstopi iz zveze komunistov voda na mlín srbskemu konceptu našega nadaljnjega razvoja. Zaradi tega in vseh drugih razlogov so posebej poudarili, da morajo v mozirski občini med člani zveze komunistov in med vsemi občani poskrbeti za boljše in celovitejšo informiranje, zlasti pa poskrbeti za strpnost, ne dovoliti usmeritve pozornosti na obrobne stvari, temveč delati in v danih razmerah čimbolje gospodariti.

V razpravi je bilo med drugim rečeno, da so reakcije v Sloveniji razumljiva posledica nerazumnih in zlonarnih obtožb iz drugih delov Jugoslavije; da je temu osnovni razlog povsem enostransko in dirigirano poročanje in obveščanje o dogodkih v Sloveniji; da so odpovedi gospodarskega sodelovanja »predčasna« priprava na tržno gospo-

darjenje, ki naj bi bilo edino merilo za sposobnost, delavnost in znanje; da s sedanjimi razprtijami bodoči Markovičevi vladi že vnaprej zapiramo vrata; da bomo imeli letos namesto deviznega turističnega priliva morebiti priliv od »mitinškega dinarja« in podobno.

Osnovno sporočilo seje občinskega komiteja ZK Mozirje pa lahko strnemo v nedvoumno ugotovitev, da ima slovensko vodstvo večinsko podporo, ki je ne bi imelo, če ne bi reagiralo tako kot je. Tudi kmetje Zgornjevinjske doline pravijo, da Slovenija takšnega vodstva še ni imela in da gredo z njim tudi v ogenj, torej vodstvo ne sme v nobenem primeru popuščati in morebiti odstopiti. Seveda pa je treba v političnem dialogu zagotoviti demokratičnost, strpnost in spoštovanje argumentov. Zato so člani komiteja izrecno podprli predlog o neposrednih pogovornih republiških vodstvih kjer naj razčistijo osnovna nasprotja, med tem pa moramo ohraniti mirno kri in delati. Mitingov ne potrebujemo.

J. Plesnik

Era TOK Kmetijstvo Šoštanj

Tudi vzreja govedi

Nič ne bo narobe, če zapišemo, da je pomlad že tu, čeprav se kolesarsko prične 20. marca. To dokazujejo tudi številne spremembe v naravi, ki so značilne za pomlad. Sicer pa je bila letošnja zima tako mila, da bi prej pomislili na kakšen drug letni čas. Vse to je bilo v prid sadjarjem in vinogradnikom, ki so pomladanska dela opravili mnogo prej kot sicer.

Na Erinem TOK Kmetijstvo, delovni enoti Turn, so nam povedali, da so v nasadu jablan zimsko, oziroma spomladansko rez opravili že zdavnaj, saj jim je to omogočilo toplo vreme brez snega. Ker ni bilo hude zime, ni bilo pozebe in jablane so skoraj nepoškodovane. Če ne bo pomladanske pozebe, bo pridelek letos znova obilen. Sedaj bodo na Turnu nadaljevali dela po ustaljenem programu. Na velenjskem nasadu bodo postavili armature, napeli žico in postavili opore za drevesa, na Turnu pa očistili nasad in slabše prehra-

njene jablane pognojili. Aprila bodo pričeli s škropljenjem. Na obratu Turn so lani začeli z obnovitvenimi deli in nasad povečali za 5,5 hektarja. Delno so ga že zasadili s sadikami, imajo tudi nekaj travnikov, ki jih bo treba pognojiti, da bo za pitance dovolj travne krme. Prav tako vsako leto posejejo okrog 12 hektarjev silažne koruze, lani pa so nekaj zemlje izkoristili tako, da so na 5 hektarjih zasejali pšenico. Na Turnu vzredijo od 150 do 160 pitancev. V zadnjem času so to telice, saj so najbolj zanimive za izvoz v Italijo. Pitajo jih do teže od 200 do 450 kilogramov, prirastek pa je okoli 80 do 90 deka-gramov na dan. Zato potrebujejo svojo osnovno krmo, silažno koruzo, seno in otavo, dodajajo pa tudi nekaj malega krmil. Vseh pitancev ne izvozijo, kajti za italijanski trg veljajo posebni in strogi pogoji. Ostale pitance prodajo na domačem velenjskem trgu.

B. Mugerle

Večino telic izvozijo v Italijo

Osnovna šola Šalek

Še dolgo brez telovadnice?

530 otrok in 42 delavcev tvori življenje in delo na šoli, ki je bila v preteklem letu tolikokrat na dnevnem redu sej na raznih ravneh. Sedma osnovna šola Šalek je lani oktobra sicer na široko odprla vrata prostornih, sodobno urejenih učilnic. Žal pa brez prostorov, kjer bi lahko učenci razvijali svoje telesnovzgojne sposobnosti.

Na zadnji seji so člani gradbenega odbora za izgradnjo sedme osnovne šole ugotovili, da je izgradnja objekta A in B končana, občinska izobraževalna skupnost kot investitor pa mora odplačati le še del kredita, ki ga je najela za dokončanje izgradnje prve faze.

Danes je naložba vredna 4 milijarde 264 milijonov dinarjev. Z opremo vred, za katero je investitor Slovenijalesu predhodno poravnal vse obveznosti, pa 4 milijarde 684 milijonov dinarjev. Tako je izgradnja objekta A veljala približno 2 milijardi 945 milijonov dinarjev s podrazitvami vred — te znašajo milijardo 700 milijonov, ker pa občinska izobraževalna skupnost izvajalcu del ni mogla pravočasno poravnati vseh obveznosti —, izgradnja kuhinje in večnamenskega prostora (objekt B) pa 950 milijonov dinarjev, toplotna kineta z zunanjo ureditvijo pa 364 milijonov dinarjev.

Učenci so razdeljeni v 14 oddelkih na razredni stopnji, od 1. do 4. razreda, ter v šestih oddel-

kih na predmetni stopnji oziroma v treh petih, dveh šestih in enem sedmem razredu. Osnovna šola Šalek je edina v občini, če ne kar v Sloveniji, ki je brez osmošolcev. Deset interesnih dejavnosti pa dopolnjuje učno-vzgojne programe in menda ni učenca na šoli, ki ne bi bil vključen vsaj v eno izmed njih. Zaradi neustreznih delovnih pogojev imajo najmanj možnosti za delo člani šolskega športnega društva.

Ceprav je izgradnja telovadnice prednostna naložba na področju družbenih dejavnosti v naši občini, ostaja zaenkrat le to. Kljub podpori celotne družbenopolitične skupnosti še vedno ni stekla konkretna akcija, ne določen datum začetka njene izgradnje. Učenci in učitelji na šoli se zato boje, da bodo ostali brez ustreznih površin za telesnovzgojno dejavnost še kakšno leto ali dve. Člani gradbenega odbora seveda niso vrgli puške v koruzo, ampak vztrajajo pri izvedbi celotnega projekta, s telovadnico vred. Šele takrat, ko bo ta zgrajena, bodo tudi zanje obveznosti končane.

NOVA ZASEBNA TRGOVINA — V Varpoljah pri Rečici ob Savinji hitro raste novo stanovanjsko naselje, tik poleg pa je tudi uveljavljeni kamp Menina, ki ga vsako leto obišče veliko gostov, predvsem iz tujine. Nikakršno naključje torej ni, da se je Irma Mahorič odločila za izgradnjo manjše trgovine. Nova prodajalna v zasebni lasti obljublja dobro založenost in boljši odpiralni čas, saj bo odprta od 7. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12.

(foto: j. p.)

Poslovni sistem Gorenje

Trži predvsem kakovost

Že velikokrat je bilo poudarjeno, da sodi ustrezna kakovost izdelkov in storitev ter poslovanja nasploh med najpomembnejše cilje poslovne in razvojne politike poslovnega sistema Gorenje. Zavedanje potrošnikov je torej osnovno vodilo pri delu vseh zaposlenih.

Rezultat stalnih prizadevanj za dvig kakovosti je tudi uspešen prodor Gorenja na tehnološko najzahtevnejše svetovne trge. »Danes imamo za naše proizvode več kot 500 atestnih znakov v vseh državah, kamor izvažamo, in seveda vse potrebne JUS ateste«, poudarja mag. Albin Repše, pomočnik poslovnega odbora Gorenje SOZD. »Aktivno sodelujemo z mnogimi tujimi institucijami, pooblaščenimi za preskušanje in atestiranje proizvodov.«

Tako rezultati primerjalnih testiranj v inozemskih institucijah kot rezultati spremljanja kakovosti Gorenjevih izdelkov v uporabi potrjujejo, da so izdelki tako po funkcionalnosti, zanesljivosti, primernosti za rokovanje, neškodljivosti za človeka in okolje, ekonomičnosti itd. na visoki kakovostni ravni in da se lahko kosajo z najboljšimi tujimi konkurenčnimi izdelki.

»V Gorenju se zavedamo, da lahko dosegamo ustrezno in stabilno kakovost le s strokovno, organizirano in kontinuirano akcijo«, pripoveduje mag. Albin Repše. »Zato dajemo velik pomen stalnemu dograjevanju in uresničevanju sistema »Integralnega upravljanja kakovosti« (Total Quality Control), ki so ga začeli uvajati 1974. leta. Danes je Gorenjev sistem upravljanja ka-

Kakovost je mogoče dosegati le s kontinuirano akcijo, poudarja jo v Gorenju. Transparente »Ustvarjamo kakovost za potrošnike vsega sveta« je mogoče najti v številnih proizvodnih dvorah. (Foto: h. j.)

kovosti dokumentiran in uveden v vseh delovnih organizacijah našega poslovnega sistema. V celoti je tudi usklajen s predlogom mednarodnega standarda o upo-

rabljanju kakovosti in elementih sistema kakovosti ISO 9004 (Quality Management and Quality Systems Elements).

(an)

Gorenje Glin

Prilagajajo se trgu

Kar največje prilagajanje proizvodnje potrebam trga zagotavlja Gorenju Glin, da posluje brez večjih zalog gotovih izdelkov, kar je zagotovo nadvse pomembno. Nekateri izdelki bi lahko prodali celo še več, kot so jih uspeli narediti. Veliko povpraševanje je bilo v zadnjem času še posebej po ivernih ploščah, ki bi jih v prvih dveh mesecih letos lahko prodali najmanj 2.000 kubičnih metrov več, kot so jih sicer.

V Gorenju Glin v prvih dveh mesecih letos niso uspeli povsem uresničiti ambiciozno zastavljene proizvodnega načrta: planske naloge so dosegli le pri proizvodnji surovih ivernih plošč. Na gibanje proizvodnje in uresničevanje planskih nalog so v tem času v večji meri vplivali uvajanje novih tehnologij, pomikanje delavcev (tudi zaradi koriščenja letnih dopustov) in te-

žave pri oskrbi z reprodukcijskim materialom.

SPODBUDNEJŠI SISTEM NAGRAJEVANJA

V Gorenju Glin so začeli pripravljati nov, spodbudnejši sistem nagrajevanja delavcev oziroma skupin delavcev. Uveljaviti želijo načelo, da bodo osebni dohodki dejansko odvisni od dela posameznika, njegovega delovnega okolja in uspeha delovne organizacije.

Podobno kot v drugih Gorenjevih delovnih organizacijah prevladuje tudi v Gorenju Glin prepričanje, da si lahko višje osebne dohodke zagotovijo z doseganjem proizvodnega in prodajnega plana ter ustvaritvijo čim večjega čistega dohodka. Pomemben element pri izračunavanju mase osebnih dohodkov pa bo tudi izvoz kot eden od ključnih dejavnikov za nadaljnji stabilni razvoj delovne organizacije.

Le boljše delo, varčevanje na vseh področjih in dosledno uresničevanje vseh dogovorjenih nalog bo torej zagotovilo tudi višje osebne dohodke zaposlenim v Gorenju Glin.

IZOBRAŽEVANJE OB DELU

V Gorenju Glin pričenjajo ta mesec s tremi skupinskimi oblikami izobraževanja ob delu. Najprej so začeli z izobraževanjem za poklic viličarist, v ponedeljek pa s predavanji za lesarje širokega profila. V naslednjih dneh se bo začelo tudi izobraževanje za poklic priučeni lesar.

LETOVANJE V LETU 1989

V tem letu bodo zaposleni iz Gorenja Glin in njihovi družinski člani organizirano letovali v počitniških prikolikah oziroma vikend hišicah v Funtani pri Vrsarju, Lanterni pri Poreču ter v Ladinem gaju in Steli Maris pri

Umagu, prav tako pa tudi v Čateških toplicah in Atomskih toplicah. Vse prikolice in vikend hišice imajo vso opremo za dopustovanje, manjka le posteljnine.

V počitniških prikolikah v Funtani, Lanterni, Ladinem gaju in Steli Maris bodo delavci Gorenja Glin in njihovi družinski člani letovali od 15. junija do 15. septembra.

OBISK SOLARJEV IZ MOZIRJA

Učenci sedmih razredov osnovne šole Mozirje so v okviru naravoslovnega dne obiskali delovno organizacijo Gorenje Glin. Ogledali so si proizvodnjo v tej Gorenjevi tovarni, seznanili pa so se tudi s prizadevanji, da bi proizvodnja v prihodnje kar najmanj onesnaževala okolje.

(ek)

Občina Mozirje

Varstvo pred kužnimi boleznimi živali

Za izvajanje preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni so v mozirski občini tudi za letošnje leto sprejeli ustrezno odredbo. Določila odredbe morajo seveda upoštevati imetniki živali in pooblaščenca veterinarske postaje, v tem primeru veterinarska postaja Mozirje. Stroške za sistematično ugotavljanje kužnih bolezni in ce-

pljenje živali prispeva poseben račun za zdravstveno varstvo živali v proračunu občine Mozirje, v odredbi pa so posebej navedena preventivna cepljenja in preiskave, ki gredo v breme rejca.

Preventivno cepljenje psov proti steklini mora biti opravljeno do 1. maja, zaščitno cepljenje mladih psov pa takoj, ko dopolnijo štiri mesece starosti, slednje

na veterinarski postaji v Mozirju. Lovski psi morajo biti pred lovom dvakrat zaščitno cepljeni proti steklini, drugič na stroške lastnika. Proti steklini bodo cepili tudi vse pašne živali, ki se bodo letos pasle brez nadzorstva in sicer najmanj 20 dni pred izgonom na pašo.

Proti atipični kokoški kugi je treba cepiti kokoši, piščance in

brojlerje last Zgornjesavinjske kmetijske zadruge in njenih kooperantov ter povsod kjer pomeni reja perutnine pomembno gospodarsko dejavnost. Proti prašičji kugi je treba cepiti prašiče v gospodarstvih kjer redijo deset ali več plemenskih svinj, ali 50 prašičev pitancev. Poleg tega je treba cepiti vse prašiče, ki se hranijo s pomijami ali odpadki živalskega izvora iz obratov družbene prehrane in gostinskih lokalov. Odredba v posameznih členih navaja tudi vse druge ukrepe za preprečevanje bolezni pri goveji živini, zajcih, konjih in čebelah, posebej pa omenja gamse, saj so gamsi v občini Mozirje okuženi z garjami. Del kože odstreljenih gamsov je zato treba pošiljati na veterinarsko postajo in sicer od petine uplenjenih gamsov. Nevarnost je velika, zato je treba odredbo upoštevati.

j. p.

Združenje šoferjev in avtomehanikov Mozirje

Delo avto-šole še okrepiti

Člani združenja šoferjev in avtomehanikov Mozirje so lani uresničili vse načrtovane naloge. Ugotovitev velja tako za delo znotraj združenja, kot za sodelovanje z občinskim svetom za vzgojo in preventivo v cestnem prometu, velja pa seveda za preventivno delo pri krepitvi prometne varnosti. Žal znova ugotavljajo, da še vedno ni razrešeno vprašanje stalnega in zadostnega zagotavljanja sredstev za ta namen. Ostaja tako tudi naloga za letošnje leto, ki jo morajo rešiti tako, kot si varnost v cestnem prometu tudi zasluži.

Na letni konferenci so se tokrat precej pomudili pri vprašanju notranje discipline v združenju. Na račun števila članov in kakovosti delovanja so se morali nekaterim članom zahvaliti, pri čemer so zadnjič upoštevali le kriterij nespoštovanja denarnih obveznosti, v prihodnje pa ga bodo dopolnili z nedisciplino pri izvajanju nalog in posameznih akcij. Naj zapišemo, da mozirsko združenje šteje preko 300 članov, od tega je 70 uniformiranih, vsteta pa je tudi avto-šola pri združenju.

Prav slednji so nemanili nekaj več besed. Tudi z njeno pomočjo so okrepili finančno stanje združenja in si ustvarili temelje za boljše delo. Avto-šola je lani uresničila postavljene cilje in se kadrovsko in materialno okrepila. Svoje delo je še bolj približala koristnikom njenih uslug, saj so poučevanje teorije pripravili še v Lučah in Gornjem gradu. Lani so usposobili 210 novih voznikov, uspešnost na tečajih pa je bila 78-odstotna. Poučevali so na sedmih skoraj novih vozilih in

pri tem opravili 8.760 ur praktičnega pouka. Šola je torej upravičila svoj obstoj, njeno delovanje pa bodo v prihodnje še okrepili.

Na letni konferenci so seveda sprejeli tudi načrte za letošnje leto. Prva in stalna naloga ostaja preventiva v cestnem prometu,

saj se morajo še bolj dejavno vključiti v slovensko akcijo »10 odstotkov manj nesreč«. Druga je nadaljnja krepitev delovanja avto-šole in jo še bolj približati bodočim koristnikom. Tretja naloga je skrb za članstvo, za ugodnosti, ki jim pripadajo in tudi s tem povečati število članov. Četrta in prav tako zelo pomembna naloga je njihova, stanovska. Še naprej in še bolj bodo morali skrbeti za boljši status poklicnega voznika, za boljše delovne pogoje, usposabljanje ter izobraževanje in podobno.

J. P.

Vse več in boljših vozil avto-moto šole ZŠAM Mozirje

Gorenje Gospodinski aparati

Nov kondenzator

S priložnostno slovesnostjo v petek, 17. marca opoldan bodo v tozdu Kondenzatorji Rogatec delovne organizacije Gorenje Gospodinski aparati obeležili začetek redne proizvodnje novega sodobnega žičnega kondenzatorja.

Za novo vrsto kondenzatorjev ne bo potrebno uvažati reprodukcijskega materiala, učinek pa bo za 10% večji v primerjavi z enakim lamelnim kondenzatorjem.

Tozdu Kondenzatorji Rogatec Gorenja Gospodinski aparati je edini jugoslovanski proizvajalec kondenzatorjev za hladilno — zamrzovalne aparate. V Gorenju računajo, da bodo nov, sodoben žični kondenzator prodajali tudi na tuje.

ek

Vračanje ulice človeku

Prav neverjetno je brez vsake logike, da imamo pri tolikšnem vlaganju v ceste situacijo, da nas na naši cestni mreži čakajo mnoga presenečenja in zanke, ki mnogim udeležencem v prometu ogrožajo življenje ali povzročajo nepopravljivo škodo in izgube.

Prometna politika in s tem tudi politika vzdrževanja in izgradnje cest, je del splošne gospodarske politike. Preteklo plansko obdobje je še enkrat pokazalo, da prometna politika ne more ostati imuna od mnogih slabosti splošne gospodarske politike, temveč jo je celo s svojimi številnimi neposrednimi in posrednimi slabostmi še bolj poudarila.

Za ekonomski razvoj, oziroma za gibanje ljudi in blaga na določenem območju so izrednega pomena transportne zmogljivosti, vendar je vprašanje, KOLIKŠNE naj bodo, KAKŠEN transport bi bil ekonomsko najboljše, KJE bi ga bilo potrebno locirati in KDAJ je resnično potreben. Razkorak med razvojem našega mesta in spremljajočega prometa ta je zelo očiten. V preteklosti se je izgradnja parcialnih delov mesta težilo k ureditvi teh delov, brez celovitega vrednotenja v prometnem, komunalnem in energetskem smislu. Zato danes ostaja »KRPANJE LUKENJ« — graditev med obstoječimi objekti, kjer je še prostor, ki je še vedno brez VIZIJE, brez programske zasnove razvoja mesta.

Nauk iz dosedanjega razvoja nedvoumno kaže, da se skladni urbanistični odnosi v mestu ne morejo uresničiti brez rešitve prometnih problemov. Ugotovimo lahko, da v osnovi nismo ločili prometnih površin. Težko ugotovimo kje so površine za pešce, kje za kolesarje, kje je zelenilo, skratka kje so meje med površinami za različne namene.

Poznamo samo CESTO in to v najslabšem smislu. Cesto za vse in za

raznoliko uporabo. Tako je prav smešno, kako malo imamo kolesarskih stez in to v deželi, kjer je KOLO tradicionalno LJUDSKO VOZILO.

Medtem ko je v svetu in tudi pri nas zelo prisotna ideja o humanizaciji mestnih cestnih površin, ko govorimo o »VRAČANU ULICE ČLOVEKU« — in to z zagotavljanjem vedno večjega števila površin za pešce in omejitvi ali ukinjanju prisotnosti motornega prometa, novejšje izkušnje zahtevajo spremembo zastarelega pojmovanja, da je pri cesti važna samo najkrajša zveza, propustnost, in da se mora vsak peljati z avtomobilom do vrat stanovanja, delovnega mesta, trgovine ipd.

Znano je, da so ceste, posebno ulice, zelo dragi gradbeni objekti. Problem planiranja prometa, je eden zelo pomembnih delov komunalno stanovanjske dejavnosti, zato mora pritegniti večjo pozornost v družbi. Zato naj bi prikaz nekaterih problemov s tega področja, omogočil racionalnejše in funkcionalnejše delo na področju, kar pa je tudi namen tega prispevka.

Nedograjena in še mnogokrat predmet kontradiktornih diskusij je zameškal gradnji mestnih HITRIH CEST. S primerom razširjanja mestnih prometnic se bomo soočili s situacijo povečanja števila prometa, kar pelje v prometno zmešnjavo. Pri tem je potrebno omeniti, da bodo takšne prometnice v mestu prenašala nedovoljen promet — to je TRANZITNI PROMET. Takšni objekti v prvi vrsti oskrbujejo in skrajšujejo povezave vozilom, ki prihajajo po magistralnih cestah in imajo cilj v mestnem središču. Graditi ceste z rekonstrukcijo za reševanje takšnih potreb, ki nam prinašajo »PROMETNI BOOM«, je nedopustno. Žal je vedno več pristaev takšne gradnje cest, ki vstopajo neposredno v centralne mestne prostore

ali pa v njihovo bližino, vendar objektivna analiza stanja takšnih cest v eksploataciji vse bolj kaže, da takšni umetni vtanki cestni objekti niso nadomestitev za naravni cestni pristop brez degradacije ambienta, brez uvedbe novih onesnaževalnih agentov ter estetske devalvacije prostora.

Tako pa še vedno ostajamo le pri deklarativni ugotovitvi, da pogojuje povečana motorizacija povečano število prometnih nezdov posebnost med otroci, da so izpušni plini (izgorevanje bencina in nafte) iz motornih vozil veliko zlo za človeško okolje ob prometnicah.

Organizacija združenega dela, kateri je poverjena skrb za ceste, predstavlja posebno celoto v okviru cestno transportnega sistema. Interes te organizacije je, da predvsem zbere čim več sredstev za vzdrževanje in posodobitev cestne mreže. To pa ne more biti tudi istočasno interes tistih, katerih sredstva se izdajajo. Sigurno je, da bo proces dogovarjanja in usklajevanja dolgotrajen, pri tem pa je važen skupni cilj: optimalno usmerjanje družbenih sredstev, ki se trošijo na tem področju.

Na mestnih prometnicah je veliko križišč, kjer prihaja do križanja prometnih tokov in različnih vidov gibanja. Obstoječe stanje in njihov vpliv na varnost prometa kaže, da posamezni sporni elementi, pogosto tudi celo križišča niso takšna, da bi omogočili normalno regulacijo prometa. V nadaljevanju jih bom navedel nekaj:

— primeri dolgega zadrževanja pešca na vozlišču, ko mora premostiti pot med dvema trottoarjema.

— pojavi premajhne preglednosti v križiščih in neustreznih površin na katerih so obeležene horizontalne talne oznake za vodenje in zaustavljanje vozil; istočasno z oddaljevanjem oznak za zaustavljanje vozil od središča križišča, se povečuje pot vozila

skozi križišče, kar vodi do velikih časovnih izgub in ustvarja prevelike konflikte površine.

— neustrezní načini prometne signalizacije ipd.

Če se pri reševanju nakopičenih prometnih problemov razmislija, da je rešitev možna le z uvedbo semaforizacije se nesemaforiziranih križišč, nas to pelje v bolj ali manj represiven prometni način. Ne bom se spuščal v analizo reakcij človeka — vznika na ukrepe, ki imajo represiven karakter, ne morem pa mimo dejstva, da bi semaforizacije spornih križišč v mestu probleme samo zaostrile. V primerih dolgega zadrževanja pešcev na peš prehodih v križišču je zelo težko zagotoviti čas za prehod pešcev brez velike izgube časa pri svetlobnih signalih. Pri preveč oddaljenih označbah za zaustavljanje vozil od osi križišča se poveča pot, ki jo mora voznik prevoziti v križišču, to pa povzroči pri semaforiziranem križišču povečanje posameznih faz, s tem pa tudi časovne izgube v potovanju. Pri tem pa je potrebno omeniti važen kriterij, ki pravi, če se semaforizira križišče zaradi prometne varnosti, mora semafor delovati ves dan, torej tudi v času manjših prometnih obremenitev v križišču.

Če zaključimo: s semaforizacijo se nesemaforiziranih križišč v mestu se bo zmanjšalo gibanje vozil do zastojev in bo nastala faza »HOJE GOSE-NICE«, (to je kratkih premikov, s komercialno hitrostjo 7–8 km/h). Zato je potrebno pred oddelitvijo o postavitvi semaforizacije preveriti, ali ne bi mogli vzpostaviti tekočega prometa tudi s kakšnimi drugimi sredstvi (uvedbo enosmernih ulic, s preusmerjanjem prometa na manj obremenjena križišča, z gradnjo razdelitnih otkov za sprejem nemotoriziranih gibanj ipd.)

(dalje)

A. Knežević

Skrb hišnih svetov za požarno varnost

Varstvo pred požarom je dejavnost posebnega družbenega pomena, zato moramo venomer skrbeti za požarnovarnostno vzgojo in preventivno delo.

Požarna inšpekcija v zadnjem času ponekod ugotavlja zameškalen odnos do požarne varstva na področju ožjega človekovega bivalnega okolja; to je v stanovanjskih blokih in na področju individualne gradnje.

Delavci SIS-a za varstvo pred požarom, Gasilska zveza, požarna inšpekcija ali strokovni delavci, ki so odgovorni za izvajanje nalog iz požarne varstva so pripravljeni pomagati hišnim svetom, pri reševanju vprašanj iz zaščite pred požarom.

Stanovanjski skupnosti je naloženo z zakonom, da krepí sistem varstva pred požarom. Skupaj s hišnimi sveti mora skrbeti za nakup in vzdrževanje protipo-

žarnih naprav in napeljav v poslopju.

NALOGE HIŠNIH SVETOV

Dve bistveni nalogi sta naloženi hišnim svetom: priprava načrtov za gašenje in reševanje v primeru požara in požarnovarnostna preventiva.

V načrtu varstva pred požarom je potrebno opredeliti naloge za reševanje in evakuacijo ter določiti osebe, ki so odgovorne opraviti posamezna dejanja (izklop el. toka ...).

V okviru požarno varnostne preventive morajo hišni sveti posvetiti posebno pozornost naslednjim nalogam:

— drva in premog je prepovedano skladiščiti v stanovanjih, na balkonih ali terasah,

— otroci ne smejo uporabljati kletne in podstrešne prostore za igro,

— prehodi, stopnišča in hodniki morajo biti prehodni, urejeni mora biti dostop do gasilskih aparatov, zunanjih in notranjih hidrantov in elektro omari.

— kurilno olje in bombe s tekočim plinom (propan butan) je potrebno skladiščiti tako, kot zahtevajo predpisi,

— v kletnih prostorih in na podstrešju ne smejo biti shranjene plinske bombe, zaradi nevarnosti eksplozije,

— odlaganje vnetljivih tekočin in drugih vnetljivih snovi je s predpisi prepovedano v kletnih in podstrešnih prostorih,

— dimnike, dimovodne kanale, dimniška vrata in priključke je potrebno redno vzdrževati in pregledovati s strani pooblaščenice organizacije in v zakonsko predpisanih rokih,

— strokovne ustanove naj v skladu z veljavnimi predpisi pre-

verjajo brezhibnost strelovodov, elektroenergetskih naprav in napeljav, dvigal, delovanje hidrantov in gasilskih aparatov.

Hišni sveti imajo pomembno vlogo pri vzgoji in skrbi za požarno varnost stanovanalcev. Temeljne točke načrta gašenja in evakuacije morajo biti skupaj s posameznimi zadolžitvami razobešene na oglasni deski. Priporočljivo je, načrt razmnožiti in ga dati vsem stanovalcem.

Hišni sveti morajo seznaniti stanovalce z ukrepi požarnega varstva ter z ravnanjem z gasilnimi aparati.

Požarna inšpekcija bo še v tem letu opravila v sodelovanju s SIS-om za požarno varnost, gasilsko zvezo in ob pomoči postaj milice pregled o ustreznosti varovanja pred požarom v blokovni in individualni gradnji.

T. A.

Čistilne naprave TEŠ ali ...

Na omizje 16. februarja je prišla večina povabljenih na razgovor o čistilnih napravah v termoelektrarnah Soštanj, da bi pospešili vsaj v dogovorjenem roku sanacijo le-teh, ki pa so že tako tempirane do leta 1993, kar bo za marsikaj in marsikoga že prepozno.

TEŠ so se obvezale, da bodo z dodatno metodo do leta 1990 zmanjšali 30 do 40 odstotkov SO₂. V njihovem programu je tudi, da bodo do leta 1993 zmanjšale SO₂ za 90 odstotkov. Če se to ne bo uresničilo, bomo na referendumu zahtevali samo 10 odstotno obratovanje.

Tudi sedanje dovoljene imisije se morajo na osnovi obstoječih raziskovanj narave in medicinskih spoznanj močno znižati. Ničče nima pravice onesnaževati okolja na stroške skupnosti. Enako kakor je pravica do vode, mora biti tudi zrak splošna dobrina ljudstva. Nobeden si ga ne more prisvajati. Imamo občine, republiko, inšpekcije, ki naj bi bele

nad temi dobrinami, pa se moramo na žalost večkrat boriti tudi proti njim v splošno ljudsko korist.

Vsak človek porabi na dan 20 m³ zraka. Pri opazovanju dolgoročnih meritev naših imisij lahko rečemo: NAŠ POLOŽAJ JE OBJEKTIVNO DRAMATIČEN! Umiranje gozdov je pač najbolj razločno videna posledica dovoljenega uničevanja gospodarstva, s katerim bo okolje radikalno do korenin, podtalnice, do globline morja tako dolgo obteženo s škodljivimi snovmi, dokler nekateri ne bodo mogli več uporabljati laž, da to niso velike nevarnosti. Pa raziskave po svetu kažejo drugače. Posledice so boleznost na dihalnih poteh (bronhitis, astma, pseudo-krup, povečanje alergij in zmanjšana odpornost telesa). Smog je nadaljnja logična posledica zgrešene politike za čistejši zrak. V letošnjem zimskem obdobju smo pogosto slišali, da je zrak v višini toplejši kot v nižini. To je tako

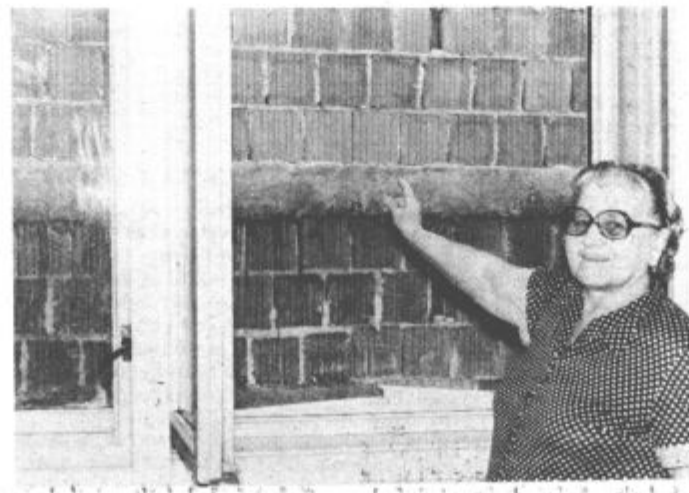
kot bi zgornji toplejši zrak primerjali s pokritim loncem, pod katerim se kuhajo strupeni plini in prah in takrat nastane smog, ki se razvije v enega najbolj nevarnih povzročiteljev bolezni. Pri starejših ljudeh to povzroča kronična obolenja dihalnih poti, srca in krvnega obtoka. Pri otrocih draženje sluznice, oči, nosa, bolečine v grlu in prsih in pseudo-krup (smog povzroči zožitev dihalnih poti v delu žrela, kjer lahko nastopi zadušitev).

Tuje ugotovitve: leta 1952 je zaradi preveč žveplovega dioksida v zraku v Londonu umrlo na milijon 445 ljudi, kar je več kakor jih je umrlo leta 1866 za epidemijo kolere. Decembra 1962 je v Zvezni republiki Nemčiji zaradi SO₂ umrlo 156 ljudi. Alarmne naprave so pač naravnane tako, da pri visoki koncentraciji sicer opozorijo na nevarnost. Takrat pa je koncentracija že takšna, da so v njej že vkalkulirane smrti rizičnih skupin. Torej, tudi to ni rešitev.

Po nemških raziskavah so najbolj ogroženi otroci. Poleg tega je v Nemčiji vsako leto upokoženih 12 tisoč bronhitikov, število pljučnega in bronhialnega raka pa je precej večje v ogroženih območjih kot drugje.

Leto 1993 je še zelo daleč, predaleč. Kljub temu se namenljajo finančna sredstva za razširitev rudnika z veliko roko. Pa bi bilo pametneje, da bi teh 60 milijard namenjenih rudniku porabili najprej za čistilne naprave, šele nato za rudnik sicer tudi ta ne bo imel prihodnosti. Toda, razširitev rudnika naj se planira v soglasju s prizadetimi krajevnimi skupnostmi. Po tolikih dramatičnih preseljevanjih so si občani občine Velenje to menda zaslužili. Zahtevamo pa tudi merilne naprave. Niso ogrožene samo Zavodnje, saj je na Velikem vrhu večih koncentracija večja kot drugje. Zdjaj pa so to merilno napravo ali ukinili ali odstranili. Vem, da vse to stane. Toda, koliko pa stanejo smrti in bolečine človeka, ki živi ne kriv, ne dolžan v takem okolju. Tega se ne da izračunati.

Članica šaleškega ekološkega društva
Marinka Obu

Ali je to res mogoče?

V polpretekli zgodovini, med NOB so ljudi zapirali med štiri stene. Jemali so jim pogled v nebo, na sonce. Jemali so jim svetlobo.

Prav neverjetno je, da se kaj takega lahko zgodi tudi danes, v humani in civilizirani družbi.

V cilju neke revitalizacije stanovanjskega prostora se je samoupravna stanovanjska skupnost občine Velenje lotila obnovitve stare stavbe na Trgu bratov Mravljak 7 v Soštanju. Vse lepo in prav, če ne bi pri dozidavanju povsem izgrajili v neposredni so-

seski stanujočo Angelo Petek, Trg bratov Mravljak 9, stare 78 let, nekdanje internirane Auswitz, delavke, ki je po trdem garanju in delu želela živeti na stara leta v miru. Zaprla so ji pogled na nebo, sonce. V zameno za to pa ji ponudili pogled v zidake in jo tako »obsojili« na večno temo. To je že doživela v taborišču Auswitz, a je niso mogli zlomiti. Tudi sedaj bo iskala pravico, ki ji pripada. Grenak priokus in vprašanje »ali je to res mogoče« pa kljub temu ostajata.

Franc Petek

O vlogi in mestu društev

Društvo je prostovoljno združevanje občanov in so zato društva pri uresničevanju svojih ciljev samostojna. Člani društva s svojim delovanjem v društvih pospešujejo razvoj neke družbene dejavnosti. Vendar samo delovanje za društvo ni obveznost in zato lahko društva svojo dejavnost tudi občutno zmanjšajo ali omejijo, ker temelji njihova dejavnost izključno na prostovoljni podlagi. Društva lahko nedvomno štejemo kot kolektivne člane SZDL. Zato je razumljivo, da je SZDL posebej zainteresirana za dejavnosti društev, ki delujejo na določenih področjih, kjer ne gre zgolj za tkzv. stanovsko dejavnost.

Pri društvih sicer ne gre za politično združevanje občanov, ampak za združevanje zaradi kulturnih, prosvetnih, športnih, socialno-humanitarnih in podobnih potreb. Vendar tudi to prostovoljno združevanje ne more in ne sme biti stihijско. Zato so tudi ustavni amandmani posegli v to sfero družbene dejavnosti. Tako je določeno, da federacija po zveznih organih ureja združevanje občanov v družbene organizacije in društva, ki se ustanovljajo na območju SFRJ. Pričakujemo lahko, da bodo na zveznem nivoju določeni temelji organiziranja društev. A za sedaj še vedno velja za našo republiko zakon o društvih iz leta 1974, z njim v zvezi pa tudi pravilnik o registru društev.

Na tem mestu ne bo govor o ustanavljanju društev, o registraciji ter zlasti o tem, da naj društva delujejo tako, da bodo, v skladu z določili svojih pravil, zlasti pa programa dela resnično uresničevala cilje zaradi katerih je bilo društvo sploh ustanovljeno, pač pa o tem, da je delo društva javno. V zvezi s tem mora društvo na način, kot ga določajo pravila, zagotoviti tudi javnost materialno finančnega poslovanja. Zato še vedno velja, da SDK nadzoruje finančno materialno poslovanje zlasti tistih društev, ki dobivajo različne dotacije za izvajanje svojih programov dela. SDK pa pri tem ne more nadzirati razpolaganja s sredstvi, ki jih društvo dobiva od članarine in drugih prispevkov svojih članov.

Vendar je ravno zato potrebno, da društvo vsaj enkrat letno skliče občni zbor ali skupščino, ki naj kot najvišji organ preveri samopravno in finančno poslovanje društva in zato ni dopustno, da nekatera društva v naši občini to okoliščino zanemarijajo, a najdejo čas za to, da prirejajo pomembna srečanja in gostovanja, kjer se gotovo tudi trošijo sredstva, pa pri tem ni pomembno ali gre za »družbena sredstva« ali pa samo za sredstva članov sa-

mih! Res je v preteklem letu prišlo do nekaterih tolmačenj, da za društva ne veljajo predpisi zakona o knjigovodstvu, ki veljajo sicer za uporabnike družbenih sredstev. Vendar s tem ni rečeno, da so odpravljeni žiro računi pri SDK. Kadar društva razpolagajo le s sredstvi iz članarine drugih prispevkov svojih članov najbrž ne kaže zahtevati žiro račun pri SDK. Ker pa večina društev razpolaga tudi z družbenimi sredstvi je vsekakor potrebno, da imajo društva naprej žiro račune pri SDK. Nedvomno je le tako mogoče razumeti na eni strani odločbo Ustavnega sodišča Jugoslavije iz leta 1987 (Ur. list SFRJ, št. 54/87) in odločbo Ustavnega sodišča SRS o nadzoru SDK nad poslovanjem društev iz leta 1988 (Pravna praksa št. 11/88).

V zvezi z vsem navedenim je pomembno ugotoviti, da je še v veljavi zakonito določilo, ki dopušča, da se smejo društva ukvarjati tudi z gospodarsko dejavnostjo. Vendar pa le pod pogoji, ki so za tovrstno dejavnost določeni z ustreznimi predpisi. Pri tem pa že sam zakon o društvih določa, da gospodarska dejavnost društva nikakor ne sme biti osnovni namen društva. Tako je jasno, da društvu, ki zasleduje s svojo gospodarsko dejavnostjo pretežno ali v celoti pridobitne interese, ni mogoče priznati značaja društva.

Zato bo najbrž prav, da pri koordinacijskem odboru za društva in družbene organizacije pri OK SZDL nadaljujejo z akcijo spremljanja dejavnosti predvsem društev, kjer se odvija gospodarska dejavnost. Tako bo potrebno ugotavljati okoliščine ali se s tako dejavnostjo ukvarjajo redni člani nekega društva, ki jih izvrševanje ni redna ali glavna oblika zaposlovanja ali pa društvo v ta namen zaposluje delavce, ki so v rednem delovnem razmerju pri društvu! Vemo namreč, da se je v praksi ustalilo pravilo, da v tistih društvih, kjer gre za več kot štiri poklicno zaposlene in katerih delo pomeni celovit in zakrožen proizvodni proces v okviru delovne enote, ni mogoče govoriti o izvajanju društvene dejavnosti.

Služba družbenega knjigovodstva in družbeni pravobranilec samoupravljanja morata, vsak po svoji strani, bdeti nad tem kako se uresničuje z ustavo zajamčena svoboda občanov, da lahko ustanavljajo društva, v katerih želijo izražati, oblikovati in uresničevati svoje posebne interese, ki pa nedvomno morajo biti v skladu s splošnimi družbenimi interesi!

Edvard Centrih

Dajmo priložnost smetem

S predpostavko, da ni nikoli prepozno, kličemo občanom krajevene skupnosti Gorica ter vsem ostalim, da se je sezona čiščenja sadovnjakov, vrtov ter vinogradov že pričela. Če (še) ne bo snega, bodo marljivci s spomladanskimi deli in čiščenjem kmalu končali. Zato je prav, če pohnitizirajo namestitev kesonov za odpadke na javnih mestih ter njihov odvoz. Tudi cena ne sme biti vprašanje, saj ima vsak, ki ima veliko odpadkov, tudi denar, da jih odstrani.

Ker nisem inšpektor, mi ostane dolžnost, da kot občan, ki mu ni vseeno, v kakšnem »dreku« živi, vzpodbudim organe, organizacije in posameznike, da storijo kaj več za ohranjanje zdrave in lepe narave, ne le svoje, kot so to doslej. Saj vendar ni dovolj, da imamo to zapisano v programih in resolucijah. Niti ni dovolj, da se borimo proti kolosalnim težavam onesnaževanja (energetika, industrija), ko pa lahko z malimi koraki in nebitnim prispevkom posameznikov, pospravimo kos po kosu svojo lepo slovensko zemljo.

K nisanju tega prispevka me je spodbudil ogorčen protest občanke H. R., ki je med prvimi odkrila gomilo vejevja in ostalih vrtnih odpadkov na obronku gozda pod Herberštajnom, prav ob križišču sprehajalnih poti. »Zgrozila sem se ob pogledu na nastajajoče smetišče, na malomarnost in egoizem tistega, kranjane, ki je počistil okrog svoje hiše, da je nato posvinjal naš skupni gaj. Kar tresem se ob tej neodgovornosti,« itd. Da, tresem se tudi jaz, ko to pišem in še mnogo se jih trese. Nemočni moramo čakati, da nam nevestneži naložijo pod metrsko tablo, na kateri piše, »odlaganje smeti in odpadkov prepovedano — krajevna skupnost«, začetno gomilo drvi.

-ave-

Živeti z duševno manj razvitim otrokom

Kljub vsem tegobam je mogoče najti srečo

Sreča je opoteča, pravi pregovor, ki ga je najbrž že vsakdo občutil tudi na lastni koži. Vsi si je želimo, pa nas velikokrat pušča na cedilu. Eni pa si jo vendarle znajo najti, kljub vsem tegobam, ki jih pestijo v življenju.

Elica in Jože Jan sta že takšna. Srečna sta, pa čeprav jima življenje ni postlano z rožicami.

Kot vsi mladoporočenci, sta tudi Elica in Jože pred dobrimi desetimi leti nestrpno pričakovala svojega prvorojca. Marko sta ga poimenovala. Vse je na začetku dobro kazalo, bili so srečna mlada družinca. Pri Jožetovih starših so si uredili lepo podstrešno stanovanje. Malo predno je Marko dopolnil leto dni, pa je dobil močne epileptične napade, zdravniki pa so v naslednjem letu, ki ga je preživel več ali manj po bolnišnicah, ugotovili tudi njegovo duševno zaostalost.

»Nikakor se nisem mogla sprijazniti s tem,« je pripovedovala Elica, ko sva jo pred dnevi obiskali s predsednico društva za pomoč duševno manj razvitim

osebam Miro Grudnik,« in še kar naprej sem upala, da bo še vse dobro, da bo Marko uspešneje napredoval, ko bo spet doma, v domačem varstvu. Res se je vrnil domov in kar hitro potem shodil. To mi je vilo novo upanje ... pa kasneje spet veliko razočaranje. Upanja in razočaranja so si kar naprej sledila, vse dotlej, dokler nisem spoznala in se tudi sprijaznila, da je in bo ostal moj Marko duševno manj razvit otrok.

Jožetovi starši, pri katerih živijo, so jima bili tesno ob strani, prav tako pa tudi družina njegovega brata in njeni sorodniki. Vedno priskočijo na pomoč, kadar potrebujejo varstvo, saj Marka ni mogoče pustiti niti za hip samega.

»Z mozem sva si seveda želela že enega otroka, ob tem pa sva seveda imela pomisleke, saj sva se bala, da bi bilo z njim podobno kot z Markom. Zdravniki so naju bodrili in hvaležna sem jim, da sva jih poslušala. Pred sedmimi leti se nama je rodila še Mateja, ki uspešno napreduje in v naše življenje je seveda vnesla žar-

Elica z Markom in Matejo v pogovoru s predsednico društva za pomoč duševno manj razvitim osebam Miro Grudnik

ke nove sreče, vse to pa je seveda tudi pomagalo, da smo težave, ki so nas pestile lažje premagovali.

Pri premagovanju težav pa so Elici in Jožetu pomagali še številni drugi. Zelo razumevajoči so do njih v njunem delovnem okolju, v kuhinji v Gorenju, kjer delata oba kot kuharja. Razumejo, da imata varstvo za svojega otroka le dopolnilno in so ju oprostili dvozmenskega dela. Prav tako razumejo, da ne moreta oba delati ob sobotah. »Zato nisva potrebovala nikakršnih zdravniških spričeval,« pravi Elica. Razumeli so najino stisko.

Zelo vesela je tudi zaradi tega, ker je bil pred leti v velenjskem vzgojno varstvenem zavodu oblikovan poseben oddelek za varstvo duševno manj razvitih otrok, ki ga je obiskoval Marko in da so sedaj podoben oddelek odprli tudi v sestavi velenjske osnovne šole Štirinajste divizije. Na ta način so pomagali tistim

staršem, ki imajo močnejše prizade otroke, nikakor pa jih niso pripravljeni dati v tovrstne zavode. V tem oddelku poskrbijo zanje v času, ko so v službi.

Elica je pohvalila tudi delo društva za pomoč duševno manj razvitim osebam. »Z različnimi predavanji in pogovori so nam odprli oči,« pravi. »Naučili so nas živeti z našimi otroki, ki so precej drugačni, ki zahtevajo drugačen vzgojni pristop. Pomagali so nam, da se sprijaznimo s to drugačnostjo svojih otrok, ki jo moramo sprejeti, saj smo le tako lahko z njimi srečni in le tako jim tudi nudimo srečno in zadovoljno okolje, ki jim je najbolj potrebno.«

Vse to Janovim nedvomno uspeva, saj so srečna družina. Srečo in zadovoljstvo izraža tudi njihov Marko, ki mu na prvi pogled niti slučajno ni videti, da je manj razvit, pa čeprav prav nič ne govori, treba pa ga je tudi hraniti. Vedno potrebuje nekoga ob sebi in ker priskočijo tudi sorodniki, najdeta Elica in Jože nekaj časa tudi zase. Rada se sprostita v prijetni družbi. Nazadnje sta sodelovala pri pripravi uspešne maskarade v Kavčah, velik Elicin hobi pa so rože. Jože pa poprime tudi za različna domača dela. Ko smo bili pri njih na obisku so ravno kopali vinograd, likof pa proslavili ob zvokih harmonike.

MIRA ZAKOŠEK

Srečanje

90 let Jožefe Gril

ZA DESET LET SMO SE ŠE ZMENILI

Na sneg se je vreme držalo, ko smo se vozili po Sentilju in Lazah ter se ozirali za hišno številko zapisano na listku. Iskali smo Jožefo Gril, devetdesetletnico. Ampak številka ni bila prava! Ko smo spraševali domačine, kje bi to lahko bilo, so največkrat rekli — nič lažjega, kar naprej, ob hiši je nov marof. Ampak čisto lahko vseeno ni bilo, v Lazah je namreč skoraj ob vsaki hiši nov marof.

Pršli smo nenapovedani, pa ne bili zaradi tega prav nič manj prijazno sprejeti. Doma so bili trije: Jožefa, ki se je s pomočjo bergel počasi premikala po prostorni kuhinji, v kateri je polna krušna skleda nakazovala, da bo po njej kmalu zadisalo po domačem kruhu. »Ja, še vedno ga pečemo doma. Tak je najboljši,« je rekla Jožefina snaha. Sin pa je čakal živinozdravnika, da se pripelje mimo, zato mu je pogled neprestano uhajal skozi okno.

Jutri bo imela Jožefa natančno devetdeset let in mesec dni življenja za seboj. Domačinka je, pri sosedu je bila doma, trinajst otrok je rodila, enajst jih živi. Ni kaj dosti razmišljala in štela, ko smo jo vprašali še po vnukih. »Enaindeset jih je,« je rekla in radi pridejo k njej. »Velika družina smo bili,« se je ob tem spomnila, »pa se mi zdi, da ni bilo prav nič težko. Danes ljudje veliko bolj jamrajo

»Danes ljudje veliko bolj jamrajo kot smo včasih.«

kot smo mi včasih. Potrpeti? Tudi to skorajda ne znajo več,« je menila.

Kako preživlja dneve? Vse bi še slo, ko je ne bi kolkli izdajali. Zaradi njih jo že trideset let spremljajo bergle. Sedi težko. Zato ji dnevi in noči minevajo ob ležanju ali pa počasni hoji po kuhinji gor in dol. Bere pa rada, o to pa. »Kar mi pride v roke. Največkrat Naš čas, Nedeljski dnevnik, Kmečki glas, Družina, Ognjišče.« je naštevala in pazila, da kaj ne spusti. Rada ima tudi televizijo, poročila, iz katerih zve kaj se dogaja zunaj Sentilja.

Potem se je začel pogovor vrtni o kmetijstvu, živinoreji, o pšenici, ki jo sami meljejo, o mleku, pa o snegu, ki ga letos zaman čakamo, včasih pa je presenetil tudi pomlad ...

In ko smo se poslavljali, ko smo jo spoznali, smo se z Jožefo zmenili še za deset let. Začuden nas je pogledala izpod rut, pa smo dodali — lahko seveda potem še podaljšamo. Jožefa ni imela nič proti.

(mkp. B. M.)

Zaslужki ne morejo biti nikoli previsoki. Previsoke so lahko samo plače.

Pajo Kanižaj

ZBOR HUMORISTOV — v soboto so se velenjski humoristi dobili že dvajseti in tudi tokrat pripravili program, ki je nasmejal vse, ki so mu prisostvovali v restavraciji Name v Titovem Velenju. Na sliki Lojzeta Ojsterška — kratek posvet pred poroko Vesne in Gorenja.

Krajevna skupnost Levi breg

Gradnja CATV po načrtu

Lanskega decembra so pričeli v krajevni skupnosti Levi breg v Titovem Velenju z gradnjo kabelsko razdelilnega sistema. Gradnja zaenkrat, čeprav so se nekatere aktivnosti zavlekle bolj kot so pričakovali, poteka po načrtu. V tem času so praktično že zaključeni vertikalni razvodi po posameznih objektih. Še zlasti težaven je bil Standard, objekt Prešernove 22 ter Jenkove 1—3, kjer pa je dodatno pomagal projektant in so stvar uspešno razrešili.

Sekundarno omrežje, torej vode, ki tečejo v zemlji so dali v izdelavo PTT — podjetju, ki bo moral položiti približno 1 kilometer vodov, okvirna cena pa je 1 milijon dinarjev

za meter. Računajo, da bodo s staro milijardo lahko »skalbirali« center mesta.

Tisti naročniki, ki so pogodbno podpisali ob začetku akcije, imajo seveda zagotovljeno fiksno ceno in to kljub velikim stroškom, ki jih dodatno narekuje inflacija. Zaradi tega pa so seveda morali ceno povišati tistim, ki so nastopili kasneje, višja pa bo tudi za tiste, ki se bodo za sistem šele odločili. Zaenkrat znaša ta cena 600 tisoč na uporabnika in to zaradi deleža za primerni vod, ki je v tej ceni že všteti.

Število priključnih mest za celo krajevno skupnost je 1469, v tem trenutku imajo podpisanih 944 pogodb, 104. od teh pa imajo z gradbenim odborom sklenjeno nefiksno pogodbo in tem bodo morali

ceno dvigniti. Pričakujejo, tako je rekel tudi predsednik gradbenega odbora za izgradnjo kabelsko razdelilnega sistema v krajevni skupnosti, Milan Štumberger, da bo interesov še več potem, ko se bo signal pojavil.

Gorenje jim je s pogodbo zagotovilo sprejem kakovostnega signala za program Ljubljana I in II, Zagreb I in II, sprejem štirih satelitskih programov, vse z antenskim sistemom in glavno postajo. Gradnja tretje faze (sprejem

programa Avstrija I in II, alternativno Kopra) pa bo potekala po planu občinskega gradbenega odbora za izgradnjo sistema, ki pa bo odvisna od dotoka denarnih sredstev.

Vse kaže, da bodo tudi v krajevni skupnosti Levi breg lahko kmalu sprejemali te programe preko kabelsko — razdelilnega sistema, najkasneje, ampak v krajevni skupnosti poudarjajo, da res najkasneje, do konca tega leta. (mkp)

ZŠAM Titovo Velenje Šoferji zborovali in plesali

Precej truda so vložili organizatorji občnega zbora in VI. šoferskega plesa, ki bi se naj »zgodil« v hotelu Paka v Titovem Velenju prejšnjo soboto. Žal te priložnosti ni izkoristilo mnogo poklicnih voznikov, članov združenja ter drugih, ki kaj radi poklizirajo o delu in dejavnosti v kateri gotovo ne manjka problemov. ZŠAM je organizacija, ki pomaga marsikatero težavo razreševati, uresničevati interese poklicnih kolegov ter krepi ti tovariške in družabne vezi v stanovski organizaciji.

Kaže pa se, da ostajajo nekatere šoferji in drugi člani kar pasivni in raje za šankom poklizirajo druge, predvsem tiste, ki iz svojega entuziazma in pripadnosti stroki, opravijo mnogo dela, da organizacija živi.

O tem in še o čem, predvsem o opravljenem in predstojem de-

lu so se pogovarjali na šoferskem občnem zboru, povedali so si marsikaj, celo to, da najnovejši Zakon o temeljih varnosti v cestnem prometu spet ni sestavljen tako, da bi »odgovarjal« poklicnim voznikom. Glavna značilnost srečanja pa je vendarle bila ugotovitev, da so v združenju opravili veliko dela, avto šola je dosegla nove uspehe in posodobila avtopark, pevski zbor je pod vodstvom zborovodje tovariša Glavnika ponovno oživel, na področju cestno prometne preventive pa je še vedno potrebna aktivnost.

Po uradnem zboru so šoferji zaplesali s partnerji ob zvokih ansambla VIH iz Šoštanj, resnici na ljubo moramo povedati, da se je tokrat zares »lušno« plesalo, ker je bilo na plesišču več prostora, kot ga je običajno na cesti. Jože MIKLAVC

Šoštanj — zelo dobra udeležba

Sezona krvodajalstva se je z mesecem marcem že začela. V naši občini jo je »otvorila« krajevna organizacija Rdečega križa Šoštanj, ki je prejšnji torek organizirala krvodajalsko akcijo za potrebe celjske bolnišnice.

V primerjavi z lanskim letom, se je letošnje udeležilo precej več darovalcev iz Šoštanj in njegove okolice. 117 jih je tokrat pokazalo svojo pripravljenost pomagati sočloveku v stiski. Zadovoljstvo vseh so nekoliko »pokvarile« le dolge vrste čakajočih na odvzem. Te pa so nastale zaradi tega, ker je več kot polovica krvodajalcev prišla na akcijo zjutraj, odzemni mesti pa sta bili le dve.

Stara vas

Srečanje žena ob 8. marcu

Samoupravni organi in vodstva družbenopolitičnih organizacij Krajevne skupnosti Stara vas so tudi letos pripravila že tradicionalno srečanje žena ob 8. marcu.

Na srečanje, ki je bilo v soboto, 11. marca, v prostorih krajevne skupnosti, so mladinci iz Stare vasi izvedli priložnostni kulturni program.

Posodabljanje sistema toplovodnega ogrevanja

Svet Krajevne skupnosti Stara vas je pripravil zadnji četrtletni pogovor s krajanji iz sosese »Gorenjsko naselje«, ki se ogrevajo iz podpostaje v elektrarniškem bloku. Zmogljivosti te podpostaje so premajhne, saj je tozid Toplotna oskrba nanjo priključil več hiš, kot je bilo predvideno ob njeni postavitvi.

Tehnični vodja Vekosovega tozida Toplotna oskrba Ervin Miklavžina je na sestanku predstavil načrte za posodobitev sistema toplovodnega ogrevanja v tem delu Krajevne skupnosti Stara vas. V načrtu je izgradnja nove podpostaje, tozid Toplotna oskrba pa predlaga sočasno tudi uvedbo dvocevne sistema ogrevanja, ki bo zagotavljal tudi boljše ogrevanje.

Na sestanku so imenovali odbor, v katerem so Stane Zorko, Jože Zelenko, Rudi Leskovšek, Lojze Napotnik in Adolf Ranzinger, ki bo pripravil podrobnejšo informacijo o možnostih posodobitve sistema toplovodnega ogrevanja in zbral mnenja prizadetih krajanov. (rj)

Jubilejno srečanje v Uhingenu

Bratske vezi

Od petka do nedelje se je v Zvezni republiki Nemčiji mudilo okrog petnajst občanov iz Titovega Velenja, ki so tja odpotovali na deseto jubilejno srečanje med člani Slovenskega kulturno športnega društva »Kajuh«, ki deluje v Uhingenu in okolici. Učenci osnovne šole Bratov Mravljakov, člani ansambla ŠIK s pevcem Albertom Gregoričem, predstavniki pokroviteljev Gorenja in Občinske konference SZDL Velenje, so preživeli tri dni kot gostje naših zdomcev, skupaj s prireditelji pa so ustanovili prelep kulturno umetniški večer in nato zabavo z družabnim srečanjem.

Kot so ob povratku povedali navdušeni predstavniki šole in spremljevalci, so jih naši rojaki sprejeli kot vedno, nadvse prisrčno in kot na dlani je ostala že-

lja, da se s takšnim sodelovanjem nadaljuje. V desetih letih izmeničnih obiskov in bivanja na domovih enih in drugih gostiteljev, so se med mnogimi učenci in predstavniki družbenega življenja stekle prijateljske vezi, ki še zlasti naše ljudi, ki delajo in živijo v tujini, spominjajo na poreklo, jim nudijo obujanje kulturne izročila ter ohranjanje zavesti slovenstva.

Omenimo še to, da je bilo potovanje z Integralom ugodno, brez kakršnihkoli zapletov, vreme pa je bilo vseskozi naklonjeno. Ni čudno, da je bilo potočnih kar nekaj solz radosti, in odkrite nostalgije ob slovesu. Bratske vezi so vse močnejše, to pa je tudi osnovni namen srečanj. »Nasvidenje Uhingenu, srečamo se v Titovem Velenju!«

Jože MIKLAVC

Varnostni inženirji

VARNOSTNI INŽENIRJI IN TEHNIKI ZA SODELOVANJE Z EKOLOGI

V petek je bil v prostorih delavske univerze občni zbor društva varnostnih inženirjev in tehnikov občine Velenje. Na njem so varnostni inženirji in tehniki ter drugi delavci, ki se ukvarjajo z nalogami s tega področja najprej ocenili delo v preteklem obdobju, zatem pa spregovorili o delovnem programu za leto. Poslušali so tudi poročilo o izobraževanju na področju varstva pri delu. V razpravi so vodje služb spregovorili o delu in izkušnjah na tem področju ter opozorili na nekatere pomanjkljivosti, ki jih opažajo pri svojih vsakdanjih obveznostih. Ko so govorili o programu dela za prihodnje, so med drugim predlagali, da se morajo tesneje povezati s šaleškim ekološkim društvom. (foto: B. M.)

Nasveti sadjarjem

Kako obrezujemo in škropimo drevje?

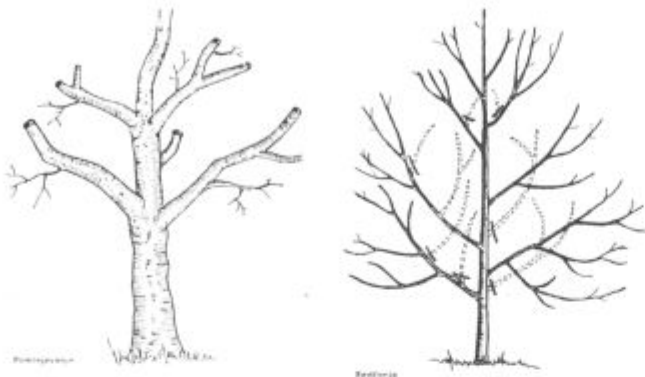
V uredništvu smo se odločili, da vam bomo pri nekaterih delih, ki jih opravljate v prostem času ali so vam zgolj konjiček, pomagali z nekaterimi nasveti. Danes lahko preberete nasvet o obrezovanju jablan, ki ga opravljamo v pomladanskih mesecih. O tem **Matjaž Jensterle**, vodja delovne enote na Turnu, svetuje takole:

»Sadno drevje je treba vsako leto obrezati tako, da odstranimo izrojen star les, odvečne poganjke in morebitne poškodbe. S takšno rezjo vzdržujemo primerno krošnje in imamo zadovoljiv pridelek. Ko obrezujemo jablane moramo paziti, da bo imela krošnja dovolj svetlobe za pravi razvoj plodov. Nekaj podrobnosti o obrezovanju. Najprej redčenje. Pri tem moramo odstraniti zlasti tiste veje, ki rastejo v notranjost krošnje, navzkrži ali preblizu skupaj. Nato krajšanje.

Pri tem odrežemo enoletne mladike do primerno dobro razvitega brsta, to je v dolžini ene tretjine mladike. Naslednje je pomlajevanje. To je ostrejši ukrep obrezovanja, ki pride v poštev pri starih drevesih, katerim nismo redno vzdrževali

krošnje. Ogradne veje in vrh močno skrajšamo. Na štrcljih, ki ostanejo, poženejo iz spečih očes krepke mladike. S tem podaljšamo življenjsko dobo drevesa.

Nadalje je potrebno pregledati deblo, odstraniti poškodbe

Prikaz obrezovanja in redčenja krošnje ter pomlajevanja

zaradi raznih zajedalcev, prav tako pa očistiti lubje. Če so na debelu poškodbe zaradi zajcev ali druge divjadi, jih je treba zamazati s cepilno smolo ali kamisanom. Tudi gnojenje nasadov je potrebno, po možnosti s hlevskim gnojom. Gnojimo v obsegu krošnje, v istem premeru so tudi korenine. Najbolje je, da gnoj zagrebemo. Za gnojenje se dobijo tudi sadjarska umetna gnojila, najprimernejše je NPK 8:16:22, 3 + 1. Na hektar porabimo od 500 do 800 kilogramov tega gnojila, odvisno pa od prehranjenosti drevesa. Vsako preveliko gnojenje, zlasti z umetnimi gnojili prej škoduje kot koristi.

Če želimo kolikor koli zdrave plodove in dobro rodnost, je potrebno opraviti najnujnejša škropljenja, to je od štiri do petkrat. Najprej predpomladansko preden začne drevje brsteti s folidol oljem ali oleodiazinom. Proti škropu bi morali škropiti preventivno z ditanom in proti jabolčnemu zavijaču (junij, julij) z enim izmed insekticidov. Po prvem avgustu bi bilo potrebno opraviti še letni rez. S tem razredčimo krošnje, da dobijo plodovi več sonca in se tako bolje obarvajo, poveča se vsebnost kalcija, to pa pomeni, da lahko jabolka hranimo dalj časa.

Enologinja svetuje

Portugalka

Sinonimi: Portugese nero, Portugaese noire, Portugeiser blaurer, Portugieser black, Portugizac crni itd.

Za to sorto ni zanesljivo ugotovljeno od kod izvira, kljub temu, da nosi tak naziv. Na Portugalskem namreč ne moremo najti nobene nje podobne sorte. Že od nekdaj je razširjena po Avstriji in na Madžarskem ter tudi pri nas v Posavskem vinorodnem rajonu in ponekod na Hrvaškem. Najdemo jo tudi v Nemčiji, Franciji in v nekaterih drugih vinorodnih deželah sveta. Trs te sorte je bujne rasti, vršiček je bronasto-zelen. List je velik ali srednje velik, okroglast, tro ali pet delen. Peceljni sinus je prekrit ali pa ima obliko črke »V«. Cvet je dvospolen. Jagode so srednje velike, okroglaste ter

imajo tanko kožico. Grozd je srednje velik, nabit, krilat in ima piramidalo obliko.

Grozde dozori rano, še celo pred žlahtnino in zato spada v I. zoritveno dobo. Rodnost je obilna in redna. Tej sorti ustreza kratka rez. Dobro uspeva v lahkih, plodnih in bolj sušnih tleh. Občutljiva je na bolezen in mraz. Afiniteta z amerškimi podlagami je zelo dobra, posebno se dobro ujema s Koberjevo podlago. Ta sorta je lahko kombinirane gospodarske vrednosti — lahko se uporablja v svežem stanju kot konzumno grozdje ali predelan v mošt in mlado vino.

V desetletnem obdobju je dosegla do 15,7—17,5 sladkorja v moštu skupne kisline pa znašajo od 6,0—11,0 gr na liter.

Pletev in vršičkanje dobro prenaša in grozdje se po teh opravilih lepše razvije in obarva. Gnojimo jo lahko močno, zlasti s kalijem. Gnojenje z dušikom naj bo previdno, ker je na rodovitnih tleh nagnjena h gnitju. Če jo preveč obremenimo lahko pride do alternativne rodnosti.

Veronika Krumpačnik

Kovačnica besednih nesmislov

Replikacije

Pred kakšnim letom sem sedel na nekem republiškem posvetu in poslušal strokovno obdelavo neke teme. Po zaključku glavne razlage je dal predavatelj možnost, da kdo kaj vpraša, pripomni ali pove svoje videnje o problematiki. Ko se je oglašil prvi razpravljalec, je dejal: »Dovolite mi repliko...« In dovolili so mu neznanško prekladanje, da je le do besede prišel in že je posiljeval avditorij da je bilo kaj. Razprava je tekla in tekla, z replikami pa ni bilo ne konca ne kraja. Oglašil se je še trinajsti zgovornež in prispil: »Dovolite mi repliko na

repliko tovariša...«. Tako so tovariši replicirali da je bilo joj. Ves nesrečen sem komaj dočkal, da sem prišel do prvega slovarja s tujkami in ugotovil, da bi naj pomenila replika, (ital. iz latinščine) kratek, jednat odgovor, zavrnitev, idr., pač neko možnost na prigrisat v razpravi.

Se večkrat sem naletel na govorne vaje, kjer se je našel kakšen »govorec«, ki je z besedo replika naredil prostor svoji dopolnitvi, nestrinjanju, zavrnitvi, polemiki ipd. Vsi, ki niso vedeli, kaj pomeni ta magična beseda, so ostali kar

razoroženi zaradi lastnega neznanja. Beseda je precej udomačena predvsem v delegatskih dvoranah, v političanskih krogih in povsod, kjer se debatira nekonkretno, tako mimogrede. Doma je tudi v mestih, le redko v dvoranah vaških prosvetnih, gasilskih in delavskih domov. Najbrž na takšnih negojnih tleh ne uspeva preveč dobro.

Zgodilo se mi je, da sem v neki strokovni zadevi dobil besedo in pred številnimi poslušalci v navalu podtalne treme za uvod bleknil: »dovolite mi repliko, pravzaprav le majhno dopolnilo, primer iz prakse...«. O, groza, ko sem to besedo, ki sem jo v dno duše sovražil, izgovoril sam, sem otrpnil in vsa vsebina, ki sem jo želel povedati, mi je kar izpuhtela. Le z umetnostjo blefiranja sem se nekako iz-

vlekel in končno razložil, kar me je težilo. Mislim, da sem se na koncu še opravičil za nerodnost, moj nastop pa je skoraj zbledel, kljub vsbinski aktualnosti.

Besede replika od tedaj naprej ne bom nikoli več izgovoril. Se mi pa že zdi bolj domače repinč, če se ne spomnim na motivilec. Menim tudi, da so za zavajanje v uporabo tujk, popačen, pomensko dvomljivih besed, v precejšnji meri krivi »poklicni govorniki«, ki zelo uspešno sadijo jedra besednega plevla v naš pogovorni, slovenski jezik.

Če potenciramo število, narašča njegova vrednost, če pa repliciramo repliko na repliko, vrednost vsakega pogovora pada. Zato se raje ognimo »replikacijam«, saj imamo prav za vse poznane stvari slovenske besede.

—avc—

Knjižnica Mozirje

Privlačne mesečne uganke

V mozirski knjižnici že četrto leto zapored pripravljajo mesečne uganke, ki jih namenjajo najrazličnejšim področjem od športa in kulture do glasbe in književnosti. Najprej so uganke namenjali le učencem višjih razredov, letos pa so jih pričeli pripravljati tudi za nižje razrede. To so seveda lažje in predvsem iz književnosti. Razveseljivo je, da uganke rešuje vsako leto več učencev in so med njimi vse bolj priljubljene. Vsak mesec enega učenca tudi izžrebajo in podelijo lepo knjižno nagrado, ki jo prispeva papirnica Trgovske delovne organizacije Savinja. Vsekakor posnemanje vreden zgled. Mesečno reševalce tudi točkujemo, seštevek pa da najboljšega v vsem letu, ki prav tako prejme lepo knjižno darilo. Namen reševanja ugank je seveda jasen. Učenci se tako seznanjajo z zbirko mozirskih knjižnic, se navajajo na uporabo leksikonov, slovarjev, enciklopedij in drugih koristnih pripomočkov, obenem pa širijo svoje znanje na neobvezen in lahkotnejši način.

J. P.

Pot v Malezijo (4)

1921 leta so se Angleži odločili, da bodo zgradili svojo najpomembnejšo zračno bazo za jugovzhodno Azijo. Februarja 1942 so mesto okupirali Japonci in šele ob koncu vojne, septembra 1945 postane zopet britanski. 1955 dobi neodvisnost in 1959 leta na volitvah zmaga stranka Narodna akcija na čelu z LEE Kuanom, ki sestavi prvo vlado.

1959 leta se otok priključi Commonwealthu, 31. 8. 1963 postane povsem neodvisna država, 22. 12. 65 leta pa republika. V osemdesetih letih na volitvah že četrto zapored zmaga Narodna akcija, Lee Kuan Ju je danes 65 letnik, in prav gotovo eden najbolj priljubljenih politikov. Priznati moramo, da zelo modro vlada Singapuru in 5 občinam. Mesto od celine loči Singapur River, ki je danes z umetnim nasipom Johor povezan z kopnim. Ime Singapur izhaja iz Sanskrita in pomeni SINGA PURA — levje mesto. 77 % vseh prebivalcev je Kitajcev, 15 % Malezijcev, 6 % Indijcev in 2 % Evropejcev. Vsaka od nacionalnosti se ukvarja s svojimi stvarmi in se ne vmešava v druge. Kitajci so večinoma obrtniki, imajo svoje majhne tovarne, cehovske delavnice, Malezijci so zelo tradicionalni, obrtniki k islamu, Indijci prihajajo z juga in imajo v rokah gradbeno podjetje in policijo, čeprav kriminala v mestu skoraj ni. Singapur je multinacionalno in kulturno mesto, ki pa živi v slogu in potepanju po mestu je življenjska izkušnja, kjer imaš kaj videti, slišati in se naučiti.

Kdorkoli misli, da je Singapur kitajsko mesto, se zelo moti, čeprav je največja četrt v mestu — prav CHINA TOWN, kjer vidiš vso pisano družino majhnih trgovin, templjev, pisanih fasad, tradicionalnih malih Kitajcev, ki so si tukaj ustvarili povsem svoj svet. Za Kitajce velja, da so med najbogatejšimi v mestu, da živijo še danes v zelo majhnih in skromnih hišah, da pa je njihov položaj odličen. Imajo na-

mreč največ ozemlja. Prav zemlja pa je edini problem v Singapurju, kajti mesto se nima več kam širiti.

Singapur je mesto nasprotij, na eni strani Kitajska četrt in nekaj metrov proč — ORCHARD ROAD, najbogatejša ulica mesta, raj za nakupovanje, kjer najdete vse, prav vse, kar si zaželite, kjer najdete stvari, ki se vam niti v sanjah ne sanjajo, da sploh obstajajo. Cene so si tako različne, kot si je mesto samo, od nekaj dolarjev, pa do tisoče in tisoče dolarjev, do števil, ki jih v naš denar niti preračunati ne znam. Trgovine so odprte od 7. pa do 22. ure ali še dlje. Izdelki imajo samo eno napako, marsikdaj so ponaredek, zato morate izredno paziti in iskati trgovine, s posebnim znakom, ki vam jamči, da je vse kar kupite original. Čeprav ima mesto samo 617 km², lahko porabite tedne za spoznavanje te države oziroma mesta. Jaz sem tokrat, predvsem zato, ker je mesto tako drugačno od ostalih, ubrala povsem drugo pot. Začela sem s hotelom, namreč v Singapurju najdete 85 hotelov, to so hoteli visoki tudi do 80 nadstropij. Tako sem jaz začela potepanje po mestu v hotelu RAFFLES na Beach road, ki je bil zgrajen 1886 leta in je ime dobil po ustanovitelju Singapure — sir Stamford Rafflesu. Tukaj v tej že muzejski stavbi, sem si privoščila kavo in to v okolju, kjer sta nekoč poleg številnih znanih osebnosti našega veka, posedala Noel Coward in Somerset Maugham, ki ga poznamo predvsem kot izvrstnega angleškega pisatelja, ki je napisal Ostrina britve, Človeške vezi, Krog itd. Ni mi bilo žal ne časa, ne denarja, za opazovanje ljudi v tem enkratnem hotelu. V tem koncu mesta je Sir S. Raffles prvič stopil na otok, tukaj postavil stavbo parlamenta 1827. leta, ki je delo arhitekta Georga Coleman in je najstarejša stavba v mestu. Danes Rafflesov spomenik nemo opozarja na to, ki je ta otok dejansko odkril. Pravgotovo bi bil sir Raffles zelo ponosen na svoj Singapur, če bi ga lahko videl danes...

V neposredni bližini Rafflesovega spomenika je zelo majhen tempelj, obiskala sem 5 različnih templjev v mestu in simbolično prižgala svečo — svojo srečno zvezdo, kot tukaj pravijo. Upam, da sem jo našla, oziroma sem jo, saj pri mojih letih že moraš vedeti, ali si jo našel ali ne. Zame je bilo prižiganje sveč v singapurskih templjih resnično samo simbolično... če bi hotela bi lahko prižgala sveče, vsaj vsakih 300 metrov, toliko je templjev.

Po temačnih templjih, sem se odločila za nekaj bolj naravnega in to nekaj, kar morate videti, če ste v Singapurju — Botanični vrt, za ogled rabite vsaj nekaj ur. Razteza se na ozemlju 34 ha, od tega je 6 ha prave džungle, tukaj raste 5000 rastlinskih vrst, od tega približno 2500 različnih vrst orhidej, ki je nacionalni cvet Singapure. Botanični vrt je eden najlepših parkov, kar sem jih videla, odprt je vsak dan od 5.—24. ure in je tudi priljubljena rekreacijska točka, za tisoče domačinov.

Razlikuje se od ostalih parkov širom po svetu, da je obnem vrt in park, prepovedano vam je odtrgati cvet orhideje, prepovedano se česar-koli dotakniti, domačini se tega še kako držijo, zdi se mi prav presenetljivo, da nihče od turistov tega ne stori, pa tudi na tisoče Jugoslovancev je dokaj discipliniranih. Tukaj je narava resnično veličastna, barve se prelivajo iz cveta na cvet, orhideje pa rastejo, kot gobe po dežju. Lahko si najamete vodiča, ki vas popelje po vrtu in razlaga različne vrste rastlin, ki jih jaz niti ne poznam, niti jih še nikoli nisem videla. Tukaj mi je dano videti Pekinško raco in še na desetine različnih ptic, ki so prava paša za oči. Botanični vrt je dal zgraditi, ali bolje zasaditi leta 1877 Henry Ridley, tako, da so prve rastline poslali iz londonskega KEW Gardens. (dalje)

Nagradna križanka — Naši pisatelji (12)

Rešitev nagradne križanke Naši pisatelji (12) pošljite do ponedeljka, 20. marca, na naslov: Uredništvo Našega časa, 63320 Titovo Velenje, Foitova 10 s pripisom: Nagradna križanka — Naši pisatelji 12.

Med reševalce bomo z žrebom razdelili tri nagrade in sicer: 1. nagrada 10.000 din, druga in tretja pa 8.000 din.

Pravilna rešitev nagradne križanke Naši pisatelji (11):

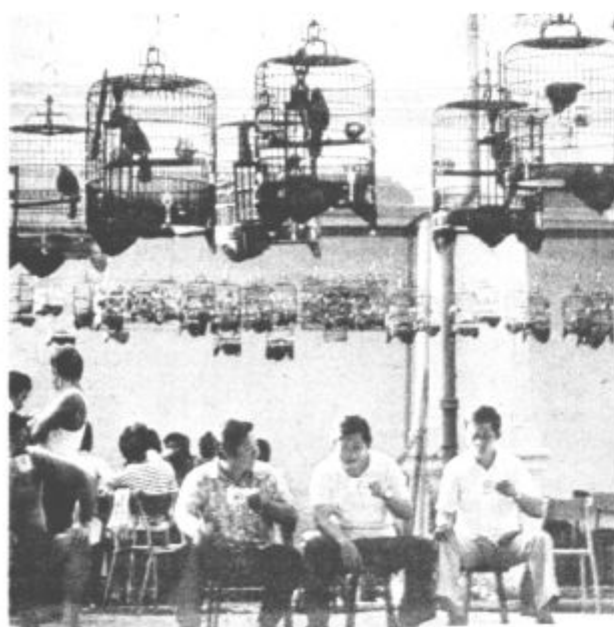
ukaz, salam, trepak, rakita, Levstik, Fala, Eja, Martin, kad, kepa, tat, BU, rvanje, var, PL, avtomat, ajvar, griva, narval, Enn, tamar, tič, Svlanit, ČI, poni, gorjan, ahat, mitra

Nagrajenci:

1. nagrada 10.000 din: Mateja Matvoz, Uriskova 12, 63320 Titovo Velenje
2. nagrada 8.000 din: Ana Glamočnik ml., 63327 Šmartno ob Paki
3. nagrada 8.000 din: Ani Krivec, Trg 4. aprila 6/b, 62393 Mežica

Nagrajencem čestitamo!

naslov	BEBEC	TRGOV. PORUŠIT	KALČIJEV GLINENEC	PEŠNIK UJEVIC	LATINSKA PESNIKA (ANALIZ)	OBROK POSODILA
VULKAN. ŽRELO						
ZGOD. JE VINO						
Z ZWETIM VULKANIZ. SUM. TEJA PEŠNICA						
HIMALAJ. ZVA KOZA GL. MESTO EGIPTA				JANEZ ALBERT SF. PENIK (JANJAS)		
					BIBLIJS. KI OČAK	TRAJNA LEPOTA TILKA
naslov	LETUV. SČ. PRI OP. TIGI	RAST. PU. VEČERJENJE	DEL. TEDNA. DŽER	KRAJ. POD. FRAUS. GORD. LEVI. TIGI. KERE. TRAR		
VELIKO FINSKO JEZERO				VEL. GOR. SKI. VRH. OZNAKA ZA NEZNANCA		
MESHI. GUSTINSKI. LOKAL.					KIT. UFEZ. NA MERA. PREVA. ČIČARJE	
JEBAK. AKA. JONKEV						
naslov	BANSKI OTOM. PANDUR. KNEZ			EMILIJAN. CEVC	UCET. KEMENKA. PRVINA. (K.)	VRSTA. POLZA. HROD. VRAČ.
KAREL. ŠTEKELJ		LAHKO. ATLET. TIG. SČ. DIRIGENT				STANE. SEVER. ČILJ. STRELECV
PLANINA					ORIENT. ZGANJE	POD. DUSE. UPA. LIH. PRI. ST. POK. ANH
AM. FILM. GRALEK. (JAMES)					PRIVRZE. NEC. LA. MAJZMA. POLEHEN	
AVSTRJ. SMUČAR. (HANS)				OBRAZ. ZA. PRED. LA. VO. PLEKA. BROM		
PREBIVA. LEZ. GL. MESTA. SLOVENIJE						
HANJEVA. ZIEZA. Z. MOOR. U. LONČANEM					SLIVAR. NI. GIZETIK. MEŠKO	AVTOR. E. NOČ

Nedeljsko jutro malo drugače — koncert ptic

Knjižni kotiček

V vseh doslej objavljenih knjižnih kotičkih smo v glavnem napisali nekaj besedi o takšnih in drugačnih romanih, življenjskih zgodbah, povestih, ... Pač zato, ker je v naši občini veliko več bralcev prozanih del. Tokrat pa bomo namenili knjižni kotiček ljubiteljem poezije. Pesništvo je prav tista literarna zvrst, ki nam na poseben, globok način približa človekovo doživljanje, doživljanje nečesa, ...

Milan Keč je pesnik moderne. V svoji pesniški zbirki *Sova* objavlja kratke pesmi, polne različnih doživetij, ki jih pesnik simbolično predstavi z vsakdanjimi predmeti.

Tematika pesniške zbirke *Lojzeta Krakarja Klinopisi* posega v polpreteklo zgodovino — vojni krvniki na eni, nedolžne žrtve na drugi strani. V njih odsklikava svet svobodne civilizacije in grozljive strani človeškega obstoja. V zbirki *Puščava Goli* se sprašuje, kje je upanje. Vidi ga v svobodi, naravi, ljubezni in v poeziji.

Svojo pesniško pot je Jože Udovič predstavil v knjigi *Pesmi*. Ta vsebuje tri zbirke, in sicer *Ogledalo sanj*, *Darovi ter Oke in senca*. V prvih dveh pesnik opisuje človeško notranjost, svoj skriti svet, človekova temna razpoloženja. Kot rdeča nit pa se vleče skozi vse pesmi vojne strahote, občutja, ... V delu *Oke in senca* pa na nov način predstavi resnično življenje.

V zbirki *Nova slovenska knjiga* sta izšli dve pesniški zbirki: prva izpod peresa Aleksandra Peršolja *Sanjsko mesto*, *Način vezave* pa je naslov zbirke pesmi Maje Vidmarjeve. V Peršoljevi zbirki je opisan svet stvarne senčnosti, svet resnice in laži. Pesnik odkrije stik z zemljo, kar zelo nazorno opisuje v zadnjem delu pesmi *Pustim sebe*.

Vendar se je zaustavilo tavanje skozi veter in zimo. Vendar je zemlja prislonila obraz k obrazu. Vendar je telo našlo telo. Vendar je suh smeh dobil obraz vsakdanjosti. Ti usoda, ti.

Vidmarjeva se je v prej omenjeni pesniški zbirki predstavila kot izrazita ženska, erotična pesnica. Na eni strani izraža hrepenenje po celovitem, erotičnem doživljanju sveta, ki jo obkroža. Na drugi pa nezmožnost takšnega eksistencialnega razmerja, v katerem bi se pesniški jaz lahko vzdrževal brez posegov sveta vanj.

Pa zapišimo še odlomek iz njene pesmi *Znamenje*:
Nocoj
bova gledaje objeta.
Jaz bom ženska,
ti boš edinec
očeta.

MLADINSKA KNJIGA

Čeprav je tudi v družinskem proračunu odmerjenega za nakup knjig vedno manj denarja, vas kljub temu vabimo v Mladinsko knjigo v Titovem Velenju. Saj vemo, kako lepo darilo je knjiga, kaj ne. Izbirate pa lahko med 2. delom pred časom končane TV nadaljevanke *Čipke* — veljal vas bo 84.800 dinarjev — *Vrnitev Danielle Steel* boste dobili za 17.200, po stari ceni še *Enciklopedijo ročnih del* (10.780 dinarjev) ali pa se boste morda odločili za priročnik *Alternativna medicina* za 88 tisočakov.

Med iskanimi knjigami preteklega meseca naj tokrat omenimo Ašičeve napotke za zdravljenje ter knjižice iz psihološke knjižnice. Od priročnikov pa je še najbolj v prodajo v sadnem vrtu.

Ana Ojsteršek razstavlja v Tiskarni REK

Takoj na začetku moram priznati, da je vsak obisk likovne razstave zame vznemirljiv izziv. To zato, ker vedno pričakujem nov koncept in tudi nova likovna dela, ki jih še nisem videl.

Zal sem večkrat razočaran z ugotovitvijo, da sem morda prestrogo, tako do sebe kot tudi do razstavljalca, ki verjetno pričakuje o oceni svojih del le superlativne, pa čeprav zgolj subjektivne. Še zlasti pa sem v zagoni, kadar me kdo osebnost povabi, da si ogledam njegovo razstavo. Ta lepa gesta avtorja, pričakuje recipročno vplivnost, saj prav nihče nima rad, da njegova dela, pa čeprav z dobrom namerno razmerjem, destruktivno opiše ali oceni.

Take misli so se mi rojevale, ko sem z mešanimi občutki zapustil likovno razstavo na stopnišču in hodniku REK-ove Tiskarne v Titovem Velenju. Vsako likovno delo, pa čeprav ni vedno umetniško, terja spoštljiv odnos gledalca do ustvarjalca, oziroma umetniškega dela.

Zadnja leta so razne likovne razstave prenesli v delovna okolja. Pač verjetno zato, da bi umetniška dela približali ljudem v tovarnah in drugih okoljih — tudi v gostišču.

Ob letošnjem dnevu žena se je za tak korak odločila tudi slikarka in dolgoletna članica REK-ove Tiskarne Ana Ojsteršek. Likovna ustvarjalca, ki je na tem področju aktivna že preko četrst stoletja, je razstavila 24 akvarelov na ogled svojim delovnim tovarišem in drugim obiskovalcem Tiskarne. To pa je le bežno srečanje z umetniškimi deli (tako mimogrede), ki bi sicer v primernejšem okolju, delovala vsekakor bolj sugestivno. Sicer pa je tudi dober namen veliko vreden, zato mi ni žal, da sem si v Tiskarni ogledal njene slike.

Delavka, žena in mati, pa poleg tega v popoldanskem času še vestna gospodinja in povrh še umetniško nadarjena osebnost, je vsekakor zavidanja vreden skupek vseh možnih vrlin, kar preveč skromne avtorice razstave. Čeprav jo poznam, seveda le površno, z naših skupnih srečanj v društvu Saleških likovnih ustvarjalcev, njene samostojne razstave še nisem videl. Bila je videti malce vzpirljiva, ko sem jo vprašal o tem in onem, iz njene likovne kariere.

Po rodu Slavonka iz bližine Osijeka, je prišla v Velenje pred 23. leti in si tu ustvarila družino in pred leti zelo prijeten dom, iz katerega je izreden pogled na velenjski grad, ki jo tudi večkrat pritegne, da ga naslika. Že kot osnovnošolka je bila v likovnem krožku pri akademskem slikarju prof. Mesariču v znamenitem mestecu Džakovu. Zelo spoštljivo mi je govorila o svojem prvem mentorju, ki ima v rojstnem Vrpolju njemu posvečeno galerijo.

Po prihodu v Velenje je kmalu postala članica društva Saleških likovnikov in z njimi večkrat razstavljala na skupinskih razstavah. Zaradi subtilnosti je ostala zvesta le risbi in akvarelu, ki ga

je izpopolnjevala v tehniki pri prof. Zavolovšku, Eriču in Muhiču v tečajih, ki jih je organiziralo društvo. Bil sem presenečen, ko je dodala, da se še vedno in kar naprej izobražuje. Torej ne živi v nekem samozadovoljstvu, ampak še vedno stremi za izpopolnjevanjem, kar je res zavidanja vredno.

Loteva se najrazličnejših motivov. Občuduje neokrnjeno naravo, pa zanimive vedute in arhitekturo, še zlasti pa rada študij-sko portretira. Če je pri slikanju v naravi bolj sproščena, pa so portreti naslikani bolj natančno, pač v želji, da bi bili portretiranci kar najbolj zadovoljni. Pri občudovanju slik pa je za natančnega gledalca zanimivo to, da slika direktno s čopičem, brez predhodne skice s svinčnikom, kar daje slutiti, kako sigurna je pri upodabljanju izbranega motiva. Vsako leto se ob rudarskem prazniku udeležuje tudi rudarske likovne kolonije, ki jo organizira Rudnik lignita Velenje. Ko sem jo vprašal, če so njene slike rudarskih motivov naslikane v rudniku, je kar nekam prizadeto odvrnila: »Ja, kaj pa mislite, saj sem bila že večkrat v jami.« Ni kaj, vsekakor zelo korajžna slikarka, ena med redkimi, ki si upa globoko v rudarske rove. Spričo motivike je razstava na videz nežne, a simpatične slikarke, vsekakor zelo heterogena, kar potrjuje, da se ne ustraši prav nobenega likovnega izziva — in prav je tako. Saj je že naš rojak, kipar Ivan Napotnik nekoč zapisal, »da je strah, začetek vseh slabosti.«

Slikarki Ani Ojsteršek moramo izreči vse priznanje. Pa ne zgolj zaradi ustvarjenih del, ampak še zlasti zato, ker je spričo vseh obveznosti, ki jih ima kot delavka, žena in mati, ostala zvesta tudi slikanju, kot svoji notranji nuji, s katero plemeniti sebe, kot tudi vse, ki hočejo in znajo občudovati njeno umetniško izpovednost in uživati v iskreno in z veliko ljubeznijo naslikanih delih.

Viktor Kojc

Ana Ojsteršek:
Studija akta

Uredili razstavne prostore

Vsi tisti, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo s kulturo ali le razmišljajo o njej, so prepričani, da mora kultura postati izraz in način življenja vsakega delavca, samoupravljalca, in da je nekultura v bistvu največja obremenitev negospodarstva.

Razvoj duhovne komponente kot neločljive sestavine proizvodnje je odvisen od razvoja družbenega dela, od tega pa je spet odvisen razvoj kulture. Zato je stopnja razvitosti kulture merilo stopnje razvitosti združenega dela in obratno.

V kulturo nedvomno spada tudi kultura delovnega okolja — kakšna je podoba skupnih prostorov, delovnih mest in še česa. Primerno urejene občasne (in tudi stalne) razstave popestrijo večino puste in brezosebne avle, hodnike, jedilnice.

Takšno razmišljanje je tudi botrovalo odločitvi, da smo v posameznih delovnih organizacijah, ki so zdaj REK, uredili razstavne prostore.

Osrednji razstavni prostor za kulturno-umetniška dela je v avli upravne zgradbe, ki jo zdaj REK (Rudarska 6), kjer je tokrat na voljo ogled razstave ročnih del učencev osnovne šole XIV. divizije iz Titovega Velenja. V jedilnici delovne organizacije SipaK razstavlja svoje slike v oljni tehniki član Društva Saleških likovnikov Arpad Salamon, v Tiskarni pa je svoje akvarele in portrete razstavila Ana Ojsteršek, ki je v tej delovni organizaciji zaposlena, je pa tudi članica DŠL.

V jedilnici upravne stavbe Rudnika lignita Velenje (v Novih Prelogah) pa je mogoče videti stalno razstavno zbirko slik, ki so nastale v Rudarski likovni koloniji. Ob tem velja omeniti, da bo letošnja Rudarska likovna kolonija — potekala bo sredi junija — jubilejna, saj bo že deseta povrsti. To pa je nedvomno dejstvo, na katerega je moč biti ponosen, saj se s takšno prireditvijo lahko ponaša le redkokatera delovna organizacija.

Tatjana Hudomalj

DVIGNJENI ZASTOR 119

Slobo!

PISE:

VANE GOŠNIK

»Zdaj se zanimam samo še za ekologijo. Za ohranitev gozdov. Kajti na vodi čutim, da jih bomo že kmalu potrebovali za preživetje«.

Bogdan Novak, Telex, 9. 3. 89

Tisti, ki še niso sprevideli, da drvim v državljansko vojno, bodo verjetno kmalu neverjetno presenečeni z jali v ta najbolj od vseh možnih svetov. Precej časa bodo potrebovali za spoznanje, da so z molkom in nezanimanjem ta svet sami ustvarili. Zase, za svoje prijatelje, somečane, znanke, sorodnike in lastne otroke. Težko je verjeti, a vendar je res, da v Sloveniji večina ljudi po moje še ni dojela vseh širjav tragedije, ki se dogaja pred našimi očmi. Nam!

Ni dolgo tega, ko so opozorila o možnosti državnega (vojaškega) udara v Jugoslavijo dobesedno preplavljala množična občila. Danes teh opozoril skorajda ni več, razlog pa je skrajno preprosto: **prevrat je že bil izvršen!** Način sicer ni bil tako spektakularen kot npr. v Afriki ali Latinski Ameriki: brez vidnih posegov vojske, zasedbe radijskih, televizijskih in časopisnih centrov, brez očitne militarizacije proizvodnje, brez tankov na ulicah ... a vendar se je vse to zgodilo. Predvsem v južnejših republikah, a valovi izrednega stanja pljuskajo tudi po vseh ostalih. **Zvezne ustave naprimer dejansko nimamo več.** Ni res, da jo tu in tam flagrantno kršijo (sojenje četverci, sprejem zakona o začasnem finansiranju federacije, pritisk ulice na delo federalnih organov itd.) — protiustavna uvedba izrednega stanja na Kosovu jo je dejansko suspendirala. Fantastične sanje, ki jih je zarisala (dejansko) zgodovinska 8. seja CK ZK Srbije, so najmanj za polovico državljani SFRJ že postale preprosta in nesajana resnica. Instrumentalni vidik oklica izrednega stanja na Kosovu je jasen: SAP Kosovo bo dobila oktroirano ustavo. Jasen pa je tudi instrumentalni vidik kosovizacije Jugoslavije: **oktroirano ustavo** naj bi dobila celotna Jugoslavija! Vedno več je tistih, ki se strinjajo, da so bili nedavno sprejeti

amandmaji k zvezni ustavi navadna »ustavna prevara«. In s tem napoved dokončne likvidacije temeljnih načel in vrednot, zaradi katerih narodi in narodnosti (še) žive na koščku zemlje, ki nosi ime Jugoslavija.

Brutalni napadi na slovensko politično vodstvo imajo tako skrajno jasn cilj: odstranitev, likvidacija! Njegova fizična ogroženost je tako očitna, da vednosti o tem tudi samo ne zmore več prikriti. Izkušnje kažejo, da obtožba, češ da slovensko vodstvo podpira kosovsko iredento, ne bo ostala brez posledic. Želim si, da bi jih videl v dolgo željeni in pričakovani naslonitvi na slovenski narod. Le tako se bo to vodstvo zmoglo upreti (fašistoidnim) zahtevam, ki bodo jutri ali pojutrišnjem odmevale po Jugoslaviji: »Gremo v Slovenijo«, »Ubijte Kučana«, »Primitte Smolleta«. Le tako se bo mogoče postaviti po robu obljudi, ki jo bo izrekel srbski partijski šef: »Jaz vam zagotavljam, da bomo te ljudi aretirali, zaprli, obsodili«. Ali ni tragično, da moramo 44 let po zmagi nad (zunanjim) sovražnikom trepetati za (notranjo) svobodo?!

Jaša Zlobec je v prejšnjem Telexu zapisal, da so ljudske fronte imele svojo funkcijo in pomen v izrednih razmerah. Če kdaj in kje, so izredne razmere tu in zdaj, v Jugoslaviji. Zato sem za ljudsko fronto. Sem za maksimalno sodelovanje s partijo, konkretno s t. i. Kučanovo linijo. A za to bo morala po Zlobčevem mnenju partija »dokončno in javno presekati s tistimi partijskimi okolji, ki so zaradi svojih oblastniških, fevdalnih in privatnih koristi pripravljene celo deželo pogrti v romunizacijo«.

Po dolgem premišljanju sem se odločil, da se temu klicu pridružim. Zato z Zlobcem tudi končujem:

»Dovolj je bilo sramežljivosti in zapečkarstva. Sam javno izjavljam, da v tem trenutku odriam v kot vsa nerazrešena in neodgovorjena vprašanja preteklosti, da odkrito ponujam svoje usluge ljudski fronti. Intelektualne, delovne in moralne.«

Društvo saleških likovnikov

Odpri razstavo Viktorije Meh

Prejšnji teden — na predvečer dneva žena — je bilo v Mayerjevi vili v Šoštanju odprta razstava likovnih del članice Društva saleških likovnikov VIKTORIJE MEH.

Viktorija se je s slikarstvom začela spogledovati že v svojih otroških letih, slikarsko platno in čopič pa sta postala nerazdružljivi del njenega življenja leta 1970, ko je zbolela. Ljubezen do likovnega ustvarjanja in želja po izpopolnjevanju svojega znanja pa sta jo leta 1981 pripeljali v Društvo saleških likovnikov.

Kot članica DŠL je sodelovala na vseh skupinskih in preglednih razstavah, ki jih je organiziralo društvo. Svojo prvo samostojno razstavo je imela v Gorenjski delovni organizaciji Servis, kar pa najbrž ni le naključje, saj je Viktorija zaposlena v Gorenju že 20 let.

Odprta razstava v društvenih prostorih Mayerjeve vile v Šoštanju so s kulturnim programom popestrili učenci Centra srednjih šol Alenka, Ksenija, Aleš in Bojan ter učenci glasbene šole Maruska in Maja, žirant slik Viktorije Meh pa je tako ocenil njeno slikarsko snovanje:

»Slikarka gradi svoje akvarele s preprostimi, širokimi potezami čopiča, z nežnimi prelivi, s svetlobo, ki objema predmete ali pokrajino, kar je draž za akvarelno tehniko. Nekateri njeni akvareli učinkujejo kot prosojni barvni pojavi, kjer se oblike iz narave preprosto raztapljajo. Barvni prelivi so močno samostojni, ustvarjajo od predmetnega sveta osvobodeno barvno vzdušje, ki pušča v gledalca posebno razpoloženje.

Slikarkina ekspresivna moč in spoznanje pa prideta do izraza zlasti v njenih portretih in upodobitvah rudarjev.

V primerjavi z naturalističnim gledanjem dosega slikarka poetičnost in monumentalnost. Njeni portreti so psihološko poglobljeni in izražajo notranji izraz. Osvobodjeni so opisovalnih nadrobnosti in okrasov.

Pri delu se osredotoči na barve, njena paleta se omeji na toni, zgoščeni, temni kolorit — vse s ciljem doseči zaželeni učinek. Portrete preoblikuje in jim da svojo čutnost ter osebnostni značaj (npr: Mladi rudar je psihično in socialno prizadet).«

Tanja Hudomalj

Iz muzeja Velenje

Zgodilo se je ...

16. marca

Leta 1955

V dnevniku Večer, ki je izšel na današnji dan leta 1955 najdemo naslednjo kratko novico: »Gledališka sekcija »Svobode« je prvič nastopila z »Veselim večerom«. V dnevrem sporedu so člani sekcije »obdelali« vse slabe pojave z domačega področja. »Veseli večer« v Velenju je uspel, nemalo zaslug pa gre tov. Dermolu, ki ga je pripravil. Še en iz vrste dokazov, kako bogato razvejano je bilo kulturno in družabno življenje v Velenju pred leti in po drugi strani dokaz za to, kako veliko praznega manevrskega prostora je še tudi danes ravno pri oživljanju življenjskega utripa v Velenju in širše v občini.

Leta 1959

Naslednja vestička je ravno tako iz Večera, le da je štiri leta mlajša:

»Zadružni svet v Velenju je doslej priredil za svoje člane kar osem strokovnih in gospodarsko-političnih predavanj. Predavanja prirejajo ob nedeljskih dopoldnevih in jih redno obiskuje 50 do 60 oseb. Nedvomno lep uspeh, če upoštevamo, da na predavanja hodi le po število zadružnikov in drugih kmetov.«

Leta 1966

Pred 23 leti je sredi marca umrl Franc Kramer, učitelj rojen v Šempetru pri Gorici, ki je v Velenju in njegovi okolici služboval od leta 1921. Kot napreden učitelj je imel težave z oblastmi in so ga zato prestavljali po vaseh v okolici Vele-

nja. Franc Kramer je bil aktiven kot Sokol, vodil je pevski zbor, bil navdušen govornik, skoraj ni bilo gorskega vrha na katerega ne bi stopila njegova noga, skratka bil je povsod tam, kjer so ga ljudje potrebovali. Kot zavednega Slovenca so ga med drugo svetovno vojno izgnali, vendar se je vrnil in tudi po vojni opravljal svoje poslanstvo razširjanja in plemenitenja slovenskega jezika. V spominskem zapisu v Saleškem rudarju so zapisali, da je bil marljiv in pošten prosvetar, mi pa lahko dodamo, da je bil Franc Kramer učitelj starega kova v najboljšem pomenu te besede, učitelj, ki svoje poslanstvo ni zgolj opravljal, temveč ga je živel.

Franc Kramer ob otvoritvi OS Gustav Šilih leta 1963

20-letnica ŽRK Velenje

Ob jubileju mednarodni turnir

ŽRK Velenje bo ob priložnosti praznovanja 20-letnice obstoja v soboto, 25. marca, v Rdeči dvorani pripravil mednarodni rokometni turnir. Poleg domačega kluba bodo nastopile še ekipe ERE iz Smartnega, Arene iz Pulja in Sardinie HC iz italijanskega Sassarija. S klubom iz Italije ŽRK Velenje sodeluje že več let, zanj pa igra tudi najboljša jugoslovanska rokometnašica vseh časov Svetlana Kitić. Tekma med Velenjem in Areno bo istočasno tudi prvenstvena.

Organizatorji ob tej priložnosti pripravljajo nagradno igro za gledalce. Z žrebom bodo med gledalce razdelili 50 nagrad, v skupni vrednosti 10 milijonov dinarjev. Vstopnice so po 10.000 dinarjev in jih lahko kupite v predprodaji.

Velenje : Igman 29:22

Velenjske rokometnice so v 18. kolu gostile predzadnjo ekipo s prvenstvene razpredelnice, zato so si zmago seveda »vpisale« že vnaprej. Verjetno je bil to razlog, da so srečanje pričele brezvoljno in po 10 minutah spoznale, da bo treba le zaigrati bolje, da jih slaba ekipa gostij ne bi osmešila. Igralke iz Ilidže so v 8. minuti vodile že s 4:1, to vodstvo pa je Velenjčanke očitno segrelo, zaigrale so veliko bolje, hitro preokrenile razmerje moči na igrišču in najprej izenačile, nato povedle ter zlahka zmagale. Proti slabi obrambni igri gostujočih igralok so lahko pokazale tudi nekaj zelo uspešnih posamičnih akcij, žal pa so tudi same igrale slabo v obrambi in od slabe ekipe prejele preveč zadetkov.

V naslednjem kolu bodo gostovale v Koprivnici pri tretjevršeni Podravki.

Igrale so: Lakić, Karić 10, Golić 5, Topić 2, Zidar 2, Omerović 4, Oder 2, Hudej 3, Vičar 1, Jan, Ikić in Petek.

(Vos)

Ajdovščina : Šoštanj 23:20

Na gostovanju v Ajdovščini so v prvi spomladanski tekmi Šoštanjčani v 1. polčasu igrali odlično v obrambi in povzročali domačinom veliko preglavic. Žal jih nista povsem »posnemala« njihova vratarja in Ajdovci so do odmora izenačili in povedli s 7:6. V nadaljevanju so se gostitelji razigrali in vodili že s sedmimi zadetki razlike, gostom pa je razlika do konca le uspešno zmanjšati. R. Lesjak je dosegel 5 zadetkov, Žolger in Voglar po 4, Čater in Vrečar po 3 ter Ramšak enega. Za vodilnim Rudarjem zdaj Šoštanjčani na drugem zaostajajo za štiri točke, imajo tri prednosti pred Prulami in Inlesom, prav s slednjim pa se bodo v prihodnjem kolu pomerili doma.

Kadetinje tretje v Sloveniji

Na nedeljskem sklepem delu odprtega republiškega prvenstva za kadetinje v Ljubljani se je srečalo šest najboljših ekip, ki so zmagale na regijskih turnirjih. Lep uspeh so dosegle mlade velenjske igralke, ki so osvojile tretje mesto. V svoji skupini so izgubile z Olimpijo z 9:15 in premagale Burjo Centrocoop z 11:8 (5:6). V skupini so osvojile drugo mesto, v srečanju za tretje mesto v republiki pa so premagale ekipo Kranja z 18:13 (5:6). Ob tem je bila Barbara Hudej najboljša strelka turnirja.

Topolšica : Železar 2:3

Čudeži se v odbojki dogajajo ali pa tudi ne. Za »čudež« so v preteklem kolu poskrbeli odbojkarji Topolšice, ki so na domačem terenu klonili proti zadnjevrščenemu Železaruju, za nameček pa so gostje v 16. kolu sploh prvič zmagali. Rezultat je bil tako 3:2 (—13, 12, —14, 7, —11) za goste. V prihodnjem kolu bodo topolški odbojkarji igrali znova doma, v savinjsko-šaleškem derbiju pa se bodo pomerili s Šempetrom.

Topolšica—Kajuh:Partizan Tabor 0:3

Za čudež niso poskrbele igralke Topolšice-Kajuha. Gostile so odlično in doslej še nepremagano ekipo Partizana-Tabora iz Ljubljane in gladko izgubile z 0:3 (—3, —6, —7). Gostje so pač veliko boljše in kaj več ni bilo pričakovati, žal pa so se Topolčanke s tem porazom znašle na zadnjem mestu. Glede na razpored srečanj neposrednih tekmi v prihodnjem kolu si lahko položaj precej izboljšajo, pogoj pa je, da v sosedskem derbiju na domačem igrišču premagajo Ljubno-Glin.

Ljubno Glin:Mislinja 3:0

Ljubenske so v tem kolu gladko premagale ekipo Mislinje in jo prehitele na lestvici. Rezultat je bil 3:0 (14, 2, 5). Zanimiv je bil le prvi niz, v naslednjih dveh pa so domačinke povsem nadigrale sicer borbeno gostje.

Na finale v Planico

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Velenje bo v soboto, 25. marca, organizirala avtobusni prevoz na ogled finala svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici. Cena za odrasle je 40.000, za šolsko mladino 35.000 dinarjev, vanjo pa je všteti avtobusni prevoz z vstopnico in malico. Do zasedbe avtobusa sprejemajo prijave vsak dan na sedežu ZTKO na Foitovi 2.

Kegljanje

Naslednji nasprotnik Metlika?

Šoštanjčani so držali obljubo in dosegli še 16. zaporedno zmago. Gostili so drugo ekipo EMA iz Celja in gostje so doživeli pravo katastrofo. Rezultat je bil 4.911:4.541, 370 kegljev razlike torej, ki pa bi bila lahko še višja, če bi domačini vzeli srečanje bolj resno. Do konca prvenstva sta še dve kolu. Danes, v četrtek, bodo Šoštanjčani gostovali pri Konusu v Slovenskih Konjicah, v zadnjem kolu pa bodo gostili zadnjevršeno ekipo Kovinotehne. Na lestvici vodijo s štirimi točkami prednosti in takšne prilike za prvo mesto zagotovo ne bodo spustili iz rok. Vedo tudi že za enega izmed nasprotnikov v kvalifikacijah za 2. republiško ligo, to pa je Metlika, prvak dolenske regije.

Proti EMU so nastopili: S. Fidej 886, Glavič 827, Kramer 810, L. Fidej 800, Križovnik 795, Hasičič 382 — Aleksič 411.

Nogomet

Rudar v nedeljo za pokal NZS

Prejšnji teden so nogometaši Rudarja odigrali dve prijateljski srečanja. Na igrišču ob Jezeru so premagali Steklarja iz Rogaske Slatine s 7:1, v soboto pa na igrišču šoštanjskega Usnarja ekipo avstrijskega Rotweissa s 7:0. V nedeljo, 19. marca, pa že bolj zares. V srečanju za pokal nogometne zveze Slovenije se bodo na igrišču ob Jezeru pomerili z Ingrad—Kladivarjem. Tekmo bodo začeli ob 15.30.

Košarka

Boljši časi za Elektro?

Pri košarkarskem klubu Elektra že nekaj let ne najdejo pravega izhoda iz krize, ki se vleče že dalj časa. V vsakem zadnjih let so si zadali cilj osvojiti prvo mesto in se s tem uvrstiti v višji rang tekmovanja, vendar jim to ni nikoli uspelo. Vzrok je bil vselej v tem, da dokaj kvalitetni igralci niso imeli pravega odnosa do treninga in igre same. Zaradi tega se je vodstvo kluba odločilo, da vključi v delo s članskim moštvom vse mlajše igralce, poleg tega se jih je iz JLA vrnilo kar osem, tistih, ki ne mislijo resno trenirati, pa klub ne glede na njihovo kakovost ne potrebuje več.

Pred kratkim so v klubu opravili letno skupščino in se odločili za korenite spremembe, ki obetajo boljše čase. Za predsednika so

izvolili dolgoletnega košarkarskega delavca Matjaža Natka, trener prve ekipe je Janko Bukovič, ki je bil dve leti pri celjskem Merxu, ostali člani pa so tisti, ki so voljni delati v košarki in so prepričani, da bodo v najkrajšem času košarko v naši dolini postavili na trdnjša tla. Na takšna, kot so bila pred leti, ko je bila Elektra med boljšimi ekipami v Sloveniji.

Klub si istočasno prizadeva, da bi kar najbolj populariziral košarko na osnovnih šolah. Tako v klubu želijo pomagati vsem, ki imajo na osnovnih šolah probleme s košarkarsko selekcijo. Vsi v klubu upajo, da bodo uspeli in bomo lahko v naši dolini znova gledali kvalitetno košarko.

Skoki

Triplat republiški prvak

Na univerziadi v Sofiji je za našo reprezentanco nastopil tudi Izток Golob in se uvrstil na dobro 10. mesto. Na republiškem prvenstvu za starejše pionirje v Planici je naslov prvaka osvojil Triplat. Dan kasneje je bilo v Planici še tekmovanje za pokal Cockte za mlajše mladince. Na 5. in 8. mestu sta bila najboljša Pogorelnik in Triplat.

Prav tako v nedeljo je bila na Soriški planini še zadnja tekma za pokal Cockte za pionirje C. Luka Ograjenšek je osvojil drugo mesto, je pa tudi letošnji skupni zmagovalac za pokal Cockte v svoji kategoriji. J. O.

Šahovske novice

V deseti občinski sindikalni šahovski ligi je tekmovalo 17 ekip. Kkončni vrstni red je naslednji: 1. RLV 27 (65,5), 2. Gorenje 26 (74), 3. Vegrad 21 (55,5), 4. KS Smartno 20 (54,4), 5. KS Rečica 18 (55,5). Za zmagovalno ekipo so igrali: Matko, Cvar, Milovanović, Brešar, Rajković, Nežmah, Vedenik in Plaskan.

Na občinskem sindikalnem prvenstvu posameznikov je sodelovalo 58 šahistov. Vrstni red: 1. Goršek 7,5 (55,5), 2. Stropnik (oba Gorenje) 7,5 (53,5), 3. Zore (SO) 7,5 (52,5), 4. Brešar (RLV) 7 (50,0), 5. Zupanc (Vegrad) 7 (48,5) itd.

Ekipa skupnih služb je že tretjič zmagala na sindikalnem prvenstvu REK-a. Vrstni red: 1. DS SS 20 (38), 2. Jamska mehanizacija 20 (36), 3. ESO 17 (29,5), 4. Jama Preloge 17 (28,5), 5. Jamske gradnje 12 (23,5). Skupno je nastopilo 12 ekip.

Na hitropoteznem turnirju za prehodni pokal je v marcu zmagal Cvar s 6,5 točkami, za njim pa so se zvrstili Nnovak 6,5, Brešar 6, Dražnik 5,5, Goršek 5, Kristan 5 itd. Po treh turnirjih v skupnem seštevku vodi Goršek s 25 točkami pred Brešarjem 23, Cvarjem 17 itd.

Miličniki so zapisali

PREREZANE VSE ŠTIRI GUMI

Omer J. je bil 6. marca na trgu Bratov Mravljakov v Šoštanju zelo neprijetno presenečen, saj so bile na njegovem osebnem avtomobilu poškodovane vse štiri gume. Zdjaj seveda upa, da bodo predrezača odkrili, saj je nakup novih gum precejšen strošek.

KRŠILI SO JAVNI RED IN MIR

Že v dopoldanskem času je bil Jovan S. v gostišču Andrej v Šoštanju silno dobre volje in vince mu je že stopilo v glavo. Razgrajal je in razbijal, tako da brez pomoči miličnikov ni šlo. Ker ga tudi ti niso uspeli pomiriti, so ga prepeljali na Postajo milice, kjer so ga pridržali do izteznitve. Podobno se je zgodilo tudi Stanetu K., ki je 8. marca malo po 20. uri razgrajal v bifeju Tinka v Titovem Velenju in Hazimu M., ki je 11. marca razgrajal v Rekovih družbeni prehrani.

ZBIL MOPEDISTA IN POBE-GNIL

Anton Ročnik iz Zavodenj je 7. marca malo po 21. uri v Topolšici zbil mopedista Bogomira Šahmana, ki je dobil pri tem hude telesne poškodbe. Kljub temu je odpeljal dalje, vendar so ga miličniki že naslednji dan odkrili na osnovi poškodovanega smernega kazalca.

VLOM V NEDOKONČANO HIŠO

V noči na 11. marec je doslej še neznan storilec vlomil v nedokončano stanovanjsko hišo Ludvika K. od koder je odnesel več strojev.

HUDO SE JE POŠKODOVALA

Gemal Vejzovič, 24, je peljal 12. marca okoli 19. ure iz Belih vod proti Šoštanju. Verjetno je vozil prehitro, zato ga je v dvojnem ovinku zaneslo, vozilo se je obrnilo na bok in tako drselo nekaj metrov. Pri tem se je sopotnica v vozilu Azira Suljič, 21, hudo telesno poškodovala.

Alpsko smučanje

David po poti najboljših

V soboto in nedeljo je bilo na Soriški veliko mednarodno tekmovanje pionirjev in pionirk za »Pokal Loke«. To tekmovanje sodi v vrsto mednarodnih pionirskih tekmovanj v različnih državah in ima zelo velik pomen, saj so na teh tekmah, tudi na »Pokalu Loka«, začeli svojo športno pot vsi naši vrhunski smučarji in smučarke, pa tudi mnogo ostalih vele-mojstrov svetovnega smučanja. Na Soriški planini je tokrat nastopilo 181 mladih smučarjev iz devetih držav.

Glede na vse to smo lahko posebej veseli in ponosni na izjemen uspeh mladega 12-letnega in zelo obetavnega Davida de Coste, ki je bil najuspešnejši jugoslovanski reprezentant, čeprav uradno še ni njen član. V A reprezentanco se je uvrstil na podlagi odličnih letošnjih dosežkov in na najlepši način opravičil to zaupanje. Presenetil je smučarsko srenjo z zmago v slalomu in tretjim mestom v veleslalomu, kar je doslej največji uspeh velenjskega pionirskega smučanja.

O svojem nastopu je David povedal: »Zelo sem vesel tega uspeha, zlasti v slalomu, saj sem

več pričakoval od nastopa v veleslalomu. Žal sem napravil nekaj napak in osvojil »samoo« tretje mesto. V slalomu sem bil v prvem teku tretji in to s startno številko 24. Izhodišče za odločilni nastop je bilo več kot dobro, zato sem se odločil, da smučam na vso moč. Uspehi mi je in tudi sam sem presenečen.«

Za naprej David meni takole: »Tudi vnaprej bom treniral, kolikor bom mogel, resno in zavzeto. Moje želje so velike. Z uspehi v pionirskih in mladinskih kategorijah bi se rad uvrstil tudi v našo člansko vrsto. Veliko treniram zato sem veliko odsoten v šoli, vendar moram reči, da mi pomagajo vsi, od učiteljev do sošolcev, zato v šoli nimam prevelikih težav.«

Njegove besede je potrdil tudi trener Marko Lihteneger, ki je dejal, da so Davidove možnosti zares velike, izkoristil pa jih bo seveda lahko samo z resnim in zavzetim delom. Njegovi uspehi torej niso več presenečenje ali naključje, potrditi pa jih bo skušal še do konca letošnje sezone, tudi na bližnjem nastopu v Bolgariji. Tudi mi obema in posebej Davidu želimo novih uspehov.

David s trenerjem Markom Lihtenegerjem (vos)

audio igor

NOVOST! SERVIS AUDIOAPARATOV IN OPREME IGOR PETRIČ

v kletnih prostorih bloka ŠA-LEK 90, Titovo Velenje

vam nudi popravilo radijskih aparatov, glasbenih centrov, hi-fi mini komponent, ozvočenja, vam izposoja kakovostno ozvočenje in pomaga z nasvetom pri nakupu ali prodaji aparatov!

Delovni čas: torek in sredo od 12. do 16. ure.

Iz sodnih klopi Za »obisk« Fleca tri leta in pol zopora

Lanskega aprila, v noči med 16. in 17., je Stanislav Beović (1964) iz Stantetove 6 v Titovem Velenju vlomil v disco Flec v Titovem Velenju, iz katerega je odnesel precej vrednih stvari, med drugim gramofon, mikser, ekvilajzer, rezervni mikser, dva visokotona in nekaj go-tovine. Vse to je zvozil domov in skril, potem pa se vrnil, prostor polil z benzinom in skušal zažgati. Zaradi slabe oktonske sestave benzinske mešanice pa mu to k sreči ni uspelo.

Tako je povzročil, kot je ugotovilo sodišče, škodo za najmanj šest in pol milijonov dinarjev. Za kaznivo dejanje velike tatvine in poškodovanja tujih stvari mu je sodišče, ki ga je spoznalo za krivega, izreklo enotno kazen treh let in šest mesecev zopora.

Pri odmeri kazni je sodišče Beoviću sicer upoštevalo nekaj olajševalnih okoliščin, recimo njegovo priznanje, izpoved po resnici, obžalovanje dejanja in pripravljenost, da povzročeno škodo povrne. Na višino izrečene kazni pa so vplivale tudi obteževalne okoliščine, njegova predkaznovanost za istovrstna, pa tudi druga kazniva dejanja in maščevalnost.

(mkp)

S ponarejeno naročilnico po TV

Stanislav Stagoj iz Lokovine 17 v Dobrni si je omislil način, kako priti do denarja, vendar je bilo to povezano kar z dvema kaznivima dejanjema — goljufijo in ponarejanjem listin.

Aprila pred dvema letoma je z naročilnico Karate kluba Dobrna v Veleblagovnici Nama kupil barvni televizor znamke Grundig, ob tem pa trgovcem seveda zamočlal, da takšen klub v njegovem kraju sploh ne obstoja in s štempiljko, ki je bila lažna, zapeljal tudi nje.

Stanislav je TV sprejemnik istega dne kot ga je »kupil« tudi prodal. Kupec ni slutil, kako je Stagoj do njega prišel.

Za kaznivo dejanje goljufije mu je senat Temeljnega sodišča Celje enote Titovo Velenje prisodil 9 mesecev zopora. Skupna kazen, ki jo je sodišče odmerilo Stagoju pa je zaradi upoštevanja že predhodno izrečene kazni (treh let in dveh mesecev zopora), znesla 4 leta in 2 meseca zopora.

Senat Temeljnega sodišča Celje enote Titovo Velenje mu je ob izreku kazni upoštevalo precej oteževalnih okoliščin — to, da gre pri njem za specialnega povratnika, upoštevalo predkaznovanost, trdovratnost pri storitvah kaznivih dejanj; ni pa mu našlo olajševalnih okoliščin.

Stagoj se je na izrečeno kazen pritožil na Višje sodišče Celje, ki pa je pritožbo v celoti zavrnilo kot neutemeljeno.

(mkp)

Kulturni center Ivan Napotnik

PRODANA NEVESTA

Drevi, ob 19.30, bo v domu kulture v Titovem Velenju gostovalo SNG Maribor — opera in balet, s komično opero Bedřicha Smetane: **PRODANA NEVESTA**.
Dirigiral bo Boris Švara. Opero je režiral Jiří Glogar, scenograf je bil Karl Glogar, kostumografka Ružena Švercova, koreograf pa Emil Smetana.
Peli bodo: Emil Baronik, Božena Glavak, Svetlana Čursina-Magdič, Stevan Stojanović, Majda Švagen-Jeličič, Jože Kores, Ervin Ogner, Ivica Trubić, Vitomir Marof, Zorica Fatur in Bojan Hinterregger.
Vstopnice so še v prodaji.

BALKON

V domu kulture v Titovem Velenju bodo v četrtek 23. in v petek 24. marca, vsakokrat ob 19.30, uprizorili **BALKON** Jeana Geneta, s katerim bo v Titovem Velenju gostovalo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane. To bo prvo gostovanje z **BALKONOM** izven Ljubljane. Režiser: Janez Pipan, Igrajo: Jožef Ropoša, Pavle Ravnohrib, Ivan Rupnik, Niko Goršič, Miloš Batelino, Majolka Šuklje, Zeljko Hrs, Aljoša Rebolj, Marko Mlačnik, Sandi Pavlin, Damjana Černe, Marinka Štern, Jadranka Tomažič, Olga Grad, Draga Potočnjak in Veronika Drole.

Balkon Jeana Geneta je strašna igra. Uvrstiti jo v spored pomeni, da se bo treba ves in scela vprašati po temeljih svojega umetniškega početja in civilnega bivanja, in se ob tem nemalokrat z grozo zazreti v breztalje pod sabo. V njej zaživijo stebri oblasti: škof, sodnik in gene-

ral, ponarejeni in pravi, obči in enkratni, smešni in grozljivi. Sam Genet je nekoč dejal: »Igralki ne smeta nadomeščati besed, kot so kupleraj, kurbišče, ciparna itd. z bolj izbranimi. Lahko odklonita, da bi igrali v moji igri — bojo pa moški. Če ne, naj se pokorita mojim stavkom...«

Zaradi izrednega zanimanja bosta dve predstavi. Dne 23. marca ob 19.30, za abonente gledališkega abonmaja, dne 24. marca prav tako ob 19.30, pa za izven in za tiste abonente gledališkega abonmaja, ki imajo stalne sedeže v prvih štirih vrstah. Predstavo odsvetujemo osebam mlajšim od 16 let. Vstopnice 20.000 din. Popusti običajni.

MMM... kako diši, po pravi italijanski pizziz iz pizzerije CIGLER v Šoštanju!!!

Ste si zaželeli, da bi pizzo postregli doma? Pridite v pizzerijo CIGLER! Hitro bo pečena, zavili jo bodo, mm... že diši! Dober tek!

Izberete lahko med 8 vrstami pizz vsak dan, razen ponedeljka od 6. do 22. ure!

ADEG MARKT CENTER KRAUT PLIBERK

VEDNO SUPER DISKONT

čokolada 100 g	10 kom	68.80	alvorada »gastro« kava	1 kg	57.80
adeg riž	8 kg	68.80	otroški voziček	od	1077
Maxell radio-kasete	3 kom	68.80	plastične posode	5 kom	44.80
avto radio s kaseto		395	radio ura		198

Že tretje srečanje z Mozartom

V soboto 18. marca, ob 19.30. uri, se nam bo v koncertni dvorani Glasbene šole Frana Koruna-Koželskega že tretjič predstavil ansambel »SLOVENICUM«, ki bo pod vodstvom dirigenta Uroša Lajovica izvedel tretji koncert iz cikla **MOZART IN UČITELJI**. Na koncertu bodo sodelovali tudi solisti Dunja Spruk (sopran), Irena Vremšak-Bar (sopran), Mojca Žagar (alt), Mārjan Trček (tenor), Marcos Bajuk (bariton), Igor Škerjanc (vle) in Akademski pevski zbor »France Prešeren« (zborovodja Tomaž Faganel).

V prvem delu nam bo kot posebnost APZ France Prešeren iz Kranja predstavil Allegrijev 9-glasni **MISERERE**. To delo, pisano za dva zbora, ki so ga posredovali ustno od rodu do rodu in ga niso smeli notirati, je 14-letni Mozart zapisal po spominu.

G. P. MARTINI je bil Mozartov učitelj kontrapunkta v Italiji. Poleg skladbe »Ad adjuvandum me festina, Domine« za soli zbor in orkester se nam bo kot solist v Koncertu za violoncello predstavil mladi virtuoz Igor Škerjanc.

Drugi del je posvečen Mozartu in njegovi sakralni glasbi: »

»Exultate, jubilate«, motet za sopran

»Regina coeli« za sopran, zbor in orkester.

Vstopnice po 15.000 din, mladina po 8.000 din, so v prodaji v Glasbeni šoli vsak dan od 7. do 14. ure in uro pred predstavo.

D. Zajc in M. Berovič v velenjski knjižnici

Jutri, 17. 3. 1989, ob 19.00 bo v prostorih knjižnice Titovo Velenje srečanje s pesnikom DANETOM ZAJCEM in slikarjem MARINOM BEROVIČEM.

V prvem delu večera se bo z recitalom svojih pesmi predstavil pesnik Dane Zajc, ki je najznačilnejši predstavnik poezije absurda.

Slog Zajčeve poezije je vizionaren, prerokski in ekstatičen. Izhodišča pesmi so doživljanja vojne, smrti, destrukcije, krutosti in vizije nesmisla vsega bivajočega. Človek je sam sebi rabelj in žrtev, vsa človeška iskanja so zapletena in vesplošni nesmisel življenja. Pesnik je poklican, da izpove to grozo kot prerok ali videc podzvestnih grozot svojega lastnega pa tudi tujega življenja. Pri Zajcu je naloga pesnika ta, da se dvigne s svojim pesništvo nad absurd. Ko pesnik izpove absurdnost in jo utelesi v svet svojih podob, postane pesništvo izhod in rešitev.

Njegov pesniški svet je poln volkov, ki govtajo sladko ovčjo kri, levov, ki koljejo bojazljive gazele, hijen, kač, pobitih ptic. To občutje sveta ima socialne razsežnosti, ki se v umetniškem podajanju odražajo kot simbol človeške ogroženosti od absurda. Poezija je nabita z dinamiko, to je ena sama pahljača razpoloženskih prebliskov in metaforične barvitosti.

Poezija je napisana v jeziku, ki zanika čas in razdira pregraje konvencionalnosti. V sebi ima moč nasilja nad človekom in sicer tistega enkratnega nasilja, ki mu sicer ne pomaga živeti, pa vendar zbujajo v njem možnost drugačnosti. Njegova največja želja je gledati svet samo skozi oči,

brez sodbe o njem, celo brez misli o njem. Zanj je pisanje pesmi pot, ki je oddaljevanje od resničnosti. In čeprav pesem ni laž, je bližja izmikanju pred lažjo kot približevanju resničnosti.

Dane Zajc bo predstavil tudi pesmi iz njegove prve pesniške zbirke »Požgana trava«, ki jo je izdal v samozaložbi. Ob tej priložnosti boste lahko kupili reprint te zbirke.

Prvi del večera bo povezovala prof. Tinka Salamon.

Razstavo pastelov in akvarelov slikarja Marina Beroviča je pripravil Dolenjski muzej Novo mesto. Uvodno besedo v katalog je zapisal Jože Matijević, ki bo razstavo odprl tudi v galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik v petek, 17. marca ob 19. uri.

Marin Berovič je gotovo eden zanimivejših avtorjev, saj je v prvi vrsti raziskovalec znanstvenega instituta Boris Kidrič, hkrati pa tudi slikar.

Končal je specialko za restavracijsko in konservatorstvo na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani.

Predstavlja se nam z izborom krajin, ki pa segajo preko meja klasične pokrajine. Poslužuje se tudi rezultatov, ki segajo na področje kemije, njegove osnovne profesije. Na podlagi tega so nastale fluorescentne in fosforescentne podobe v ultravijolični svetlobi. Najnovejša dela pa predstavljajo fraktalne risbe, ki so rezultat spoznanj in odkritij v svetu matematike in računalništva. Ljubitelji in poznavalci vpludno vabljeni na oba kulturna dogodka.

Razstava bo na ogled do 17. aprila 1989.

Marin Berovič

Dane Zajc

DIHALNE VAJE

za ohranitev zdravja, premagovanje stresov...

5-urni tečaj bo vodil Slavko Mahne v soboto, 18. marca, ob 9. uri, v Domu kulture. Prijave po tel.: 854-344, 855-271 od 18. do 19. ure.

V GRAJSKEM HRAMU NA VELENJSKEM GRADU — NOVA VIDEOTEKA!!

VIDEO SONČEK

Pri »ROKU« — Titovo Velenje
Tel.: (063) 854-627, 855-999

Danes 1100 filmov, jutri že več, resnično izjemna ponudba videokaset za vsak okus!

Postanite član VIDEA SONČEK, članarine ni, ugodnosti so velike. Za 2.500 din si lahko izposodite videokaseto ne le za en dan, ampak kar za 3 DNI!

VIDEO SONČEK vas vabi v GRAJSKI HRAM, lepo vas bodo postregli, vi pa izkoristite res zanimivo ponudbo.

VIDEO SONČEK vas pričakuje vsak dan rezen ponedeljka, od 9. do 18. ure.

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju, na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Titovem Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

PETEK, 17. MARCA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi (Prenos osrednje informativne oddaje Radia Ljubljane); 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 16.30 Iz delegatskih klopi; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 17.30 V imenu Sove; 18.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 19. MARCA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Od vrat do vrat: odgovorili bomo na vprašanja zastavljena pred 14. dnevi, takoj za tem pa bomo sprejemali takšna vaša vprašanja na katera sami ne uspete dobiti odgovorov — telefon 855 963; 12.30 Konec

opoldanskega javljanja; 14.45 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 20. MARCA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Minute z domačimi ansambli; 16.25 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Obiskali smo; 17.00 Ponedeljkov šport na Radiu Velenje; 17.30 Mladi mladim; 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SREDA, 22. MARCA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Naša krajevna skupnost; 17.00 Vi in mi (oddaja v živo — govorili bomo o prenovi sindikata — v pogovoru lahko sodelujete po telefonu 855 963); 18.00 Novosti na področju zabavne glasbe.

LESTVICA VIDEOTEKE

1. COCTAIL
2. IRON EAGLE II
3. AIRWOLF
4. MONY MANIA
5. MIDNIGHT RUN
6. BROTHER IN LOW
7. LOS'NT

Videoteka »M4« vam nudi veliko število kvalitetnih filmov pod zelo ugodnimi izposojalnimi pogoji.

Postanite naš član.
ČLANARINE NI!

Koledar

Četrtek, 16. marca — Hubert, Rado, Tihomil, Ljubica
Petek, 17. marca — Jerica, Jožica, Jerneja, Ljubo
Sobota, 18. marca — Ciril, Eda (Edvard), Anzej
Nedelja, 19. marca — Joče (Pepe), Ljubo, Vlasta
Ponedeljek, 20. marca — Klavdija, Davorin, Dino (Denis)
Torek, 21. marca — Benjamin (Beni), Niki, Snežna
Sreda, 22. marca — Lea, Katra (Katka), Vasja

KINO

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 16. 3. ob 18. in 20. uri
PROGRAMIRANA DA UBIJA — ameriški, akcijski. Vloga: Robert Ginti

Petek, 17. 3. ob 18. in 20. uri
OSTANI Z MENOJ — ameriški, kriminalni. Vloga: River Phoenix

Petek, 17. 3. ob 10. uri ter sobota in nedelja, 18. in 19. 3. ob 18. in 20. uri
MAČKA — nemški, grozljivka. Vloga: Götz George

Ponedeljek, 20. 3. ob 10., 18. in 20. uri
SREČNI VOJAK — ameriška komedija (VIDEO). Vloga: Bud Spencer

Torek, 21. 3. ob 18. in 20. uri
TRIJE SIMPATIČNI POTEPUHI — ameriški, komedija. Vloga: Thomas Gottschalk

Sreda, 22. 3. ob 10., 18. in 20. uri
PREMLAD ZA SMRT — ameriški, akcijski. Vloga: John Stamos

NOČNI KINO v tem tednu:
NEMORALNE ZGODBE — francoski, erotski. Vloga: Paloma Picasso

Predstave bodo:
— četrtek in petek, 16. in 17. 3. ob 22. uri v REDNEM KINU VELENJE
— sobota, 18. 3. ob 20. uri v ŠOŠTANJU in
— nedelja, 19. 3. ob 20. uri v ŠMARTNO OB PAKI

NOČNI VIDEO KINO v rednem kinu Velenje
Sobota in nedelja, 18. in 19. 3.

ob 22. uri TRACY OSVAJA TOKIO — ameriški, trda erotika.

ZA VSE NOČNE PREDSTAVE MLADINI DO 18. LETA STAROSTI NE DOVOLIMO OGLEDAT!

KINO DOM KULTURE

Petek, 17. 3. ob 20. uri TV NOVICE (BROADCAST NEWS) — prvi od filmov MINIFESTA '89. Režija: James L. Brooks. Igrajo: William Hurt, Albert Brooks, Holly Hunter

Ponedeljek, 20. 3. ob 20. uri (Filmsko gledališče) MONA LIZA — angleški film. Scenarij in režija: Neil Jordan. Igrajo: Bob Hoskins, Cathy Tyson, Michael Caine

KINO ŠOŠTANJ

Nedelja, 19. 3. ob 18. uri VOHUN Z VISOKIMI PETAMI — domači. Igrajo: Bata Živojinović, Boris Dvornik, Mira Furlan
Ponedeljek, 20. 3. ob 19. uri MAČKA — nemški, grozljivka

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 17. 3. ob 19. uri VOHUN Z VISOKIMI PETAMI — domači
Torek, 22. 3. ob 19. uri MAČKA — nemški, grozljivka

KINO ŠKALE

Nedelja, 19. 3. Ob 16. uri OSTANI Z MENOJ — ameriški, kriminalni

KINO VELENJE SI PRIDRUŽUJE PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA!

GALERIJA

PRODAJA OLJNIH SLIK, GRAFIK IN SKULPTUR

Rahunek, Berthold, Bolja, Barčič, Černe, Draguj, Jagodnik, Lajković, Croatia, Lavrenčič, Mihelič, Milič, Mič, Mačovec, Pečko, Rataj, Slana, Slavec, Stojanović, Tiskari, Tutta, Vebčević, Zec

Caprio
Torek - petek 9.00 - 12.30 / 15.30 - 19.00
Sobota 9.00 - 12.30
Ponedeljek zaprto

GALERIJA KOLAR, ŠČERBA, ULICA 11, 62300 SLOVENJGRAD, BELOGLAVICA 15, 11000 LJUBLJANA, 10022 RAZDOLJE

Mali oglasi

PRODAM novo pasjo hišico. Tel.: 857-627 (zvečer).

ČISTOKRIVNO NEMŠKO OVČARJO z rodovnikom, staro 12 mesecev, prodam. Telefon 857-458.

KAMP PRIKOLICO prodam. Evgen Rogelšek, Gavce 23, Smartno ob Paki.

LESEN JEDILNI KOT Z MI-ZO, hladilnik in drva prodam. Igor Koprivnik, Ljubljanska 44, Titovo Velenje.

ZIBKO Z JOGIJEM, kolo Pony in obračalnik za kosilnico prodam. Telefon 858-242 od 16. do 18. ure.

R-4 GTL, star 4 leta, odlično ohranjen in vzdrževan ter novo 300 litrsko traktorsko škroplilnico in novo traktorsko frezo, širina 125 cm, prodam. Ivan Glušič, Rudniška 29, Titovo Velenje.

UGODNO PRODAM ŠTEDI-LNIK 2 plin + 2 elektrika, nerjaveče dvojno korito, nov rjav bide Gorenje, prvoobhajilno obleko in avstrijski šivalni stroj. Informacije popoldne po telefonu 855-319.

STARO STANOVANJE, 83 m², v Titovem Velenju, prodam. Telefon 062-845-618.

OTROŠKO SOBO PRODAM ZA 75 SM. Telefon 853-568.

ČOLN BEOGRAD SPORT PRODAM. Telefon 854-142, od 16. do 19. ure.

UGODNO PRODAM ALI ZAMENJAM ZA LES rabljeno kritino salonitko 200 m² in radiator trika 300/4 100 členov. Telefon 856-127.

POMIVALNI STROJ, ŠE V GARANCIJI, PRODAM. Golčar, Šalek 93.

KOMUNALNO UREJENO HIŠO, zgrajeno do prve faze, v Mozirju, prodam. Naslov pošljite na upravo tečnika pod šifro »Ugodno« ali po telefonu 882-220, 881-342, od 6. do 14. ure vsak dan.

ČISTILKO ZA NEDOLOČEN ČAS ISČEM. Ciril Verdev, Gostilna Šalek 14.

BT-50 prodam. Registriran do marca 1990, cena 480 SM. Telefon 858-709.

OPREMLJENO SOBO, s souporabo sanitarij in kuhinje oddam v najem. Pisne ponudbe pošljite na upravo tečnika Naš čas pod šifro »Predplačilo«.

SPREJMEM KAKRŠNOKOLI HONORARNO DELO, pisarniškega značaja. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Zanesljiva«.

ROLETE IN ŽALUZIJE v vseh barvalih izdelujemo in montiramo. Telefon 063-24-296.

NOV VIDEO PLAYER SAMSUNG, nov glasbeni stolp Lewis, prodam. Telefon 853-231, interna 305, dopoldan in ogl. 845-306, popoldan.

MARIJA SPEGEL IZ MUTE obvešča cenjene kupce, da prodaja 4 mesece stare nesnice, krmiljene s koruznim šrotom, ki vam bodo v maju že nesle. Informacije in naročila sprejemamo po telefonu 062-873-202. Ugodna cena velja le tri dni od objave.

KOSILNICO BCS 127, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Telefon 831-513.

TOMOS 14 M in dva črnobela TV prodam. Telefon 853-151, interna 39, dopoldan.

ZA PETNAJSTMESEČNO DEKLICO isčem varstvo. En teden od 6. do 14.30 ure, drugi teden od 12. do 14.30 ure. V soboto in nedeljo varstvo ne bo potrebno. Brane Hercog, Špeglova 50, Titovo Velenje. Telefon 855-758.

HVALA!

OTROŠKO POSTELJO Z JOGIJEM 120 x 60 ugodno prodam. Zlatko Baron, Koroška 1, Šostanj.

MAHAGONI LEŽIŠČE z vložkom prodam. Telefon 856-600.

UTO ZA PSA, srednje rasti, prodam. Konovska 45, telefon 854-135, popoldan.

V NAJEM ODDAM DVOSOBNO STANOVANJE. Kličite po telefonu 853-183.

Renault 4 GTL, letnik 1984, prodam. Telefon 855-157 popoldne in zvečer.

SPALNICO PRODAM. Jože Pogorelec, Cesta Talcev 18, Titovo Velenje.

OPEL KADET C, letnik 1974, avto radio Kenwood z zvočniki Pioneer in ojačevalec prodam, ter kombiniran bojler RK 200 l. Telefon 882-823.

TROSED IN DVA FOTELJA ugodno prodam. Telefon 856-395.

VIDEORECORDER, star 4 mesece, ugodno prodam. Telefon 855-816.

DVE ŠIVILJI TAKOJ SPREJMEM za šivanje rokavic in usnjarskega galanterista. Milena CAKTAŠ, Trg svobode 9, Šostanj.

PRI TITOVEM VELENJU prodam večjo vseljivo hišo s prizidkom, primerno za obrt in urejenim zemljiščem 3000 m². Džajič, Kavče 26 B, Titovo Velenje.

TOMOS AVTOMATIK, s smerokazi, ugodno prodam. Telefon 857-444.

NAJAMEM GARAŽO v bližini zdravstvenega centra. Telefon 857-444.

LADO RIVO 1300 PRODAM, letnik 1987. Informacije dobite popoldne na telefonski številki 857-748.

VRTNO HIŠICO OB JEZERU prodam. Telefon zvečer 857-242.

MLAD PAR ISČE stanovanje oziroma sobo s samostojnim vvhodom. Pisne ponudbe pošljite pod šifro »Poštena«.

ENO SEZONO RABLJEN AICO voziček in dirkalno kolo na 5 prestav prodam. Železnik, Cankarjeva 1/B.

MODERNO SPALNICO LIRA, staro leto in pol, ohranjeno, prodam 40 % ceneje kot v trgovini Era. Telefon 856-067.

NOVO FRAJTONERICO, Z GARANCIJO do februarja 1990, nujno prodam 10 % ceneje kot v trgovini. Telefon 856-067.

NOV PRALNI STROJ GORENJE, garancija do februarja 1990, prodam za 290 SM. Telefon 856-067.

NOV STEREO KASETOFON PHILIPS, srednje velik, prodam za 150 SM. Telefon 856-067.

NOVO ROLETO za okno poceni prodam. Telefon 856-067.

NOV VIDEORECORDER SHARP prodam za 700 SM. Telefon 856-067.

PRALNI STROJ, BREZHIBEN, star 8 let. Gorenje, Superavtomat, prodam za 70 SM. Telefon 856-067.

DRUŽBENO STANOVANJE (70 m²) na Stantetovi zamenjam za večje. Pisne ponudbe pošljite pod šifro »Stiska«.

MENJAM BARVNE EKRANE ZNAMKE GORENJE. Menjavo opravi na domu. TV Servis, Vlado Pinter, Spodnja Rečica 32, telefon 831-717. Naročila sprejemam od 9. do 12. ure.

NOVO AVTOPRIKOLICO, nosilnosti 500 kg, prodam. Naslov v uredništvu.

PRODAM PARCELO ZA VIKEND. Telefon 714-735.

Delavska univerza VABILO VRTIČKARJEM!

DELAJSKA UNIVERZA VELENJE in revija Moj mali svet bosta organizirala danes, 16. marca ob 16. uri, v skupščinski dvorani predavanje SLAVKA ZGONCA na temo: **BOLEZNI IN ŠKODLJIVCI V SADNEM IN ZELENJAVNEM VRTU**.

Vstop prost. VABLJENI!

Dežurstva

Dežurni zdravnik:

Četrtek, 16. marca — dnevni dežurni dr. Smonkar, nočni dežurni dr. Kočvar

Petek, 17. marca — dnevni dežurni dr. Kikec, nočni dežurni dr. O. Renko

Sobota, 18. marca in nedeljo, 19. marca — glavni dežurni dr. S. Popov, notranji dežurni dr. Smonkar

Ponedeljek, 20. marca — dnevni dežurni dr. D. Vrabčič, nočni dežurni dr. Grošelj

Torek, 21. marca — dnevni dežurni dr. Mijini, nočni dežurni dr. Žuber

Sreda, 22. marca — dnevni dežurni dr. Kočvar, nočni dežurni dr. Kikec

Dežurni zobozdravniki:

V nedeljo, 19. marca je dežurni zobozdravnik dr. Danica Bakulič, od 8. do 12. ure v zobni ambulanti zdravstvenega doma Velenje.

Dežurni veterinar na veterinarski postaji v Šostanju:

Od 17. marca do 24. marca je dežurni dipl. veterinar Sonja Knez, na veterinarski postaji v Šostanju, telefon: 881-322.

Gibanje prebivalstva

SMRTI:

Jože Otorepec, upokojenec iz Luterij št. 24/b, roj. 1932, Jožefa Šmajdl, upokojenka iz Šostanja, C. M. Gubca 5, roj. 1923, Karol Vavdi, sofer iz Spodnjega kraja 27, roj. 1939, Adolf Otorepec, upokojenec iz Šostanja, Kajuhova 3, roj. 1919, Ciril Verdev, upokojenec iz Ložnice pri Žalcu 37, roj. 1923, Slavica Strojanišek, upokojenka iz Titovega Velenja, Šaleška 2/b, roj. 1934, Franc Jevšnik, upokojenec iz Titovega Velenja, Šaleška 20, roj. 1911, Antonija Skarlovnik, upokojenka iz Škal 23, roj. 1901, Stefanija Kodrun, gospodinja iz Škal št. 92, roj. 1931, Alfonz Mlekuš, upokojenec iz Celja, Cesta na Ostrožno 3, roj. 1946, Ladislav Kvas, upokojenec iz Sedraža 26, roj. 1919, Barbara Atelšek, kmetovalka iz Belih Vod št. 44, roj. 1910, Vladimiri Pokeršnik, upokojenec iz Titovega Velenja, Stari trg št. 43, roj. 1929, Jožef Plahuta, delavec iz Brez št. 18, roj. 1937, Tomaž Pavlič, upokojenec iz Robanovega kota 11, roj. 1899.

CENTER SREDNJIH ŠOL TEHNIŠKE IN DRUŽBOSLOVNE USMERITVE TITOVO VELENJE

Na podlagi sklepa sveta Centra srednjih šol tehniške in družboslovne usmeritve objavljam

PRODAJO

stolpica C na Efenkovi 61 (parcelska št. 2443/5) v izmeri 2835 m².

Cena m² je po uradni ceni 2.500.000,00 din.

Kandidati za nakup objekta naj se oglašijo do 31. marca 1989, vsako sredo in petek, od 8. do 12. ure v Skupnih strokovnih službah CSS — poslovna zgradba Inženirirga (tel. št. 853 181), kjer bodo dobili podrobne informacije v zvezi s prodajo objekta.

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE TITOVO VELENJE

Objave potreb po delavcih v občini Mozirje

DELOVNA ORGANIZACIJA	POKLIC IZ ŠIFRANTA	PROSTA DELA IN NALOGE	DI	NČ DC	ROK P	OD	ŠT. DEL.
OBČINA MOZIRJE							
GORENJE GLIN	lesni delavec	— pomožna dela	6 m	dč	8	800.000	5
GORENJE GLIN	jermenar	— samostojni vzdrževalec jermenar	2	nč	8	1.250.000	1
ÉLKROJ TOZÓ KONFEKCIJA	delavec brez poklica	— likalec/likanje na likalnem s.	x	dč	8		2

gorenje glin

Gorenje — GLIN, Lesna industrija, p. o. NAZARJE

objavlja
prosta dela in naloge

»SAMOSTOJNI VZDRŽEVALEC — JERME-NAR«

Pogoji:
— IV. stopnja usnjarske smeri in 2 leti delovnih izkušenj

Kandidate prosimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za objavljena dela in naloge v 8. dneh po objavi na naslov: Gorenje — GLIN Nazarje, Kadrovski sektor, 63331 Nazarje, kjer dobite tudi vse potrebne informacije.

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

TZO KMETIJSTVO

UGODNA RAZPRODAJA KOKOŠI

Zgornjesavinjska kmetijska Zadruga Mozirje ima RAZPRODAJO ŽIVIH KOKOŠI od 17. marca 1989 do razprodaje

pri kooperantki: POLIČNIK Francka, Gornji grad 151

Kokoši so srednje težke, rjave, primerne za zakol ali za nadaljnjo rejo.

Cena za kokoš je 10.000 din

Razprodaja je ves dan v navedenem roku.

nama

Ljubljana

V VELEBLAGOVNICI NAMA V TITOVEM VELENJU POTEKA

VELIKA NAGRADNA IGRA

Še je čas! Sodelujte tudi vi, morda boste dobitnik katere od privlačnih nagrad:

barvni televizor, vikend paket v hotelu Radin, prašič, potovanje v Goriška Brda, darila HP Kolinske, Dane, Talisa, Intesa, Lisce, Cinkarne, Croatie, Laboda...

Vabljeni ste na veliko žrebanje v petek, 24. marca, v veleblagovnico NAMA

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA SAVINJA 63330 MOZIRJE

Komisija za delovna razmerja TDO »Savinja« Mozirje objavlja prosta dela in naloge

VODENJE IN PRODAJA V MESNICI

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe (mesar prodajalec ali mesar sekač)
- eno leto delovnih izkušenj
- strokovni izpit za mesarja prodajalca ali mesarja sekača
- izpit iz higienskega minimuma
- izpit iz varstva pri delu in požarne varnosti

Delo bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev, pošljite na naslov TDO »Savinja« 63330 Mozirje 41, v roku 8 dni od objave.

O rezultatih izbire bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ZAHVALA

Iskrena zahvala osebjem DOMA ZA VARSTVO ODRA-SLIH za skrbno nego in human odnos do

Franca Jevšnika

v času njegovega bivanja v domu.

Družina Jevšnik iz Titovega Velenja.

ZAHVALA

Tiho, kakor je živel, nas je zapustila draga mama

Slavka Klančnik

rojena ZAJC 17. 4. 1920

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih. Hvala zdravniku in zdravniškemu osebjem dializnega oddelka Slovenj Gradec.

Hvala gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: sin Ervin z družino, sestre Zinka in Danica ter ostali sorodniki.

Je bila to generalka za svetovno prvenstvo?

Brez blišča, nepotrebnega pompa, zato primerno varčno, pa vendar na najvišji organizacijski ravni, so velenjski atletski delavci v nedeljo izvedli 34. balkansko prvenstvo v krosu. Takšno oceno so izrekli tako spremljevalci, predstavniki atletskih zvez posameznih balkanskih držav, tekmovalci in tekmovalci. Polni hvale so ob takšni izvedbi tega mednarodnega tekmovanja bili tudi jugoslovanski predstavniki. Dane Korica — novi vodja strokovnega štaba atletske zveze Jugoslavije, je celo takole dejal: »Zahvaljujemo se gostiteljem in organizatorju, ki je to prvenstvo Balkana izvedel na najboljši način. To je eden prvih krosov, na katerih sem osebno zadovoljen s celotno organizacijo. Hvala mestu, atletskim delavcem, ki so mnogo storili za počutje vseh udeležencev najstarejšega regionalnega prvenstva na svetu. Podobno je menil tudi Ahmet Sokolović, predsednik atletske zveze Jugoslavije: »Tovariši iz Titovega Velenja so vse storili, da je bilo tekmovanje resnično na zavirljivi ravni.«

Bilo je. To so potrdili tudi tekmovalci, ki so bili zelo zadovoljni s skrbno in dobro pripravljeno progo, čeprav je bila za marsikoga zelo zahtevna. Proga okrog jezera, ta prelepi ambient, bo gotovo dolgo dolgo v spominu odlične jugoslovanske mladinke Snežane Pajkić iz Čuprije, kraja, ki je jugoslovanski in svetovni atletiki dal tudi Vero Nikolić, našo prvo zmagovalko med mladinkami v krosu in kasneje svetovno rekorderko. Snežana je bila ob članski vrsti tista, ki je ob imenitni organizaciji dela povod za kolikortolično zadovoljstvo ob nastopu naše izbrane vrste. Zlasti še, če upoštevamo besede Daneta Korice, da boljših tekmovalcev pač nimamo.

Na tokratnem balkanskem

krosu se je zbralo 117 atletov in atletinj iz vseh držav, razen iz Albanije, ki je najštevilčnejšo prijavljeno udeležbo v petek zvečer odpovedala.

Nedelja je bila takšna kot so si jo vsi želeli. Vreme je bilo ravno pravišnje za tek v naravi. Organizatorji so se bali dežja, zato so si zelo oddahnili, saj so vedeli in kasneje tudi dokazali, da so kos vsemu, le slabemu vremenu ne. Slovesno odprtje so obogatili člani velenjske rudarske godbe s koračnicami, toplo dobrodošlico pa sta vsem zaželela predsednik skupščine občine Velenje in častnega organizacijskega odbora Drago Šulek in predsednica Atletskega kluba Velenje Dragica Kotnik, ki sta jim ob dobrem počutju zaželela tudi kar največ tekmovalnih uspehov.

Začetek je bil na najlepši način. Velika prednost Snežane Pajkić na cilju teka mladink in veselje, zadovoljstvo in ponos ob igranju jugoslovanske himne. Za Natalijo Mraz, nadarjeno velenjsko atletinjo, je bil to krst na tako veliki mednarodni prireditvi. Na cilj je pritekla trinajsta. Kot nedavna državna prvakinja med mlajšimi mladinkami je bila s svojim nastopom zelo zadovoljna. »To je bil moj prvi nastop na tako veliki mednarodni prireditvi in sem zelo zadovoljna, saj sem prejšnji teden zelo malo trenirala, ker sem po državnem prvenstvu v Svetozarevu nekoliko zbolela,« je dejala. Mi naj dodamo, da je bila Natalija najmlajša udeleženka krosa, saj je še mlajša mladinka in njene tekme so bile kar dve leti starejše. Pred njo je zato še, prepričani smo, dolga in uspešna atletska pot. Tako je napovedal v kratkem pogovoru tudi Dane Korica: »Natalija je bila najmlajša udeleženka tega prvenstva in sem z njeno uvrstitvijo zadovoljen. Mesto gor ali dol ni najpomembnejše, več vredno je dejstvo, da je

zares talentirana in bo glede na svojo mladost v prihodnosti verjetno dosegala še večje uspehe. Natalija je tudi naša kandidatka za mladinsko evropsko prvenstvo v Varaždinu.« Zelo veseli bomo, če se bodo njegove napovedi uresničile.

V naslednjih kategorijah je bilo sicer zanimivo, žal pa so naši predstavniki več ali manj opletali na repu kolone tekačev. Mladinci sploh, nič boljši niso bili mlajši člani, saj je bil naš najboljši Celjan Noner na 18. mestu. Očitno se je ušel, saj je lep čas narekoval tempo, na koncu pa je vse z imenitnim podaljša-

li. Lanski prvak Kršek je sicer obdržal drugo mesto, ostala dva pa je v boju za tretje mesto premagal turški predstavnik. Kljub vsemu je bila to ekipna zmaga Jugoslavije in naša himna za zaključek. K temu lahko rečemo, da je bil jugoslovanski nastop v Titovem Velenju kot knjiga z lepim začetkom in z lepim koncem, žal pa brez prave vsebine.

Ob zelo lepi, dobro pripravljeni in zahtevni progi se je na zadovoljstvo organizatorjev zbralo veliko gledalcev, zato tudi dodatno zadovoljstvo predsednika organizacijskega odbora Martina Stajnerja: »Vesel sem, da je pri-

Kros miru in prijateljstva

Nedeljsko prireditev so imenovali »kros miru in prijateljstva«. Pa je bilo res tako! Samo drobec, ki potrjuje to vodilo. Vodja grške reprezentance in podpredsednik grške atletske zveze Costas Gramaticopoulos je v Titovem Velenju po 28 letih srečal nekdanjega znanca, prijatelja in tekmeča Martina Stajnerja. Skoraj tri desetletja je že minilo od leta 1961, ko sta v Cluju skupaj nastopila na mladinskem balkanskem prvenstvu. Martin je takrat zmagal na 1.500 in 800 metrov. Grk pa je bil veliko slabši. Ko je v nedeljo simpatični Grk na velenjskem stadionu zagledal Martina je najprej zastal, se zamislil in nato le pristopil k njemu. Povprašal ga je, če je ta in ta, če je takrat in takrat nastopil tam in tam. Seveda je! Presenečenje je bilo lepo in veliko, zato se ne kaže čuditi veselju in krepkemu stisku rok. Pa naj še kdo reče, da šport ne zbljuje ljudi!

nim finišem presenetil turški reprezentant. Kljub odsotnosti najboljših so v ženski konkurenci prva štiri mesta osvojile Rumunkke, najbolj zanimivo pa je bilo v najzahtevnejši disciplini, na 12-kilometrski preizkušnji članov. Ne zaradi zmagovalca, saj je bil eden najboljših atletov na svetu Bolgar Evgenij Ignjatov prepričljivo najboljši in je lahko zmagal z veliko prednostjo, pač pa zaradi boja za naslednja mesta. Dolgo časa so za vodilnim tekli trije Jugoslovani, proti koncu pa nekoliko popusti-

šlo veliko gledalcev. Teki so bili zanimivi in mislim, da je ta prireditev prispevala k popularizaciji teka v naravi in atletike sploh v naši občini. Vsekakor pa je prav, da se ob koncu zahvalimo tudi delovnim organizacijam v občini in izven nje, med drugim Rudniku lignita, Gorenju in Papirnici Videm iz Krškega kot glavnim pokroviteljem in vsem, ki so prispevali praktična darila za najboljši, kot so ERA, Kovinotehna, Metka in drugi.«

Stane Vovk
Janez Plesnik

Mimohod reprezentanc na otvoritveni slovesnosti

Kršek in Sekulić v boju za drugo mesto za Ignjatovim

Natalija Mraz prejema priznanje za ekipno tretje mesto mladink iz rok predsednice AK Velenje Dragice Kotnik

Zahtevna proga je terjala tudi pomoč pri prihodu na cilj

Dan pred nedeljskim balkanskim prvenstvom v Titovem Velenju je bil na Rogli izredni kongres atletskih zvez balkanskih dežel. Da so bili nad tamkajšnjim športnim središčem vsi navdušeni ni treba posebej poudarjati, pomembnih pa je nekaj odločitev, ki so jih sprejeli. Prvo je, da bodo Grki že letos pripravili izredne jubilejne balkanske atletske igre, ki bi sicer morale biti šele prihodnje leto. Za to priložnost pripravljajo bogat ceremonial, ki sicer ne sodi na običajne balkanske igre. Druga zanimivost je, da bo M — club poslej oblačil naše vrhunske atlete, ko ne bodo na tekmovališčih. Letos še v manjšem obsegu, prihodnje leto pa bo to veljalo bržčas za vse reprezentante.

Občinski štab TO Mozirje

Lansko spoznanje za letošnje delo

Pri uresničevanju načrtov so v teritorialni obrambi v občini Mozirje v preteklem letu dosegli nekaj pomembnih dosežkov pri krepitvi bojne pripravljenosti enot, poveljstev in štabov TO. To velja tako za organizacijsko področje, kot za usposabljanje in krepitev moralno-političnega stanja ter vpetost teritorialne obrambe v sistem SLO in DS v občini. Pri tem so si nabrali tudi precej novih izkušenj in spoznanj, ki jih bodo skušali v kar največji meri izkoristiti pri delu v letošnjem letu.

»Med najpomembnejše uspehe zagotovo sodi novo skladišče za potrebe teritorialne obrambe, ki končno ustreza vsem pogojem skladiščenja in varnosti. Tudi vse oblike usposabljanja smo zadovoljivo izvedli. Kljub težkim družbenim razmeram ni bilo škode na materialno-tehničnih sredstvih, odtujitev, poškodb in podobnih izrednih primerov,« pravi komandant občinskega štaba teritorialne obrambe Niko Purnat.

Izkušnje iz lanskega leta so zagotovile napotek za še boljše delo v letu 1989.

»Vsekakor. Naše letošnje delo bo temeljilo tudi na uspehih preteklega leta. Skušali bomo odstraniti tisto, kar je bilo slabo in si prizadevati, da bi se čim bolj vključili v napore najbolj naprednih delov naše ožje in širše skupnosti za stabilizacijo in kre-

pitev našega gospodarstva. To je najbolj trdna podlaga za naše delo in obstoj ter za krepitev obrambne pripravljenosti naše družbe.

Med stalnimi nalogami moramo omeniti dejstvo, da bomo v sistemu vodenja in povečevanja še naprej krepili vpetost in povezanost teritorialne obrambe v sistemu SLO in DS na vseh ravneh, povečali obseg sodelovanja s štabi v pokrajini in zlasti v sosednjih občinah ter se dogovarjali o skupnih nalogah. Stalna naloga je seveda sodelovanje z omejnima postojankama in s kmetijami ob meji.«

Katero pa so bistvene naloge znotraj enot teritorialne obrambe?

»Predvsem moramo okrepiti kakovost, učinkovitost, namembnost in racionalnost v vseh pogledih. Nujna bo tudi višja stop-

nja vojaškega reda in discipline ter večja odgovornost starešin za stanje v njihovih enotah. Prav tako pomembno je celovito in obojestransko informiranje z ostalimi dejavniki v družbeno-politični skupnosti, saj brez povratnih informacij ne more biti dobrih rešitev in dosežkov. Poseben poudarek bomo namenili mobilizacijski pripravljenosti, zlasti specialistom na posameznih zadolžitvah in nalogah. Mobilizacijske načrte bomo sproti dopolnjevali in poskrbeli za pomlajevanje enot. Pri vsem tem moramo upoštevati izkušnje preteklih let, tako dobre kot slabe. Pomemben napotek bodo tudi pripombe štaba zahodno-štajerske cone, saj kljub vsem uspehom in dobri bojni pripravljenosti nimamo razlogov za počivanje na dosežkih.«

Vrniva se k na začetku omenjenemu skladišču.

J. Plesnik

Pri urjenju upoštevati kakovost, disciplino in varčnost

Latinsko ameriški plesi

Državno prvenstvo v Rdeči dvorani

V soboto, 18. marca od 15. ure naprej, bo v Rdeči dvorani zanimiva in nadvse privlačna prireditev — državno prvenstvo v latinsko-ameriških plesih. Na tej prvovrstni prireditvi za ljubitelje plesnih ritmov, gibanja in mikavnosti se bo za naslove državnih prvakov pomerilo približno 100 parov v vseh starostnih skupinah od pionirjev do članov, program pa bodo zazkročili s skupinskim nastopom velenjskih otroških plesnih skupin in z nekaj vrhunskimi plesnimi točkami.

Vstopnice za popoldanski del, pričel se bo ob 15. uri in za večerni s pričetkom ob 20. uri, so že v predprodaji v poslovalnici Kompassa v Rdeči dvorani.

B. Mugerle

Ne zažigajmo suhe trave!

V sušnem obdobju, ki nas je pestilo, je bilo več požarov, žal tudi takšnih, katerih posledice bomo občutili še nekaj let. V mislih imamo gozdne požare, ki so se vrstili, predvsem zaradi kurjenja suhe trave in ostalih nepremišljenih dejanj.

V januarju in v prvi polovici februarja so gasilci v občini Velenje gasili deset požarov, od tega je osemkrat zagorelo zaradi kurjenja suhe trave in travniških odpadkov. Dva požara sta se razširila na gozdne površine. Vse je bila posledica neupoštevanja požarno-varnostnih predpisov, zlasti pa brezbržnosti, ki ima lahko nepopravljive razsežnosti. Le hitremu in učinkovitemu posre-

vanju gasilcev gre pripisati, da se požari niso razširili.

Gasilci opozarjajo in prosijo občane, da ne kurijo v bližini gozdov ter gospodarskih in stanovanjskih objektov. Če se kurjenju na prostem res ne morejo izogniti, morajo to opraviti izključno pod nadzorstvom, po končanem zažiganju pa je nujno ognjene delce pogasiti, da se ne bi ponovno vneli in povzročili novega požara. Skrajna previdnost in upoštevanje požarno-varnostnih predpisov je torej več kot nujna. Le tako bomo zmanjšali število požarov, ki nam vsako leto povzročajo ogromno materialno škodo.